

เอกสารประกอบการอบรม

จากมหาพรตสู่... **ปัสกา**

คุณค่า ความหมาย และแนวทางการฉลองพิธีกรรม

แผนกพิธีกรรม และแผนกดนตรีศักดิ์สิทธิ์
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

เอกสารประกอบการอบรม

จากมหาพรต... สู่ปีสกา

คุณค่า ความหมาย และแนวทางการฉลองพิธีกรรม

สำหรับใช้ประกอบการอบรมเท่านั้น

จัดทำโดย แผนกพิธีกรรม และแผนกดนตรีศักดิ์สิทธิ์

อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

มีนาคม 2023

จากมหาพรตสู่ปีสกา : คุณค่าและความหมาย

คุณพ่อเชษฐา ไชยเดช

1. เทศกาลมหาพรต

เทศกาลมหาพรต เป็นช่วงเวลา que พระศาสนจักรกำหนดเพื่อเตรียมสมโภชปีสกา ซึ่งเป็นวันฉลองที่ยิ่งใหญ่และสำคัญที่สุดในรอบปีของพระศาสนจักร เพราะสมโภชปีสกาเป็นการเฉลิมฉลองการที่พระเยซูเจ้าทรงรับทรมาน สิ้นพระชนม์ และทรงกลับคืนพระชนมชีพ เพื่อกอบกู้มนุษยชาติให้คืนดีกับพระเจ้า มารับชีวิตใหม่ร่วมกับพระองค์

1) สำหรับผู้ใหญ่ที่เตรียมตัวรับศีลล้างบาป (คริสตังสำรอง) เป็นการเตรียมในขั้นตอนสุดท้ายของพิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน

2) สำหรับคริสตชน การเตรียมสมโภชปีสกาในเทศกาลมหาพรต เป็นโอกาสให้คริสตชนรื้อฟื้นคุณค่า และศักดิ์ศรีของศีลล้างบาปที่เขาได้รับ และคริสตชนยังเตรียมสมโภชปีสกา ด้วยการฟังพระวาจาพระเจ้า กลับใจ ใช้โทษบาป สวดภาวนา และบำเพ็ญกิจเมตตาปรานี

ระยะเวลาของเทศกาลมหาพรต

เทศกาลมหาพรตเริ่มในวันพุธรับเถ้า และจบลงในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ก่อนพิธีมิสซาตอนเย็นระลึกถึงการเลี้ยงของพระคริสตเจ้า

สัญลักษณ์ 40 วันของเทศกาลมหาพรต

- พระเยซูเจ้าทรงอดอาหารในถิ่นทุรกันดารเป็นเวลา 40 วัน (มธ. 4:2 ; ลก. 4:1-2)
- โมเสสอดอาหาร 40 วัน ขณะที่อยู่กับพระยาห์เวห์ในการรื้อฟื้นพันธสัญญาบนภูเขาซีนาย (อพย. 34:28)
- เอลียาอดอาหาร 40 วัน ขณะที่เดินทางไปที่ภูเขาโฮเรบ (1 พกษ. 19:8)

- และชาวอิสราเอลใช้เวลา 40 ปี ในถิ่นทุรกันดารก่อนที่จะเข้าสู่แผ่นดินแห่งพันธสัญญา
- ในพระคัมภีร์เลข 40 เป็นสัญลักษณ์หมายถึง การผ่าน การเตรียมตัว การกลับใจ การใช้โทษบาป การชำระตน การหันหลังให้กับความชั่วร้าย และการตัดสินใจเลือกพระเจ้า

1.1 พิธีกรรมวันพุธรับเถ้า-สัปดาห์ที่ 5 เทศกาลมหาพรต

วันพุธรับเถ้า วันเริ่มต้นเทศกาลมหาพรต

วันพุธก่อนวันอาทิตย์แรกของเทศกาลมหาพรต สัตบุรุษจะรับเถ้าเป็นการเริ่มต้นเทศกาลมหาพรต

พิธีเสกและโรยเถ้า ตามปกติจะทำในพิธีมิสซา หลังอ่านพระวรสารและเทศน์ ซึ่งให้ความหมายว่า พระวาจาของพระเจ้าเป็นพลังสำคัญที่ปลุกเร้าจิตใจของคริสตชนให้สำนึกตน กลับใจ และใช้โทษบาปในเทศกาลมหาพรตนี้

บทอ่านจากพระคัมภีร์ในพิธีมิสซาวันพุธรับเถ้า

- บทอ่านแรกจากหนังสือประกาศกโยเอล (ยอล. 2:12-18) กล่าวว่า “เจ้าทั้งหลายจงเต็มใจกลับมาหาเรา ด้วยการอดอาหาร ร้องไห้ และเป็นทุกข์คร่ำครวญ ณ บัดนี้เถิด”
- บทอ่านที่สองนำมาจากจดหมายของนักบุญเปาโลอัครสาวกถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่ 2 (2 คร. 5:20-6:2) ยังคงกล่าวถึงการกลับใจอย่างต่อเนื่องว่า “จงคืนดีกับพระเจ้าเถิด บัดนี้แหละเป็นเวลาที่เหมาะสม”
- พระวรสารนักบุญมัทธิว ให้ความหมายที่แท้จริงของการกลับใจในภาคปฏิบัติ โดยนำเสนอคำสอนของพระเยซูเจ้าในเรื่อง “การทำทาน” “การอธิษฐานภาวนา” และ “การจำศีลอดอาหาร” พระองค์ทรงสอนว่า “จงระวังอย่าประกอบกิจการดีของท่านต่อหน้ามนุษย์เพื่ออวดเขา มิฉะนั้น ท่านจะไม่ได้รับบำเหน็จจากพระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์” (มธ. 6:1-6,16-18)

ความหมายของเถา

- เถาเป็นเครื่องหมายของ “ความทุกข์ถึงบาป” “จงกลับใจใช้โทษบาป และเชื่อพระวรสารเถิด” (มก. 1:15)
- เถายังหมายถึงสภาพของมนุษย์คนบาป ซึ่งพยายามแสดงความสำนึกผิดของตนต่อพระเจ้าออกมาเป็นพิธีภายนอก “มนุษย์เอ๋ย จงระลึกเถิดว่า เจ้าเป็นแค่ฝุ่นดิน และจะกลับเป็นฝุ่นดินอีก” (ปฐก. 3:19)
- เถายังอาจหมายถึงความสกปรก (บาป) ซึ่งใช้น้ำชำระให้สะอาดได้ (ศีลล้างบาป)
- ธรรมเนียมที่ให้โรยเถาที่ได้จากไบลานซึ่งเสกในปีก่อนนั้น มีความหมายดี เพราะไบลานหมายถึงชัยชนะของพระเยซูเจ้าในฐานะกษัตริย์ในการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่า (ภาพอนาคตของการกลับคืนชีพ) เมื่อเอามาเผาเป็นเถาและโรยเพื่อเตือนใจให้คริสตชนใช้โทษบาปแล้ว ยังเป็นสิ่งที่บอกคริสตชนว่าการใช้โทษบาปนี้มีเป้าหมายเพื่อเตรียมการฉลองชัยชนะแห่งการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า
- เครื่องหมายของการเป็นทุกข์กลับใจในพิธีกรรม “พิธีเสกและโรยเถา” แสดงออกอย่างชัดเจนในชีวิตคริสตชน เห็นได้จากการที่วันพุธรับเถาเป็นวันใช้โทษบาปสากลของพระศาสนจักร โดยคริสตชนผู้มีอายุตั้งแต่ 14 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ต้องอดเนื้อ และคริสตชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จนถึงอายุ 59 ปีบริบูรณ์ ต้องอดอาหาร

พระวรสารของวันอาทิตย์เทศกาลมหาพรต

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 1 และ สัปดาห์ที่ 2 เทศกาลมหาพรต พระวรสารจะเป็นเรื่องเดียวกันทุกปี คือ

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 1 เทศกาลมหาพรต จะอ่านพระวรสารเรื่อง พระเยซูเจ้าทรงถูกประจญ

พระวรสารเรื่องพระเยซูเจ้าทรงถูกประจญ ทำให้เราเห็นถึงการต่อสู้กับพลังของบาปและความชั่วร้าย ซึ่งพระเยซูเจ้าทรงใช้พระทรมานและการสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนของพระองค์ กอบกู้เราให้พ้นบาป แสดงถึงชัยชนะเหนือบาปของพระองค์ ซึ่งชัยชนะเหนือบาปนี้ เราเห็นภาพล่วงหน้าแล้วจากชัยชนะที่พระองค์ทรงมีต่อการประจญของปีศาจ

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 2 เทศกาลมหาพรต จะอ่านพระวรสารเรื่องการสำแดงพระวรกายอย่างรุ่งโรจน์ของพระเยซูเจ้า (ซึ่งเรื่องราวทั้งสองนี้ ในปี A จะอ่านจากพระวรสารนักบุญมัทธิว ในปี B จะอ่านจากพระวรสารนักบุญมาระโก และในปี C จะอ่านจากพระวรสารนักบุญลูกา)

พระวรสารเรื่องการสำแดงพระวรกายอย่างรุ่งโรจน์ของพระเยซูเจ้า สะท้อนให้เห็นภาพล่วงหน้าถึงสิริรุ่งโรจน์แห่งการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า ซึ่งแน่นอนว่าการจะบรรลุถึงความรุ่งโรจน์แห่งการกลับคืนชีพ ต้องผ่านหนทางแห่งพระทรมานและไม้กางเขนก่อน

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า พระวรสารในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 1 เทศกาลมหาพรต ช่วยให้ คริสตชนได้รำพึงถึงภาพของการต่อสู้กับอำนาจของบาป โดยมีชีวิตของพระเยซูเจ้าเป็นแบบฉบับ และมีพระทรมานและกางเขนของพระคริสตเจ้าเป็นแนวทาง ส่วนพระวรสารในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 2 เทศกาลมหาพรต ชี้ให้เห็นถึงผลลัพธ์รุ่งเรืองที่เกิดจากการยึดถือพระฉบับแบบของพระเยซูเจ้า และแนวทางแห่งไม้กางเขนของพระองค์

นอกจากนี้ สำหรับคริสตังสำรองที่เตรียมตัวจะรับศีลล้างบาปในมิสซา ตื่นเฝ้าปัสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์) หรือในเทศกาลปัสกาที่จะมาถึง พระศาสนจักรยังกำหนดให้มี “พิธีเลือกสรร” สำหรับพวกเขา ในมิสซาววันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 1 เทศกาลมหาพรต โดยให้ทำพิธีนี้หลังจากบทเทศน์

ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3-5 การจัดพระวรสารนำเสนอเส้นทางสู่การ
สมโภชปัสกาเป็น 3 แนวดังนี้ คือ

วันอาทิตย์ปี A เน้นเรื่องศีลล้างบาป

วันอาทิตย์ปี B เน้นเรื่องการเดินพร้อมกับพระเยซูเจ้าผ่านทาง
กางเขน เราจะพบพระสิริรุ่งโรจน์

วันอาทิตย์ปี C เน้นเรื่องการกลับใจใช้โทษบาป ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่
พระเมตตาของพระเจ้า

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 เทศกาลมหาพรต ปี A อ่านพระวรสารของ
นักบุญยอห์นเรื่อง “พระเยซูเจ้าทรงสนทนากับหญิงชาวสะมาเรียที่บ่อน้ำของ
ยาโคบ” (ยอห์น 4:5-42) ในพระวรสาร ชาวเมืองและหญิงคนนั้นประกาศว่า
“พระองค์ทรงเป็นพระผู้กอบกู้โลก” พระองค์ประทาน “น้ำทรงชีวิต” ซึ่งนำ
ชีวิตนิรันดรให้แก่มนุษย์

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 4 เทศกาลมหาพรต ปี A อ่านพระวรสารของ
นักบุญยอห์นเรื่อง พระเยซูเจ้าทรงรักษาคนตาดบอดแต่กำเนิด (ยอห์น 9:1-41)
จากพระวรสารเราพบว่าคนตาดบอดค่อย ๆ เปิดตาด้วยความเชื่อในพระเยซูเจ้า
(องค์ความสว่าง) ตอนแรกเขาพูดกับพระองค์ในฐานะบุคคลคนหนึ่ง ต่อมาใน
ฐานะประกาศก และต่อมาในฐานะ “บุตรแห่งมนุษย์” เราพบความต่อเนื่อง
ของเรื่องราวในพระวรสารกับศีลล้างบาป คือ พระศาสนจักรในยุคแรกเรียกศีล
ล้างบาปว่า “การส่องสว่าง” และเรียกผู้เตรียมรับศีลล้างบาปว่า “ผู้ได้รับการ
ส่องสว่าง”

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 เทศกาลมหาพรต ปี A อ่านพระวรสารของ
นักบุญยอห์นเรื่อง “พระเยซูเจ้าทรงปลุกลาซารัสให้กลับคืนชีพ” (ยอห์น 11:1-
45) ในพระวรสารตอนนี้ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “เราเป็นการกลับคืนชีพ และเป็น
ชีวิต ใครเชื่อในเรา แม้ตายไปแล้ว ก็จะมีชีวิต และทุกคนที่มีชีวิต และเชื่อในเรา
จะไม่มีการวันตายเลย”

จะเห็นว่าพระวรสารที่กล่าวถึงนี้สะท้อนให้คริสตชน โดยเฉพาะคริสตัง
สำราญที่เตรียมตัวจะรับศีลล้างบาปเห็นว่า การกลับใจเป็นการออกจากบาป
(ความกระหาย) ไปสู่พระหรรษทาน (น้ำทรงชีวิต) การกลับใจเป็นการออกจาก

ความมืด (ตาบอด) ไปสู่ความสว่าง (การมองเห็น) และการกลับใจเป็นการออกจากความตาย ไปสู่การกลับคืนชีพมีชีวิตใหม่ในองค์พระเยซูเจ้า

เนื่องจากพระวรสารในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 - 5 เทศกาลมหาพรต ปี A มีความหมายเป็นพิเศษเกี่ยวข้องกับพิธีรับเป็นคริสตชนใหม่ จึงอาจใช้พระวรสารเหล่านี้อ่านในพิธีมิสซาในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3-5 เทศกาลมหาพรต ปี B หรือปี C ได้ด้วย โดยเฉพาะในวัดที่มีคริสตังสำรองที่เตรียมตัวรับศีลล้างบาปในมิสซาต้นเฝ้าป่าสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์) หรือในเทศกาลปัสกาที่จะมาถึง

นอกจากนั้นพระศาสนจักรยังกำหนดให้มี **“พิธีสอบถาม”** สำหรับคริสตังสำรองที่เตรียมตัวจะรับศีลล้างบาปในมิสซาต้นเฝ้าป่าสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์) หรือในเทศกาลปัสกาที่จะมาถึง ในมิสซาวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3-5 เทศกาลมหาพรตด้วย โดยให้ทำพิธีนี้หลังจากบทเทศน์

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 เทศกาลมหาพรต ปี B อ่านพระวรสารของนักบุญยอห์น เรื่องพระเยซูเจ้าเสด็จไปยังพระวิหารและทรงคว่ำโต๊ะของพวกเขา พ่อค้าที่พระวิหาร (ยน 2:13-25) พวกเขาวิงวอนพระองค์ว่า **“ท่านจะแสดงอะไรเป็นเครื่องหมายว่าท่านมีอำนาจกระทำเช่นนี้ได้”** พระองค์ทรงตอบว่า **“จงทำลายพระวิหารนี้ แล้วภายในสามวันเราจะตั้งขึ้นใหม่”** นั่นคือพระเยซูเจ้าทรงทำนายล่วงหน้าถึงการกลับคืนชีพและชัยชนะของพระองค์เหนือบาปและความตาย

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 4 เทศกาลมหาพรต ปี B อ่านพระวรสารของนักบุญยอห์น เรื่องการสนทนาระหว่างพระเยซูเจ้ากับนิโคเดมัส (ยน 3:14-21) ซึ่งในการสนทนานั้นพระองค์ตรัสว่า **“โมเสสได้ยกชูขึ้นในถิ่นทุรกันดารฉันใด บุตรแห่งมนุษย์ก็จะต้องถูกยกขึ้นฉันนั้น เพื่อให้ทุกคนที่เชื่อในพระองค์จะได้มีชีวิตนิรันดร”** พระวาจาตอนนี้เป็นการทำนายล่วงหน้าว่าพระองค์จะถูกตรึงกางเขน

แต่กางเขนของพระคริสตเจ้าไม่ใช่เครื่องหมายแห่งความอับอาย แต่เป็นต่อธารแห่งพระพรและเครื่องหมายแห่งความรักอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเรา กางเขนของพระคริสตเจ้าจะถูกยกขึ้น และคริสตชนทุกคนจะนมัสการพระคริสตเจ้าบนไม้กางเขนนี้อย่างสิ้นสุดจิตใจ เราเห็นภาพนี้อย่าง

ชัดเจนในพิธีกรรมของวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ และแน่นอนสำนักอันนี้จะคงอยู่ในชีวิตของคริสตชน โดยเฉพาะในเวลาที่เราเริ่มต้นบทภาวนาและกิจกรรมสำคัญๆ ในชีวิตของเราด้วยเครื่องหมายสำคัญมหากางเขน

วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 เทศกาลมหาพรต ปี B อ่านพระวรสารของนักบุญยอห์น (ยน 12:20-33) พระเยซูเจ้าตรัสว่า “บัดนี้ เวลาที่บุตรแห่งมนุษย์จะได้รับเกียรตินั้นมาถึงแล้ว เราขอยืนยันความจริงกับท่านอย่างเปิดเผยว่า ถ้าเมล็ดข้าวไม่ได้ตกลงไปในดินและเปื่อยเน่าไป ก็คงจะมีอยู่เพียงเมล็ดเดียวเท่านั้น แต่ถ้าเปื่อยเน่าไปแล้ว ก็จักงอกขึ้นเก็บเกี่ยวได้ผลมากมาย”

จะเห็นได้ว่าพระคริสตเจ้าทรงได้รับเกียรติจากการสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อกอบกู้มนุษย์ให้พ้นบาป กิจการแห่งความรักอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ นำพระหรรษทานนานับการมาสู่มวลมนุษย์ จึงเป็นแบบอย่างที่ทำให้ความมั่นใจแก่คริสตชนในการดำเนินชีวิตด้วยความรักและเสียสละเช่นเดียวกับพระเยซูเจ้า

ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 เทศกาลมหาพรต ปี C อ่านพระวรสารของนักบุญลูกา เรื่องที่มีผู้มาทูลถามพระเยซูเจ้าเรื่องชาวกาลิลีที่ถูกปีศาจสั่งประหารชีวิต และคนสิบแปดคนที่ตายจากการถูกหอสีโลอัมพังทับ (ลก 13:1-9) คำตอบของพระเยซูเจ้า คือ “ถ้าพวกท่านไม่กลับใจเปลี่ยนทางดำเนินชีวิต พวกท่านจะต้องพินาศไปเช่นเดียวกัน”

พระองค์ทรงสอนเราให้จริงจังกับการกลับใจ ปรับปรุงความบกพร่องจากบาปที่ยังมีอยู่ในชีวิตของเรา มากกว่าจะไปตัดสินคนอื่นว่าเขาเป็นอย่างไร และเทศกาลมหาพรตก็เป็นโอกาสที่ดีที่คริสตชนจะกลับใจ และพัฒนาจิตใจของตนให้งดงามเหมือนกับจิตใจของพระบิดาเจ้าในสวรรค์

ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 4 เทศกาลมหาพรต ปี C อ่านพระวรสารของนักบุญลูกา เรื่องลูกจ้างผาลาญ (ลก 15:1-3, 11-32) การกลับบ้านของลูกคนเล็กจากนิทานเปรียบเทียบของพระเยซูเจ้า ให้ภาพของการกลับใจที่เป็นรูปธรรม และมีชีวิตชีวา การกลับใจของคริสตชนในเทศกาลมหาพรต จึงเป็นการเดินทางสู่บ้านแท้ในเมืองสวรรค์ ที่มีพระเจ้าพระบิดาผู้พระทัยดีทรงรอคอยเรา

“เราจะเลี้ยงกันให้ร่ำรวยบันเทิงใจ เหตุว่า ลูกของเราซึ่งตายไปแล้ว ได้กลับมามีชีวิตใหม่ หายไปแล้ว แต่กลับมาพบกันอีก”

ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 เทศกาลมหาพรต ปี C อ่านพระวรสารของนักบุญยอห์น ที่กล่าวถึงธรรมาจารย์และฟาริสีที่ได้นำหญิงคนหนึ่งที่ถูกจับขณะล่วงประเวณีมาให้พระเยซูเจ้าทรงตัดสิน (ยน 8:1-11) ซึ่งเราจะเห็นสารแห่งการให้อภัย โดยเรียกร้องการกลับใจและใช้โทษบาปที่ส่งถึงเรา ผ่านทางพระวาจาของพระเยซูเจ้า ที่ตรัสกับหญิงคนบาปที่ว่า “กลับไปเกิด และอย่าทำบาปอีกเลย”

การจัดบทอ่านในวันธรรมดาเทศกาลมหาพรต

หัวข้อในการจัดบทอ่านเน้นที่ **“การกลับใจและศีลล้างบาป”**

บทอ่านกับพระวรสารจะสอดคล้องกัน มีชุดเดียวและเหมือนกันทุกปี บทอ่านจากพันธสัญญาเดิมถูกเลือกให้สอดคล้องกับพระวรสาร

วันพุธรับเถ้าและวันธรรมดาหลังวันพุธรับเถ้า “จิตตารมณ์ของการอดอาหาร การกลับใจจากภายใน และการแบ่งปัน”

วันธรรมดาสัปดาห์ที่ 1 เทศกาลมหาพรต “ความรักต่อเพื่อนมนุษย์ และการกลับใจ”

วันธรรมดาสัปดาห์ที่ 2 เทศกาลมหาพรต “การอภัยบาป” (วันจันทร์ อังคาร และวันเสาร์) “คุณค่าที่แท้จริงในชีวิต” (วันพฤหัสบดี) “ทรงทำนายนายถึงพระทรมาน” (วันพุธและศุกร์)

วันธรรมดาสัปดาห์ที่ 3 เทศกาลมหาพรต “จงฟังพระเจ้าเพียงผู้เดียว” (วันพุธ พฤหัสบดี และศุกร์) “ทรงนำความรอดพ้นสำหรับทุกคน” (วันจันทร์) “การยกโทษให้ผู้อื่น” (วันอังคาร) “การนมัสการด้วยจิตใจ” (วันเสาร์)

ในสัปดาห์ที่ 4 ตั้งแต่วันจันทร์จะเป็นการอ่านพระวรสารของนักบุญยอห์นแบบกึ่งต่อเนื่อง วันธรรมดาสัปดาห์ที่ 4 เทศกาลมหาพรต “ชีวิตจากพันธสัญญาใหม่” (วันจันทร์ อังคารและพุธ) “ความไม่เชื่อและความพยายามที่จะฆ่าพระเยซูเจ้า” (วันพฤหัสบดี ศุกร์และเสาร์)

วันธรรมดาที่ 5 เทศกาลมหาพรต “พระอานุภาพของพระเยซูเจ้า อาศัยการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ พระองค์ทรงนำความรอดพ้นและความเป็นหนึ่งเดียวให้แก่มวลมนุษย์”

1.2 วันอาทิตย์พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า (วันอาทิตย์ไบลาน) - วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

วันอาทิตย์พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า (วันอาทิตย์ไบลาน)

สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์เริ่มต้นด้วยวันอาทิตย์พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า (วันอาทิตย์ไบลาน) เริ่มต้นด้วยความชื่นชมยินดี ฉลองการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่าของพระเยซูเจ้า (เป็นการทำนายล่วงหน้าถึงการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์) การเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มยังเป็นการทำนายล่วงหน้าถึงการเข้าสู่กรุงเยรูซาเล็มแห่งสวรรค์ของคริสตชน

เราจะเห็นว่าสิ่งที่พระศาสนจักรเน้นในการฉลองพิธีกรรมในวันนี้ คือ การเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่า (บทนำของพระทรมานและภาพล่วงหน้าของการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า) และพระทรมานของพระคริสตเจ้า

ในหนังสือพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์หน้า 5 ให้ความหมายของวันนี้ว่า “วันนี้พระศาสนจักรระลึกถึงพระคริสตเจ้าเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็ม เพื่อธรรมล้ำลึกปีศาจจะได้สำเร็จไป”

โครงสร้างของพิธีกรรมแบ่งออกเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. พิธีระลึกถึงพระเยซูเจ้าเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มในฐานะกษัตริย์และพระแมสสิยาห์

อาการที่พระสงฆ์ใส่เป็นสีแดง (เน้นที่พระทรมานและการเป็นกษัตริย์ของพระเยซูเจ้า จะเห็นว่าสีแดงจะใช้อีกในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์) เพลงลำนำที่ร้องเน้นพระเยซูเจ้าเป็นกษัตริย์และพระแมสสิยาห์ (เพลงที่ 53)

ต่อจากนั้นเป็นบทนำ บทภาวนาเสกไบลาน พระสงฆ์พรมน้ำเสกที่ไบลาน การอ่านพระวรสารเรื่องการเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่าของพระเยซู (ปี A อ่านพระวรสารของนักบุญมัทธิว ปี B อ่านพระวรสารของนักบุญมาระโกหรือ

พระวรสารของนักบุญยอห์น ปี C อ่านพระวรสารของนักบุญลูกา) หลังจากนั้น เป็นการแห่ ระหว่างที่แห่อ่านบทสดุดีที่ 24 และ 47 และเพลงสรรเสริญพระ คริสตกษัตริย์ จะเห็นว่าภาพพระเยซูเจ้าเป็นกษัตริย์ถูกเน้นอย่างชัดเจน

ไบลานเป็นสิ่งคล้ายศิลปะไม่ใช่เครื่องรางที่มีอำนาจในตัวเอง แต่การที่ คริสตชนเก็บไบลานไว้ที่บ้าน เพื่อเป็นประจักษ์พยานถึงความเชื่อในพระเยซู เจ้า กษัตริย์และพระแมสสิยาห์ และในชัยชนะปัสกาของพระองค์

ไบลานเป็นสัญลักษณ์แห่งชัยชนะ พระเยซูเจ้าทรงประทับนั่งบนหลัง ลูกลา หมายถึงพระองค์เป็นสันติราชา ไม่ใช่กษัตริย์นักรบ(ที่ขี่รถม้าเข้ามา) ประชาชนชาวอิสราเอลมาต้อนรับกษัตริย์ คือ พระเยซูเจ้า และภาพของการ เป็นกษัตริย์ของพระองค์ชัดเจนที่สุดคือโดยพระทรมาน (ในภาควจนพิธีกรรม การอ่านพระทรมานของพระเยซูเจ้า)

ดังนั้นการแห่ไบลานจึงเป็นหัวใจสำคัญของพิธีระลึกถึงพระเยซูเจ้า เสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็ม เพราะการแห่ไบลานเป็นการแสดงว่าเราับพระเยซู เจ้าเป็นกษัตริย์ของเรา และเราพร้อมที่จะร่วมการถวายบูชาของพระองค์บน ไม้กางเขนในพิธีมิสซา

เป็นธรรมเนียมที่ดีที่ตามวัดต่างๆ สัตบุรุษจะถักไบลานเป็นศิลปะ หรือ กางเขน เมื่อแห่แล้วก็นำไปไว้ที่กางเขนในบ้าน หรือหิ้งพระ เมื่อใกล้ถึงเทศกาล มหาพรตปีต่อมา สัตบุรุษจะนำไบลานไปให้ที่วัด เพื่อเผาเป็นถ้ำ และนำมาใช้ ในวันพุธรับถ้ำ เริ่มต้นเทศกาลมหาพรต

หลังจากแห่ไบลานแล้วพิธีกรรมเริ่มด้วยบทภาวนาของประธานทันที

2. พิธีมิสซาโดยเริ่มจากบทภาวนาของประธาน ภาคพระวาจาซึ่งมี ศูนย์กลางอยู่ที่พระทรมานของพระเยซูเจ้า (ในปี A อ่านพระวรสารของ นักบุญมัทธิว ปี B อ่านพระวรสารของนักบุญมารโก ปี C อ่านพระวรสารของ นักบุญลูกา) พิธีมิสซาตามปกติและจบด้วยการอวยพรอย่างสง่า

บทอ่านที่ 1 จากหนังสือของประกาศกอิสยาห์ อสย 50:4-7 พูดถึงผู้รับ ใช้ของพระเจ้าที่ยอมรับการทรมาน และพระเจ้าจะทรงเสด็จมาช่วยเหลือผู้รับ ใช้ นั้น แน่นอนผู้รับใช้นั้นหมายถึงพระเยซูเจ้า และถ้าเรามองแต่เพียงด้าน ความเจ็บปวดของพระเยซูเจ้าแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้นเรายังเข้าใจพระ

พระทรมานของพระองค์ไม่ครบ เพราะพระทรมานจะต้องนำไปสู่การกลับคืนพระชนมชีพอย่างรุ่งโรจน์เสมอ เราเห็นได้ชัดจากบทอ่านที่ 2 ในจดหมายนักบุญเปาโลอัครสาวกถึงชาวฟิลิปปี พป 2:6-11 “พระองค์ทรงยอมรับแม้ความตายเป็นความตายบนไม้กางเขน เพราะเหตุนี้ พระเจ้าจึงทรงเทิดทูนพระองค์ขึ้นอย่างสูงส่ง.... และเพื่อชนทุกชาติทุกภาษาจะได้ประกาศว่าพระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระเจ้าผู้เป็นเจ้า เพื่อพระสิริรุ่งโรจน์แต่พระเจ้าพระบิดา”

พระวรสารกล่าวถึงพระทรมานของพระเยซูเจ้า ขณะอ่านพระทรมานเราคุกเข่าเมื่อถึงตอนที่พระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์ การคุกเข่าในแง่พิธีกรรมเป็นอากัปกิริยาที่แสดงถึงการเป็นทุกข์ถึงบาปหรือการนมัสการแสดงความเคารพอย่างสูงสุด

ภาพของการฉลองในพิธีกรรมวันนี้ แม้จะเน้นที่พระทรมานแต่ก็เป็นพระทรมานที่นำไปสู่การกลับคืนพระชนมชีพ คือ ชัยชนะของพระเยซูเจ้าในฐานะกษัตริย์ ผู้ปกครองในดวงใจของเราคริสตชน

วันจันทร์ อังคาร พุธในสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์

พิธีกรรมของสามวันนี้มีความหมายอย่างมาก เพราะทำให้เราเห็นภาพของพระเยซูเจ้าทรงเป็นผู้รับใช้ที่นบนอบเชื่อฟังของพระเจ้า ผู้ทรงทนทุกข์ทรมาน แต่จะได้รับชัยชนะในที่สุด

ในวันจันทร์สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ บทอ่านที่ 1 จากหนังสือของประกาศกอิสยาห์ อสย 42:1-7 (บทเพลงของผู้รับใช้ที่ 1) เราพบพระเยซูเจ้าเป็น “ผู้รับใช้ที่พระเจ้าเลือกสรรและเปี่ยมด้วยพระจิตของพระเจ้า.. พระองค์จะสถาปนาความยุติธรรมไว้ในโลก.. พระองค์ทรงเป็นเสมือนพันธสัญญาและความสว่างสำหรับบรรดาประชาชาติ”

พระวรสาร (ยน 12:1-11) พูดถึงมารีย์ได้นำน้ำมันหอมที่มีค่ามาเจิมพระบาทของพระเยซูเจ้า

บทภาวนาของประธาน “ขอพระทรมานของพระบุตร... บันดาลให้ข้าพเจ้าทั้งหลายมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นด้วยเถิด”

ในวันอังคารสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ บทอ่านที่ 1 จากหนังสือของประกาศกอิสยาห์ ออสย 49:1-6 (บทเพลงของผู้รับใช้ที่ 2) “เจ้าเป็นผู้รับใช้ของเรา เราจะได้รับเกียรติเพราะเจ้า” “เราจะแต่งตั้งให้เจ้าเป็นความสว่างส่องนานาชาติ เพื่อความรอดของเราจะได้แผ่ไปจนสุดแผ่นดิน”

พระวรสาร (ยน 13:21-33.36-38) พระเยซูเจ้าทรงทำนายถึงการทรยศ อย่างลึกลับว่ามีใครมีเพียงยูดาสที่ทรยศต่อพระองค์ แต่นักบุญเปโตรเป็นอัครสาวกอีกคนหนึ่งที่ถูกเสกพรองค์ ที่จริงแล้วในขณะที่พระเยซูเจ้าถูกจับกุม บรรดาศิษย์ทุกคนได้ทอดทิ้งพระองค์ แล้วหนีไป (เทียบ มก 14:50) แต่อย่างไรก็ดีพระเยซูเจ้าทรงประกาศว่า พระทรมาน และการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ นำไปสู่พระสิริรุ่งโรจน์ “บัดนี้บุตรแห่งมนุษย์ได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ และพระเจ้าทรงได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ในพระบุตรด้วย”

ในบทภาวนาของประธาน พระศาสนจักรวอนขอพระเมตตาจากพระเจ้า

ในวันพุธสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ บทอ่านที่ 1 จากหนังสือของประกาศกอิสยาห์ ออสย 50:4-9 (บทเพลงของผู้รับใช้ที่ 3) ให้ภาพของพระทรมาน โดยบรรยายถึงรายละเอียด “ข้าพเจ้าไม่ขัดขืน.. ข้าพเจ้าหันหลังให้ผู้โอบยตี.. ข้าพเจ้ามิได้ปิดหน้าหนีการสบประมาทและการถ่มน้ำลายรด..” (บทเพลงของผู้รับใช้ที่ 4 อ่านในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์)

พระวรสาร (มธ 26:14-25) เป็นเรื่องคล้าย ๆ กับพระวรสารในวันอังคารสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ กล่าวถึง ยูดาสทรยศต่อพระเยซูเจ้า การเตรียมงานเลี้ยงปัสกา และพระเยซูเจ้าทรงกล่าวถึงการทรยศของยูดาส

ในบทภาวนาของประธาน พระศาสนจักรวอนขอพระเจ้า เพื่อช่วยเราให้พ้นจากอำนาจของปีศาจ และนำเราให้ได้รับพรแห่งการกลับคืนพระชนม์ชีพ

วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ พิธีมิสซาเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์

เหตุผลของการเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ในวันพฤหัสบดีอย่างย่อ ๆ มีดังนี้

1. เหตุผลทางเทววิทยา เน้นให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างศีลศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ กับศีลมหาสนิท

2. เหตุผลในภาคปฏิบัติ เพราะในมิสซาต้นเฝ้าป่าสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์) และในเทศกาลปัสกา ตามธรรมเนียมของพระศาสนจักรจะมีพิธีโปรดศีลล้างบาปผู้ใหญ่ และโปรดศีลกำลังซึ่งต้องใช้น้ำมันศักดิ์สิทธิ์

พิธีมิสซาเน้นที่การเป็นสงฆ์สูงสุดของพระเยซูเจ้า และศีลบวชเป็นของประทานจากความรักของพระเยซูเจ้า และเพื่อรับใช้พระศาสนจักรด้วยการอุทิศตนตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้า มีการรื้อฟื้นคำสัญญาของพระสงฆ์ และมีพิธีเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ โดยเริ่มจากน้ำมันสำหรับเจิมคนไข้ น้ำมันสำหรับผู้เตรียมเป็นคริสตชน และน้ำมันคริสมา

2. ตรีวารปัสกา

สังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 ได้เน้นให้ตรีวารปัสกาเป็นการฉลองปัสกาประจำปี ธรรมล้ำลึกปัสกา หมายถึง “การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า”

พิธีกรรมในสามวันไม่ได้แยกส่วนจากกัน แต่เป็นหนึ่งเดียวกัน

- การตั้งศีลมหาสนิท (วันพฤหัสบดี) เป็นการล่วงหน้าถึงการฉลองปัสกา
- พระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าเป็นส่วนหนึ่งของปัสกาของพระเยซูเจ้า (วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์)
- ซึ่งสมบูรณ์ด้วยการกลับคืนชีพของพระองค์ (มิสซาต้นเฝ้าป่าสกา (คืนวันเสาร์) และมิสซาสมโภชปัสกาในวันอาทิตย์)

ดังนั้นเราจึงควรมาร่วมพิธีกรรมทุกวัน

วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

พิธีบูชาขอบพระคุณระลึกถึงการเสด็จของพระคริสตเจ้า

ธรรมล้ำลึกที่ฉลองในวันนี้คือ การตั้งศีลมหาสนิท การตั้งศีลบวชเป็นพระสงฆ์ และพระบัญชาของพระคริสตเจ้าให้เรารักกันฉันพี่น้อง คำเทศน์ใน

มิสซาควรอธิบายถึงเรื่องดังกล่าวนี้ (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปัสกา ข้อ 45)

โครงสร้างของพิธีมีดังนี้ เริ่มพิธี ผู้ศีลว่างเปล่า พอถึงพระสิริรุ่งโรจน์ให้สั่นกระดิ่งและย่ำระฆัง หลังจากนั้นจะดสันกระดิ่งและย่ำระฆังจนถึงบท “พระสิริรุ่งโรจน์” ของมิสซาตื่นเฝ้าปัสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์) อาจดเล่นดนตรีด้วย หรืออาจเล่นดนตรีเพื่อช่วยในการขับร้องได้ มีบทอ่าน 2 บท และพระวรสาร หลังจากนั้นเป็นพิธีล้างเท้า บทภาวนาเพื่อมวลชน ภาคบูชาขอบพระคุณ การรับศีล บทภาวนาหลังรับศีล และการแห่ศีลไปที่พักศีล

อามาลา ริอุส แห่งเม็ทซ์ (ค.ศ.850) ได้ให้ความหมายของการดสันกระดิ่งและย่ำระฆังว่า “เป็นการชี้ให้เห็นถึงการถ่อมพระองค์ และการมอบตนอย่างสิ้นเชิงเพื่อเราของพระคริสตเจ้า” นักพิธีกรรมบางท่านให้ความหมายของการดสันกระดิ่งและดเล่นเครื่องดนตรีว่าเป็นการ “จำศีลของหู” (งดฟังเสียงที่ไพเราะ) เหมือนกับธรรมเนียมคลุมไม้กางเขนและรูปพระในวัดเป็นการ “จำศีลของตา”

บทอ่านที่หนึ่ง พูดถึงการเลี้ยงปัสกาของชาวยิว อพย 12:1-8.11-14 **บทอ่านที่ 2** นักบุญเปาโลพูดถึงการตั้งศีลมหาสนิทของพระเยซูเจ้า “ทุกครั้งที่ท่านกินปังนี้ และดื่มจากถ้วยนี้ ท่านก็ประกาศการสิ้นพระชนม์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า จนกว่าพระองค์จะเสด็จมา” (1คร 11:23-26)

พระวรสาร พูดถึงพระเยซูเจ้าทรงล้างเท้าอัครสาวก เพราะความรักพระองค์จึงทรงสละชีวิตของพระองค์เพื่อกอบกู้มนุษย์ให้พ้นจากบาป และทรงให้แบบอย่างแห่งการเป็นผู้นำ คือ “การรับใช้” แก่บรรดาศิษย์ของพระองค์

ในการตั้งศีลมหาสนิทพระเยซูเจ้าทรงมอบของขวัญ 2 ประการแก่มนุษย์ ประการแรกคือชีวิตของพระองค์เพื่อความรอดพ้นของเรา ประการที่สอง พระองค์ทรงมอบพิธีกรรมเพื่อเราจะได้ฉลองธรรมล้ำลึกแห่งพระกายและพระโลหิตของพระองค์

พิธีล้างเท้า เริ่มหลังจากบทเทศน์ ให้ภาพของการล้างเท้าที่พระเยซูเจ้าทรงกระทำ สิ่งที่สำคัญของพิธีนี้คือ ท่าที่ภายในของคริสตชนที่มาร่วมพิธีที่พร้อมจะเลียนแบบความรักที่เสียสละตนเองของพระเยซูเจ้า (จะเห็นว่าใน

หนังสือพิธีไม่มีการกำหนดว่าจะต้องเป็นการล้างเท้า 12 คน เพราะจำนวน 12 เป็นเพียงสัญลักษณ์ แต่สิ่งที่สำคัญกว่า คือ ความหมายที่ซ่อนอยู่จากกิจการที่พระเยซูเจ้าทรงทำ และท่าทีภายในของคริสตชนดังที่กล่าวข้างต้น)

หลังจากพิธีล้างเท้าเป็นบทภาวนาเพื่อมวลชน

การแห่เครื่องบูชาของสัตบุรุษ นอกจากปังและเหล้าองุ่นที่สัตบุรุษจะนำมาถวายแล้ว อาจรวบรวมเงินที่สัตบุรุษขอต่อมในเทศกาลมหาพรต เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องบูชาเพื่อช่วยผู้ด้อยโอกาส จะทำให้ภาพการร่วมส่วนในความรักของพระเยซูเจ้าในพิธีกรรมวันนี้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น (เพลงลำนำกล่าวว่ “*ที่ใดมีความรักแท้จริง พระเจ้าสถิตอยู่ที่นั่น*” “*ความรักของพระคริสตเจ้าได้รวมเราให้เป็นหนึ่งเดียวกัน*” หนังสือพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์หน้า 87)

การรับศีลมหาสนิทให้ความหมายว่า เราพร้อมที่จะเป็นผู้รับใช้ พร้อมที่จะมอบชีวิตของตนเพื่อผู้อื่นเหมือนกับพระเยซูเจ้า

หลังจากบทภาวนาหลังรับศีลจะมีการแห่ศีลมหาสนิทไปยังที่พักศีล โดยมีข้อสั่งเกิดดังนี้

- การนำศีลมหาสนิทไปยังที่พักศีลเพื่อที่จะเตรียมศีลไว้สำหรับพิธีรับศีลมหาสนิทในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์
- เป็นโอกาสที่คริสตชนจะได้รำพึงถึงธรรมล้ำลึกแห่งศีลมหาสนิท และร่วมส่วนกับพระทรมานของพระเยซูเจ้า เปรียบเหมือนบรรดาศิษย์ที่อยู่ในสวนเกทเสมานีกับพระองค์
- ที่พักศีลควรได้รับการตกแต่งในลักษณะที่เรียบง่ายและสร้างบรรยากาศในการรำพึงภาวนา (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปัสกา ข้อ 49)
- หลังมิสซา ต้องเก็บศีลมหาสนิทไว้ในตู้ศีลหรือผอบศีล ห้ามมิให้ตั้งศีลโดยใช้ “รัศมี” อย่างเด็ดขาด และไม่ควรทำให้ที่พักศีลมีลักษณะเป็นพระคูหา (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปัสกา ข้อ 55)
- ในการเฝ้าศีลมหาสนิทเสนอให้อ่าน ยน 13-17 (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปัสกา ข้อ 56)

- หลังจากนั้นให้เอาสิ่งของต่าง ๆ ออกจากแท่นบูชา ให้นำกางเขนไปเก็บไว้ในห้องสักการภัณฑ์ หรือมีผ้าสีม่วงหรือแดงคลุมกางเขนที่อยู่ในวัด ไม่มีการจุดเทียนหน้ารูปนักบุญในวัด (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปีสกา ข้อ 57)
- การเผาศีลอย่างสง่าจะทำงานถึงเที่ยงคืน เพราะหลังจากนั้นเริ่มวันแห่งการระลึกถึงพระทรมานของพระเยซูเจ้า

พิธีกรรมในวันนี้ชี้ให้เราเห็นอย่างชัดเจนว่า โดยศีลมหาสนิทและการล้างเท้าอัครสาวก เป็นสัญลักษณ์ชี้แสดงให้เราเห็นว่า เราจะพบชีวิตที่แท้จริงก็โดยอาศัยการบูชาและการรับใช้

วันศุกร์แห่งพระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า

วันนี้ไม่มีพิธีบูชาขอบพระคุณ เราฉลองพระทรมานของพระเยซูเจ้า แต่ไม่ใช่พระทรมานซึ่งนำมาซึ่งความเศร้าโศก แต่เป็นที่เปี่ยมด้วยพระสิริรุ่งโรจน์ (glorious passion) พระสงฆ์ใส่กาซูลาสีแดงไม่ใช่สีดำ สีแดงหมายถึงพระโลหิตที่พระเยซูเจ้าจอมกษัตริย์ทรงหลังบนไม้กางเขนอันเป็นการแสดงความรักและปล้ำบาปของเรา

พิธีระลึกถึงพระทรมานกระทำตอนบ่ายราว 3 โมง แต่อาจจะเลื่อนไปทำในเวลาที่เหมาะสมกว่า เพื่อให้สัตบุรุษมาร่วมพิธีได้มากที่สุดก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน 3 ทุ่ม

โครงสร้างของพิธีกรรมแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

1. ภาควจนพิธีกรรม
2. ภาคคนมีสการกางเขน
3. ภาครับศีลมหาสนิท

1. ภาควจนพิธีกรรม

เริ่มด้วยขบวนแห่ของพระสงฆ์และศาสนบริกร บรรยากาศเป็นการรำพึงเงียบ ๆ ไม่มีเพลงเริ่มพิธี หลังจากนั้นพระสงฆ์หมอบกราบลง ซึ่งเป็นเครื่องหมายถึงความต่ำต้อยของมนุษย์และความเสียใจของพระศาสนจักร (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปีสกา ข้อ 65)

หลังจากนั้นเป็นบทภาวนาของประธาน (ไม่กล่าวให้เราภาวนา) จากนั้นเป็นบทอ่าน 2 บท อสย 52:13-53:12 บทเพลงของผู้รับใช้ที่ 4 และ ฮบ

4:14-16; 5:7-9 “ถึงแม้ว่าพระเยซูเจ้าทรงเป็นพระบุตร ก็ยังทรงเรียนรู้ที่จะนบ นอบเชื่อฟังโดยการรับทรมาน และเมื่อทรงกระทำภารกิจของพระองค์สำเร็จ บริบูรณ์แล้ว ก็ทรงเป็นผู้บันดาลความรอดพ้นนิรันดรแก่ทุกคนที่ยอมมอบน้อม เชื่อฟังพระองค์”

ศูนย์กลางของภาควจนพิธีกรรมอยู่ที่การอ่านพระทรมานของพระเยซู เจ้าจากพระวรสารนักบุญยอห์น ซึ่งเล่าถึงพระทรมานของพระเยซูเจ้าเป็น พระทรมานที่เปี่ยมด้วยพระสิริรุ่งโรจน์ (glorious passion)

หลังจากนั้นเป็นบทภาวนาเพื่อมวลชน โดยลักษณะของบทภาวนาเพื่อ มวลชนเป็นการตอบรับพระวาจาของพระเจ้า และเป็นการทำหน้าที่สงฆ์แห่ง ศีลล้างบาปของคริสตชนที่จะภาวนาเพื่อเพื่อนมนุษย์และเพื่อโลก จะสังเกตว่า บทภาวนาเพื่อมวลชนในวันนี้มีถึง 10 ข้อ (พระศาสนจักร พระสันตะปาปา ทุก ฐานันดรและสัตบุรุษทุกชั้น ผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาป เอกภาพของคริสตชน ชาวยิว ผู้ไม่เชื่อถึงพระคริสตเจ้า ผู้ไม่เชื่อพระเจ้า ผู้ปกครองบ้านเมือง ผู้มี ความทุกข์เดือดร้อนต่าง ๆ) และครอบคลุมอย่างกว้าง ๆ ถึงความต้องการของ พระศาสนจักรและของโลก และในกรณีที่สังคมมีความต้องการสำคัญจริง ๆ (พระสังฆราช) ประมุขท้องถิ่นอาจอนุญาตให้เพิ่มเติมเฉพาะได้ ซึ่งให้เราเห็น ว่า พระทรมานของพระเยซูเจ้าเป็นการถวายบูชาเพื่อมนุษย์ทุกคน

ดังนั้นภาควจนพิธีกรรมจึงเน้นที่การประกาศพระทรมาน การรำพึงถึง พระทรมาน และการภาวนาวอนขอให้ผลของพระทรมานบังเกิดผลแก่มนุษย์ ทุกคน

2. ภาควจนพิธีกรรมกางเขน

กางเขนเป็นเครื่องหมายแห่งความรักและการลบล้างบาปที่พระเยซู เจ้าประทานแก่เรา ภาควจนพิธีกรรมกางเขนเริ่มด้วยการแสดงกางเขนซึ่งมี 2 แบบ

แบบที่ 1 ผู้ช่วยพิธีถือกางเขนที่มีผ้าคลุม กับอีกสองคนถือเทียนที่จุด แล้วมายังแท่น พระสงฆ์ยืนหน้าแท่นบูชา รับกางเขน เปิดผ้าตอนบนออก เล็กน้อย ชูกางเขนขึ้น ร้องเพลง “นี่คือไม้กางเขน” ทุกคนร้องตอบว่า “เชิญมา กราบบนไม้สการร่วมกันเถิด” หลังจากนั้นทุกคนคุกเข่าบนไม้สการเจียบ ๆ ครู่หนึ่ง แต่พระสงฆ์ยังคงยืนถือกางเขนชูอยู่ หลังจากนั้นพระสงฆ์เปิดผ้าคลุมแขนขวา

ของกางเขนชูขึ้นอีกครั้ง พลากร้องเพลงและสวดบวชตอบรับและนมัสการ กางเขนเหมือนข้างต้น ที่สุดพระสงฆ์เปิดผ้าคลุมกางเขนออกหมด ชูขึ้น พลากร้องเพลงและสวดบวชตอบรับและนมัสการกางเขนเหมือนเดิม ต่อจากนั้น พระสงฆ์พร้อมกับผู้ถือเทียนสองคน นำกางเขนไปที่ระหว่างโต๊ะรับศีลหรือที่อื่นที่เหมาะสม วางกางเขนลง ณ ที่นั้น หรือมอบให้ผู้ร่วมพิธีถือไว้โดยมีเทียนตั้งอยู่ทางซ้ายและขวาของกางเขน และนมัสการกางเขน

แบบที่ 2 พระสงฆ์หรือสังฆานุกรพร้อมกับผู้ช่วยอื่นไปที่ประตูวัด รับกางเขนที่ไม่มีผ้าปิด ส่วนผู้ช่วยพิธีก็รับเทียนที่จุดแล้วแห่ผ่านกลางวัดไปยังสักการสถาน ผู้ถือกางเขนชูกางเขนขึ้นที่ใกล้ประตูรั้วหนึ่ง กลางวัดครึ่งหนึ่ง และระหว่างโต๊ะรับศีลอีกครึ่งหนึ่ง พลากร้องเพลง “นี่คือไม้กางเขน” ทุกคนร้องตอบว่า “เชิญมาราบนมัสการร่วมกันเถิด” หลังจากนั้นทุกคนคุกเข่านมัสการเจียบ ๆ ครู่หนึ่ง ต่อไป นำกางเขนไปที่ระหว่างโต๊ะรับศีลพร้อมด้วยเชิงเทียน

พระสงฆ์สามารถเลือกวิธีหนึ่งได้ตามความเหมาะสม

การนมัสการกางเขนให้สัตบุรุษนมัสการแต่ละคน เป็นเจตนาเฉพาะของพิธีในวันนี้ แต่ถ้ามีสัตบุรุษจำนวนมาก อาจให้ทุกคนนมัสการไม้กางเขนพร้อมกัน อย่างที่มีกำหนดไว้ในหนังสือพิธี ให้ใช้ไม้กางเขนเพียงอันเดียวสำหรับให้สัตบุรุษนมัสการ เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ที่สมบูรณ์ในพิธี ไม้กางเขนที่ใช้ควรมีขนาดใหญ่และสวยงามพอสมควร

3. ภาครับศีลมหาสนิท

การรับศีลเป็นการมีส่วนร่วมในพระทรมาน โดยการมีส่วนร่วมขององค์พระเยซูเจ้าผู้ทรงมอบพระองค์เพื่อเรา และดำเนินชีวิตบนหนทางที่พระองค์ให้เป็นแบบอย่างแก่เรา

บทภาวนาหลังรับศีลเป็นบทวิงวอนเพื่อขอพระเจ้าได้โปรดรักษาผลงานแห่งพระเมตตาของพระองค์ไว้ในตัวของเรา

บทขอพรเพื่อประชากรกล่าวถึงธรรมล้ำลึกปัสกา “ประชากรของพระองค์ได้รำลึกถึงการสิ้นพระชนม์ของพระบุตร พร้อมกลับหวังว่าจะกลับคืนชีพในภายหน้าแล้ว...โปรดให้เขาได้รับความเอ็นดูปราณี ความทุเลาบรรเทา ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์ และความรอดพ้นตลอดนิรันดร”

ข้อสังเกต การเดินรูปเป็นกิจศรัทธาที่ดีที่พระศาสนจักรสนับสนุน แต่สิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ คือ พิธีกรรมระลึกถึงพระทรมานของพระคริสตเจ้า ดังนั้นการกำหนดเวลาต้องแสดงให้เห็นว่า พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์มีความสำคัญมากกว่ากิจศรัทธา

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นวันชดเชยใช้โทษบาปโดยบังคับทั่วพระศาสนจักร โดยการอดเนื้อและจำศีลลดอาหาร ไม่มีการประกอบศีลศักดิ์สิทธิ์อื่นใดในวันนี้ นอกจากศีลอภัยบาปและศีลเจมคนไข้ ถ้ามีพิธีฝังศพต้องทำโดยไม่มีการขับร้อง และไม่มีการตีระฆัง

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ พระเยซูเจ้าถูกฝังไว้ในคูหา

ในวันนี้พระศาสนจักรรำพึงถึงการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า ทรงอยู่ในพระคูหา และเสด็จลงไปยังแดนผู้ตาย ไม่มีพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ และเราสามารถอดอาหารเพื่อเตรียมสมโภชปัสกาตามที่พระศาสนจักรแนะนำ

รูปพระเยซูเจ้าซึ่งถูกตรึงกางเขน บรรทมอยู่ในพระคูหา หรือเสด็จลงไปยังแดนผู้ตาย ซึ่งวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ระลึกถึงธรรมล้ำลึกเหล่านี้ อาจนำมาตั้งไว้ในวัดให้สัตบุรุษนมัสการ รวมทั้งรูปแม่พระมหาทุกข์ด้วย

ในวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ พระศาสนจักรเป็นเหมือนพระนางมารีย์ที่รอคอยช่วยชนะแห่งการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้าด้วยความเชื่อ

พิธีตื่นเฝ้าปัสกา (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์)

โครงสร้างของพิธีกรรม ประกอบด้วย 4 ภาค คือ

1. พิธีแสงสว่าง แสงไฟ เตรียมเทียนปัสกา แท้เทียนปัสกา และประกาศสมโภชปัสกา ซึ่งให้ความหมายว่า พระคริสตเจ้าทรงเป็นความสว่างที่มาทำลายความมืดของบาปและความตาย

2. วจนพิธีกรรม เป็นการระลึกถึงงานแห่งความรอดพ้นของมนุษยชาติในประวัติศาสตร์แห่งความรอด และงานแห่งความรักสำเร็จโดยอาศัยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า

3. การเสกน้ำ พิธีศีลล้างบาป และการรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งศีลล้างบาป ชี้ให้เห็นว่าโดยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า เราได้รับชีวิตใหม่ที่พระเจ้าประทานให้ (โดยศีลล้างบาป)

4. ภาคศีลมหาสนิท ชี้ให้เห็นว่าชีวิตใหม่ที่พระคริสตเจ้าประทานให้มุ่งไปสู่ความสมบูรณ์ โดยการเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ในศีลมหาสนิท

1. พิธีแสงสว่าง เสกไฟและเทียนปัสกา

การเสกไฟ แสงสว่างใหม่ที่จะใช้จุดเทียนปัสกาชี้แสดงให้เห็นถึงชีวิตใหม่ที่เรได้รับจากพระเยซูเจ้า เราอยู่ในคืนที่ทุกอย่างได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่

เทียนปัสกาหมายถึง พระเยซูเจ้าทรงเป็นอัลฟาและโอเมกา ทรงเป็นจุดเริ่มต้นและเป้าหมายของสรรพสิ่ง กายานห้าเม็ดที่ติดบนเทียนเป็นรูปกางเขนหมายถึงบาดแผลทั้ง 5 ของพระองค์

ขบวนแห่ที่นำหน้าโดยเทียนปัสกาให้ความหมายกับเราว่า พระเยซูเจ้าทรงเป็นแสงสว่างส่องโลก ใครที่เดินตามพระองค์ จะไม่เดินในความมืด แต่จะมีแสงสว่างส่องทางชีวิต (ยน 8:12) พระเจ้านำชาวอิสราเอลไปสู่อิสรภาพและชีวิตใหม่ด้วยเสาเพลิงฉนัใด (เทียบ อพย 13:21) คริสตชนผู้ซึ่งเป็นอิสราเอลใหม่ก็ติดตามพระคริสตเจ้าไปสู่ชีวิตใหม่ในลักษณะเดียวกัน เมื่อถึงประตูวัดพระสงฆ์ขับร้องว่า “พระคริสตเจ้าองค์ความสว่างของชาวเรา” และทุกคนรับว่า “ขอขอบพระคุณพระเจ้า” พระสงฆ์จุดเทียนของตนจากเทียนปัสกา

เมื่อถึงกลางวัดหลังจากพระสงฆ์ขับร้องว่า “พระคริสตเจ้าองค์ความสว่างของชาวเรา” เป็นครั้งที่สอง ทุกคนตอบว่า “ขอขอบพระคุณพระเจ้า” อีกครั้ง แล้วต่างคนต่างจุดเทียนของตนจากเทียนปัสกา เพื่อแสดงว่าเราทุกคนได้รับความสว่างและชีวิตจากพระเยซูเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ เมื่อเดินมาถึงหน้าพระแท่นบูชามีการขับร้องและตอบรับอีกครั้งหนึ่ง ต่อจากนั้นจึงเปิดไฟในวัด

พิธีแสงสว่างจบลงด้วยการประกาศสมโภชปัสกา (Exultet) ที่อธิบายความหมายของความสว่าง ความหมายของการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า และการกอบกู้มนุษยย์ให้พ้นจากบาปและความตาย การประกาศ

สมโภชปีศาจจบลงด้วยภาพที่ชัดเจนว่า “พระคริสตเจ้า ผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพทรงส่องแสงและนำสันติสุขมาให้มนุษยชาติ”

2. วจนพิธีกรรม

มีบทอ่าน 7 บทจากพันธสัญญาเดิม และสองบทจากพันธสัญญาใหม่ เป็นการที่พระศาสนจักรอธิบายธรรมล้ำลึกปีศาจของพระเยซูเจ้า “โดยเริ่มตั้งแต่โมเสสและบรรดาประกาศก” ดังนั้นถ้าทำได้ ควรอ่านบทอ่านครบทุกบท เพื่อให้ลักษณะของ “การตื่นเฝ้า” ที่ควรจะยืดยาวสักหน่อย ได้ปรากฏเด่นชัดขึ้น (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปีศาจ ข้อ 86)

แต่ถ้าทำไม่ได้จริง ๆ ต้องอ่านบทอ่านจากพันธสัญญาเดิมอย่างน้อย 3 บท จาก “หนังสือปดบรพและประกาศก” โดยต้องอ่านจากหนังสืออพยพบทที่ 14 พร้อมกับบทเพลงที่ตามมาด้วย

หลังจากบทอ่านและบทสวดดี จะมีบทภาวนา บทภาวนาจะให้ความหมายของบทอ่านที่อ่าน และทำให้บทอ่านเป็นปัจจุบันด้วยคำภาวนา

หลังจากบทอ่านบทสวดท้ายจากพันธสัญญาเดิมและบทภาวนาจบแล้ว มีการจุดเทียนที่แท่นบูชา พระสงฆ์ก่อบทพระสิริรุ่งโรจน์ มีการสั่นกระดิ่งและย่ำระฆัง

บทอ่านที่ 1 ปฐก 1:1-2:2 หรือ ปฐก 1:1,26-31 เรื่องการสร้างโลก (ให้ภาพล่องหน้าของมนุษย์ใหม่ที่ได้รับการกอบกู้จากการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า)

บทอ่านที่ 2 ปฐก 22:1-18 ปรีอ ปฐก 22:1-2,9ก,10-13,15-18 เรื่อง อับราฮัมถวายบูชาอิสอัค (ให้ภาพล่องหน้าของพระเจ้าที่ทรงมอบพระบุตรสุดที่รักของพระองค์แก่มวลมนุษย)

บทอ่านที่ 3 อพย 14:15-15:1 โมเสสนำชาวอิสราเอลข้ามทะเลแดง (โดยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า มนุษย์ทุกคนจึงพ้นจากบาป ทะเลแดง เป็นสัญลักษณ์ของศีลล้างบาป)

บทอ่านที่คัดมาจากหนังสือประกาศกพูดถึงคำสัญญาที่จะกอบกู้มนุษย์ของพระเจ้าและจะสถาปนาพันธสัญญาขึ้นใหม่ เป็นการเยียวยาบาดแผลจากการที่อิสราเอลต้องตกเป็นเชลยในถิ่นเนรเทศและกรุงเยรูซาเลม

รวมทั้งพระวิหารถูกทำลาย ให้ภาพของคำสัญญาที่พระเจ้าจะกอบกู้มนุษย์ทุกยุค
ทุกสมัยอาศัยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูเจ้า

บทอ่านที่ 4 ออสย 54:5-14

บทอ่านที่ 5 ออสย 55:1-11

บทอ่านที่ 6 บรค 3:9-15, 32-4:4

บทอ่านที่ 7 อสค 36:16-17ก, 18-28

บทอ่านที่ 5 และที่ 7 พุดถึงน้ำซึ่งให้ความหมายของศีลล้างบาป (ควร
เลือกอ่านถ้ามีพิธีโปรดศีลล้างบาป)

บทภาวนาของประธาน เป็นการขอให้การกลับคืนชีพของพระบุตร ทำให้
พระศาสนจักรซื่อสัตย์ต่อความรักของพระองค์

บทอ่าน รม. 6:3-11 พุดถึงชีวิตคริสตชนโดยศีลล้างบาปเป็นการมีส่วนร่วม
ร่วมในการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูเจ้า ดังนั้น
ท่านได้ตายจากบาปแล้ว แต่มีชีวิตอยู่เพื่อพระเจ้าในพระคริสตเยซู มีการขับ
ร้องอัลเลลูยาอย่างสง่า และอ่านพระวรสารเรื่องการกลับคืนชีพของพระเยซู
เจ้า (ปี A อ่านพระวรสารนักบุญมัทธิว ปี B อ่านพระวรสารนักบุญมาระโก ปี C
อ่านพระวรสารนักบุญลูกา)

3. การเสกน้ำและฉลองศีลล้างบาป

การรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งศีลล้างบาป

โดยศีลล้างบาปเราได้รับชีวิตใหม่อันเป็นผลมาจากการสิ้นพระชนม์
และการกลับคืนชีพของพระเยซูเจ้า

น้ำเสกเป็นสิ่งคล้ายศีล ไม่ใช่เครื่องรางที่มีฤทธิ์อำนาจในตัวเอง แต่เป็น
เครื่องเตือนใจถึงศีลล้างบาป

ภาคนี้อับด้วย “การรื้อฟื้นคำสัญญาของศีลล้างบาป” การละทิ้งปีศาจ
และการประกาศความเชื่อนี้เป็นการกระทำจำเพาะของหมู่คณะทั้งหมด และ
เป็นการสรุปทางเดินของการกลับใจที่คริสตชนทำตลอดเทศกาลมหาพรต

4. ภาคนิมิต

การเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนม์ชีพถือเป็นจุดที่มีความ
ความหมายสูงสุดของพิธีกรรมในวันนี้

วันอาทิตย์สมโภชปัสกา

ใช้บทอ่านเดียวกันทั้งในปี A B C พิธีกรรมในวันนี้แสดงถึงความชื่นชมยินดีแห่งการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า

บทอ่านที่ 1 กจ 10:34-43 เปโตรเป็นพยานถึงธรรมล้ำลึกปัสกาของพระเยซูเจ้า โดยเน้นว่าการประกาศข่าวดีนี้สำหรับมนุษย์ทุกคน ไม่ใช่เฉพาะชาวยิวแต่รวมคนต่างศาสนาด้วย “ทุกคนที่มีความเชื่อในพระองค์ จะได้รับการอภัยบาปเดชะพระนามของพระองค์”

บทสดุดี 118 เป็นบทเพลงแห่งความชื่นชมยินดีและการเฉลิมฉลอง “นี่เป็นวันที่พระเจ้าทรงสถาปนาให้เป็นวันสำคัญ ให้เรายินดีปรีดีเปรมในวันนี้”

บทอ่านที่ 2 คส 3:1-4 กล่าวถึงชีวิตใหม่ที่เราได้รับโดยธรรมล้ำลึกปัสกาของพระเยซูเจ้า “พี่น้อง ถ้าท่านทั้งหลายกลับคืนชีพพร้อมกับพระคริสตเจ้าแล้ว ก็จงฝ่าฝืนแต่สิ่งที่อยู่เบื้องบนเถิด”

บทเสริม (Victimae paschali) เป็นการย้ำถึงความชื่นชมยินดี และชัยชนะแห่งการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า

พระวรสาร ยน 20:1-9 การกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า

บทภาวนาของประธาน เรวอนขอพระเจ้า โปรดให้เราได้รับการฟื้นฟูโดยพระจิตเจ้าและกลับคืนชีพอย่างรุ่งโรจน์ อาศัยธรรมล้ำลึกปัสกาของพระเยซูเจ้า

เทียนปัสกาจะตั้งอยู่ใกล้แท่น หรือ บรณฐาน (ในสักการสถาน) เฉพาะในเทศกาลปัสกา หลังจากจบเทศกาลปัสกา ให้เก็บไว้อย่างมีเกียรติในที่โปรดศีลล้างบาป และจุดเทียนของผู้รับศีลล้างบาปจากเทียนปัสกาด้วย ในพิธีศพก็ควรตั้งเทียนปัสกาไว้ใกล้กับหีบศพ เป็นการแสดงว่าความตายของคริสตชนเป็น “ปัสกา” (การผ่านไประับชีวิต) ของเขาด้วย (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมการสมโภชปัสกา ข้อ 99)

3. เทศกาลปัสกา

การเฉลิมฉลองปัสกายืดเวลาต่อไปตลอดเทศกาลปัสกา ระยะเวลา 50 วันตั้งแต่สมโภชปัสกาถึงวันสมโภชพระจิตเจ้านับได้ว่าเป็น “วันฉลองวันเดียว” เป็นประหนึ่ง “วันอาทิตย์ใหญ่” (“Great Sunday” หรือ Week of weeks = สัปดาห์แห่งสัปดาห์) วันเหล่านี้เป็นวันที่มีการขับร้อง “อัลเลลูยา” โดยเฉพาะ
แปดวันแรกของเทศกาลปัสกานับเป็น “อัฐมวารปัสกา” และมีการเฉลิมฉลองเป็นวันสมโภชของค์พระผู้เป็นเจ้า

วันพระเจ้าของเทศกาลปัสกา

วันอาทิตย์ของเทศกาลได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ได้ความหมายของวันปัสกาลกลับคืนมา มีการฉลองการเสด็จขึ้นสวรรค์ของพระเยซูเจ้าในวันที่ 40 แต่อาจเลื่อนไปฉลองในวันอาทิตย์ถัดไป มีการยกเลิกอัฐมวารพระจิตเจ้า แต่วันธรรมดาหลังวันฉลองพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ยังคงมีการระลึกถึงพระจิตเจ้าและเน้นถึงการรอคอยพระองค์ของพระศาสนจักร (จะเห็นได้ว่าการตื่นเฝ้าเพื่อรอคอยพระจิตเจ้ายังคงอยู่)

สำหรับผู้ใหญ่ที่ร่วมพิธีรับเข้าเป็นคริสตชนในคืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ เทศกาลปัสกา ทั้งหมดเป็นช่วงเวลาที่จะเรียนรู้คำสอนให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (Mystagogical catechesis) ตลอดเทศกาลปัสกา ควรจัดที่พิเศษไว้ในโบสถ์ สำหรับผู้รับศีลล้างบาปใหม่ ผู้รับศีล ล้างบาปใหม่ทุกคนต้องพยายามมาร่วมพิธีพร้อมกับพ่อแม่พี่น้อง และใน “บทภาวนาเพื่อมวลชน” ควรมีการกล่าวถึงพวกเขาด้วย (ข้อ 102-103) เทียบ (พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน ข้อ 37-40 และ 235-236)

ก่อนจะสิ้นเวลาการเป็นคริสตชนใหม่ในตอนปลายเทศกาลปัสการาวๆ วันอาทิตย์ วันสมโภชพระจิตเจ้า ให้มีพิธีอะไรสักอย่าง พร้อมกับเพิ่มความครึกครื้นภายนอกตามประเพณีท้องถิ่นด้วย (พิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน ข้อ 237)

ในวันครบรอบปีที่ได้รับศีลล้างบาป สมควรอย่างยิ่งที่ผู้รับศีลล้างบาปใหม่จะชุมนุมกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอบคุณพระเจ้า เพื่อสนทนากันถึง

ประสบการณ์ทางฝ่ายวิญญาณ และเพื่อซบซุกกำลังให้มีเรี่ยวแรงใหม่ (พิธีรับ
ผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน ข้อ 238)

สำหรับบทอ่านวันอาทิตย์ของเทศกาลปัสกา (ทั้งหมด 6 วันไม่
นับวันปัสกา) มีการจัดดังนี้

บทอ่านที่ 1: เป็นการอ่านต่อเนื่องจากหนังสือกิจการอัศจรรย์
แบ่งเป็น ปี A B C

บทอ่านที่ 2: เป็นคำสอนของอัครสาวก โดยอ่านแบบกึ่งต่อเนื่อง
จากหนังสือต่อไปนี้

ปี A : จดหมายนักบุญเปโตรฉบับที่หนึ่ง

ปี B : จดหมายนักบุญยอห์นฉบับที่หนึ่ง

ปี C : หนังสือวิวรณ์

ที่เลือกบทอ่านเหล่านี้ เพราะมีเนื้อหาเหมาะกับจิตตารมณ์ของ
เทศกาลปัสกา คือจิตตารมณ์แห่งความเชื่ออันชื่นชมยินดี และจิตตารมณ์แห่ง
ความหวังอย่างมั่นใจ

พระวรสาร :

อาทิตย์ที่ 2 และ 3: การประจักษ์ของพระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนชีพ

อาทิตย์ที่ 4: ยน 10 เรื่องซุมพาบาลที่ดี

อาทิตย์ที่ 5-7 อ่าน ยน 14-17 : พระดำรัสของพระเยซูเจ้าที่ตรัส
ระหว่างอาหารค่ำครั้งสุดท้าย

สมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ : จงไปสอนนานาชาติ

วันสมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ (วันที่ 40 หลังปัสกา) ในประเทศ
ไทยได้ถูกเลื่อนไปเป็นวันอาทิตย์ที่ 7 ของเทศกาลปัสกา มีบทอ่านซึ่งสอดคล้อง
กับธรรมล้ำลึกที่ฉลอง คือ

	บทอ่านที่ 1	บทอ่านที่ 2	พระวรสาร
ปี A	กจ 1:1-11 การเสด็จสู่สวรรค์	อฟ 1:17-23 ประทับใจของ พระบิดา	มธ 28:16-20 ทรงส่งไปแพร่ธรรม

ปี B	กจ 1:1-11 การเสด็จสู่สวรรค์	อฟ 4:1-13 บุรณภาพของพระ เยซูเจ้า	มก 16:15-20 จงไปทั่วโลก
ปี C	กจ 1:1-11 การเสด็จสู่สวรรค์	ฮบ 9:24-28 พระองค์ทรงเข้ายัง แท่นบูชา	ลก 24:46-53 การเสด็จสู่สวรรค์

วันสมโภชพระจิตเจ้า

มิสซาเย็นก่อนวันสมโภชพระจิตเจ้า : พระจิตบ่อเกิดแห่งความเป็นหนึ่ง

บทอ่านในมิสซาเย็นก่อนวันสมโภชมีให้เลือกจากพันธสัญญาเดิม 4 บท ซึ่งบอกความหมายของวันสมโภชจากแง่มุมต่าง ๆ และมีบทตอบรับพระวาจา เราอาจใช้บทอ่านและบทตอบรับทั้งสี่บทหรือเลือกบางบทในพิธีต้นเฝ้า รอคอยพระจิตเจ้า (หากไม่มีพิธีบูชาขอบพระคุณ) หรือใช้สำหรับพิธีบูชาขอบพระคุณซึ่งรำพึงถึงพระวาจาเป็นพิเศษเหมือนกับที่ทำในคืนต้นเฝ้าปีสภา

มิสซาวนสมโภชพระจิตเจ้า : พระจิตเจ้าและพระศาสนจักร

สำหรับมิสซาสมโภชพระจิตเสด็จมา บทอ่านจะเหมือนกันทั้งสามรอบปี โดยภาพรวมของบทอ่านมีดังนี้

1) บทอ่านที่ 1 กจ 2:1-11 และเพลงสดุดี

เล่าเรื่องการที่สาวกได้รับพระจิตเจ้า พระพรของพระจิตที่ทำให้สาวกกล้าหาญและประกาศพระคริสตเจ้า พระพรแห่งภาษาที่ทำให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันอีก (เมื่อเทียบกับเหตุการณ์ที่หอบาเบล) ส่วนบทสดุดีนั้นสรรเสริญพระเป็นเจ้าผู้ทรงความสง่างาม ผู้ประทานลมหายใจแก่ทุกสิ่งเพื่อให้มีชีวิต

2) บทอ่านที่ 2 1คร 12:3ข - 7,12-13

เปาโลเน้นถึงพระพรต่าง ๆ ขององค์พระจิต แต่พระพรเหล่านั้นนำมาซึ่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน เปาโลใช้การเปรียบเทียบกับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย คริสตชนเป็นกายเดียวกันในองค์พระจิต

บทเสริม เป็นบทอัญเชิญพระจิตเจ้า กล่าวถึงพระพรต่าง ๆ ในองค์พระจิต และวิงวอนขอพระพรนั้น ๆ

3) พระวรสาร ยน.20:19-23

ยอห์นเล่าถึงการที่พระเยซูเจ้าทรงเป่าลมเหนือสาวกเป็นการประทานพระจิตเจ้าแก่พวกเขา เป็นการส่งสาวกไปเพื่อประกาศพระอาณาจักรของพระองค์ และในองค์พระจิตนั้นเองที่พระองค์ประทานอำนาจแห่งการยกบาปให้

ในวันธรรมดาของเทศกาล บทอ่านแรกเป็นการอ่านแบบกึ่งต่อเนื่องจากหนังสือกิจการอัครสาวก ทำให้เข้าใจว่าเทศกาลปัสกาเป็นเวลาของพระศาสนจักรผู้เป็นอิสราเอลใหม่ ส่วนพระวรสารในสัปดาห์แรก จะอ่านตอนที่พูดถึงการประจักษ์ของพระคริสตเจ้าผู้กลับคืนชีพ หลังจากสัปดาห์แรก จะอ่านพระวรสารโดยนักบุญยอห์น (บทที่ 3: พระเยซูเจ้ากับนิโคเดมัส บทที่ 6: ปังทรงชีวิต บทที่ 10: เรื่อง ชุมพาบาลที่ตี บทที่ 12: เรื่องแสงสว่างของโลก บทที่ 13-17: พระดำรัสของพระเยซูเจ้าที่ตรัสตอนอาหารค่ำมื้อสุดท้ายและบทภาวนาเพื่อวิงวอนขอความเป็นหนึ่งเดียวกัน และบทที่ 21: การประจักษ์ครั้งสุดท้ายของพระคริสตเจ้า)

จากเทศกาลมหาพรต สู่วิธีกรรมสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์

คุณพ่ออนุสรณ์ แก้วขจร

บทนำ

ในการแข่งขันวิ่งระยะไกล ที่ต้องวิ่งหลาย ๆ รอบ เมื่อวิ่งมาถึงรอบสุดท้าย จะมีเสียงกระดิ่ง หรือเสียงระฆังให้สัญญาณกับนักวิ่ง เพื่อเตือนให้รู้ว่าถึงรอบสุดท้ายแล้ว ไกล่จะถึงเส้นชัยแล้ว หากอยากจะเป็นผู้ชนะ หรืออยากจะไปให้ถึงเส้นชัย คงจะต้องเพิ่มความเร็ว ไม่ล้ม และก็ไม่หยุดวิ่งชะงักก่อน

เป้าหมายหรือเส้นชัยของเทศกาลมหาพรตก็คือ “การฉลองปัสกา” ซึ่งเป็นวันฉลองที่สำคัญที่สุดสำหรับคริสตชน มีสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ในพิธีกรรมที่เตือนเราเช่นกันว่า “โค้งสุดท้าย” ของเทศกาลมหาพรตมาถึงแล้ว

โค้งสุดท้ายที่ว่านี้ (the last phase of Lent) เริ่มตั้งแต่ วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 ของเทศกาลมหาพรต ที่เคยเรียกว่า “วาระแห่งพระทรมานฯ” (Passiontide) มีความพิเศษเกิดขึ้น 3 ประการในวันนี้ ก็คือจะใช้บทนำขอบพระคุณ “พระคริสตเจ้าทรงรับทรมาน แบบที่ 1” และจะใช้บทนี้ไปตลอดทั้งสัปดาห์ ความพิเศษประการที่สอง ก็คือ มีธรรมเนียมดั้งเดิมที่วันนี้จะเริ่มคลุมรูปไม้กางเขน รูปพระ และรูปนักบุญต่าง ๆ ด้วยผ้าสีม่วง (หรือถ้าไม่คลุมผ้าในวันนี้ ก็อาจจะคลุมในคืนวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ หลังจากเสร็จพิธีต่าง ๆ แล้วก็ได้) การคลุมผ้าก็เป็นอีกเครื่องหมายหนึ่ง ที่ช่วยเราให้มุ่งตรงสู่การรำพึงถึงพระมหาทรมานของพระคริสตเจ้า

ความพิเศษประการที่ 3 ของสัปดาห์นี้ก็คือ พระวรสารโดยนักบุญยอห์น ตลอดทั้งสัปดาห์จะกล่าวถึงท่าทีการมุ่งร้ายของชาวฟาริสีที่มีต่อพระเยซูเจ้า

ผ่านจากสัปดาห์ที่ 5 ของเทศกาลมหาพรต ก็เข้าสู่สัปดาห์สุดท้าย ที่เรียกว่า “สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์” วันนี้ เราระลึกการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่าของพระเยซูคริสตเจ้า มีการเสกไบบลาน ที่เราแต่ละคนถืออยู่ในมือ (เหมือนกับที่ชาวยิวถือกิ่งมะกอก รับเสด็จพระเยซูเจ้า) โดยมีพระสงฆ์สวม

อาภรณ์สีแดง ที่นอกจากจะเป็นสีแห่งมรณสักขีแล้ว ยังหมายถึงสีของกษัตริย์ (ตามธรรมเนียมของชาวโรมัน) เดินนำสัตบุรุษเข้าสู่พระวิหารของพระเจ้า

วันนี้ เรายังจะได้ฟัง**บทพระมหาทรมาน** ที่มีการบ้านให้เรา্নากกลับไป รำพึงต่อเนื่องในวันจันทร์ศักดิ์สิทธิ์ อังคารศักดิ์สิทธิ์ และพุธศักดิ์สิทธิ์

พอถึง**วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์** ที่อาสนวิหารจะถูกจัดเตรียมไว้อย่างดี เพื่อการประกอบพิธีกรรมที่สำคัญ นั่นก็คือ **“มิสซาเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์”** วันนี้ เราจะเห็นภาพและความหมายสำคัญของ **“สทูปูซามิสซา”** ที่พระสังฆราช และพระสงฆ์จะถวายมิสซาร่วมกัน พร้อมกับทมิ **“พิธีรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งการเป็นพระสงฆ์”**

ไม่เพียงเท่านั้น ในตอนท้ายของพิธีดังกล่าว พระสังฆราชเองจะแสดงถึงความต่ำต้อย ขอให้บรรดาพระสงฆ์ นักบวช และมวลประชาสัตบุรุษทุกคนได้ภาวนาเพื่อท่าน เพื่อให้ชีวิตของท่านเอง เป็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนถึงชีวิตของพระคริสตเจ้า ผู้พร้อมจะรับใช้ทุก ๆ คน

ยังมี **“พิธีเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์”** ที่พระสังฆราช (พร้อมกับพระสงฆ์) จะเสก และพระสงฆ์จะนำกลับไปที่วัด เพื่อใช้สำหรับอภิบาลศีลศักดิ์สิทธิ์แก่บรรดาสัตบุรุษ คือ น้ำมันคริสมา น้ำมันสำหรับคนไข้ และน้ำมันสำหรับผู้เตรียมตัวเป็นคริสตชน จึงเป็นโอกาสดียิ่งที่พิธีบูชาขอบพระคุณในตอนเช้าของวันพฤหัสบดีนี้ จะมีบรรดานักบวช สัตบุรุษ นักเรียนคำสอน และผู้เตรียมตัวรับศีลล้างบาปอยู่ร่วมในพิธีนี้ เพราะไม่เพียงแต่จะช่วยให้เข้าใจความหมายและความสำคัญของน้ำมันต่าง ๆ แล้ว ภาพของพระศาสนจักรก็จะปรากฏเด่นชัดอีกวันหนึ่ง ภายในอาสนวิหารของสังฆมณฑลของเรา

ในวันเดียวกัน เมื่อพระอาทิตย์ตกดินแล้ว วัดแต่ละแห่งก็เตรียมพร้อมสำหรับ**มิสซาระลึกถึงการเลี้ยงของพระคริสตเจ้า** เป็นการเริ่ม **“ตรีวารปัสกา”** ที่ไม่ได้มีความหมายแค่เพียงการเตรียมฉลองปัสกาเท่านั้น แต่เป็นการฉลอง **“ธรรมล้ำลึกปัสกา”** (การทรมาน ลี้นพระชนม์ และกลับคืนพระชนมชีพฯ) อย่างต่อเนื่อง 3 วัน

มิสซาค่าวันนี้ ยังระลึกถึงการ**ตั้งศีลมหาสนิท** (พิธีมิสซา) และ**ศีลนักบวช** อีกทั้งจะเน้นย้ำคำสอนของพระอาจารย์เจ้าเรื่อง **“บัญญัติแห่งความรัก”**

ที่แสดงออกด้วยกิจการ ดังตัวอย่าง **“การล้างเท้าอัครสาวก”** ในคำคืนวันนี้ ยังมีการอัญเชิญศีล ไปยังที่พักศีล ให้เราได้เฝ้าศีลมหาสนิท ใกล้ชิดกับพระองค์ เป็นพิเศษ ทั้งโดยส่วนตัว และกับหมู่คณะ ที่จัดเป็นกลุ่ม มีช่วงเวลาที่จะรับรู้ชัดเจน

หากสังเกต จะพบว่า ในคืนวันนี้ บนพระแท่นที่เคยมีผ้าปูแท่น มีเทียน มีไม้กางเขน จะเหลือเพียงพระแท่นที่ว่างเปล่า ต่อเนื่องไปถึงพิธีในวันรุ่งขึ้น **“พระแท่นที่ว่างเปล่า”** นี้ หมายถึง **“องค์พระเยซูเจ้า”** ผู้พร้อมจะตอบรับ น้ำพระทัยของพระบิดา มอบชีวิตของพระองค์เป็นค่าไถ่เพื่อความรอดของเราทุกคน

เช้าวันศุกร์ จะยังคงพบบรรยากาศที่เงียบสงบ เอื้ออำนวยให้สัตบุรุษ มา **“เดินรูป 14 ภาค”** ทั้งโดยส่วนตัว หรือเป็นหมู่คณะ ถือเป็นกิจศรัทธา พิเศษ ที่มีความหมายสอดคล้องกับบรรยากาศของวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ อย่างไรก็ตาม พิธีกรรมทางการที่สำคัญของวันนี้ (ซึ่งไม่มีพิธีมิสซา) คือ **พิธีระลึกถึงพระทรมานของพระคริสตเจ้า** ที่แนะนำให้ประกอบพิธีในตอนบ่ายสามโมง เป็นเวลาเดียวกันกับที่นักบุญมัทธิว มาระโก และลูกา บันทึกไว้ว่า พระเยซูเจ้า ได้สิ้นพระชนม์ (และก็เป็นเวลาเดียวกันกับธรรมเนียมของชาวยิว ที่จะฆ่าแกะที่เตรียมไว้สำหรับฉลองปัสกา) แต่เพื่อให้สัตบุรุษมาร่วมได้อย่างพร้อมเพรียง อาจเลือกเวลาอื่นก็ได้

เมื่อเริ่มพิธี สิ่งที่เห็นโดดเด่นอยู่ต่อหน้าเราทุกคน คือพระแท่นที่ว่างเปล่า พระสงฆ์แห่ออกมาในความเงียบสงบ แล้วไปนอนหมอบราบที่หน้าพระแท่น (หรืออาจจะคุกเข่าแทนก็ได้) การหมอบราบนี้ มีความหมายเดียวกันกับการหมอบราบของผู้ได้รับการบวชเป็นสิ่งฆานุกร หรือเป็นพระสงฆ์ ที่พร้อมจะมอบชีวิตทั้งหมดโดยสิ้นเชิงแด่พระเจ้า ซึ่งผู้เป็นแบบฉบับ ก็คือ องค์พระเยซูเจ้า นั่นเอง

พระมหาทรมานตามคำเล่าของนักบุญยอห์น ถูกเล่าให้เราฟังและรำพึงอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับมีบทภาวนาเพื่อมวลชนในรูปแบบดั้งเดิม ที่เปิดหัวใจของเราให้คิดถึงพระศาสนจักรสากล คิดถึงสังคมส่วนรวม พร้อม ๆ กับคิดถึงสถานการณ์ปัจจุบันของเราเองด้วย

พิธีนมัสการไม้กางเขน ที่เริ่มต้นถ้อยคำประกาศจากพระสงฆ์ “นี่คือไม้กางเขน.....” และการตอบรับจากที่ชุมนุม ต่อด้วยการเปิดผ้าคลุม และที่สุด การเข้ามานมัสการไม้กางเขนอย่างใกล้ชิด ควบคู่ไปกับการอ่านบทสวดหรือขับร้องบทเพลง ที่ปราศจากเสียงดนตรี เพื่อให้อยู่ในบรรยากาศของการระลึกถึงการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ (อาจจะมียุติเสียงดนตรี เฉพาะเพื่อช่วยประคองเสียงร้องนำของพระสงฆ์)

แม้ไม่มีพิธีมิสซา ภาคที่สามของพิธีกรรมวันนี้ คือภาครับศีลมหาสนิทที่ศีลมหาสนิทได้รับการจัดเตรียมและเสกไว้อย่างเพียงพอตั้งแต่คืนวันพฤหัสบดี (มีศีลแผ่นใหญ่เผื่อไว้ เพื่อให้พระสงฆ์ ยกแสดงแก่สัตบุรุษในพิธีวันศุกร์ด้วย)

เราคงไม่ลืม วันนี้ เป็นอีกวันหนึ่ง ที่เราจะ**จำศีลอดเนื้อและอดอาหาร** ปีพิธีกรรมเดินทางมาถึงวันที่สำคัญที่สุด คือ**ค่ำวันเสาร์ (คืนตื่นเฝ้าปัสกา)** ด้วย **“พิธีตื่นเฝ้า”** บนพระแท่นมีผ้าปูตั้งที่เคย มีเทียนตั้งไว้ (แต่ยังไม่จุด) ดอกไม้ที่ห่างหายไปตลอดเทศกาลมหาพรตกลับมาอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับเสียงดนตรี บทเพลงพระสิริรุ่งโรจน์ และการขับร้อง **“อัลเลลูยา”** อย่างสง่า

พิธีวันนี้ แบ่งออกเป็น 4 ภาค เริ่มตั้งแต่ **พิธีแสงสว่าง** ที่มีการเสกไฟและแห่เทียนปัสกา จบด้วยการประกาศสมโภชปัสกาอย่างสง่า และเข้าสู่ภาคที่สอง คือ**ภาควจนพิธีกรรม** ผ่านทางพระวาจาของพระเจ้า จากบทอ่านหลาย ๆ บทจะช่วยเชื่อมโยงให้เราเข้าใจถึงปัสกาของชาวยิว กับปัสกาของเราคริสตชน

ภาคที่สามคือ**พิธีศีลล้างบาป** เริ่มด้วยการเสกน้ำล้างบาป หรือเสกน้ำเสก ต่อจากนั้น จะเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ และน่ายินดี ทั้งสำหรับผู้เตรียมตัวเป็นคริสตชน และพี่น้องคริสตชนทุกคนที่จะได้ต้อนรับสมาชิกใหม่ด้วยพิธีล้างบาป รวมทั้งจะได้กล่าวคำรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งศีลล้างบาป ก่อนจะกัมศีรชะรับการพรมน้ำเสกจากพระสงฆ์ เตือนใจเราอีกครั้งหนึ่ง ให้คิดถึงพระพรแห่งศีลล้างบาป คิดถึงกระแสเรียกแห่งการเป็นคริสตชน และเตือนตนเองให้เจริญชีวิตสอดคล้องกับกระแสเรียกนี้

ภาคที่ 4 คือ**ภาควจนศีลมหาสนิท** ที่ทั้งคริสตชนใหม่และคริสตชนทั่วไปจะเดินออกมาสู่โต๊ะศักดิ์สิทธิ์ เพื่อรับองค์พระเยซูเจ้า ผู้เป็นอาหารแท่นนี้วันดร.

ตอนท้ายของพิธี พระสงฆ์จะกล่าวคำปิดพิธี ที่ต่อท้ายด้วยคำว่า “อัลเลลูยา อัลเลลูยา” เช่นเดียวกับที่เราตอบว่า “ขอขอบพระคุณพระเจ้า อัลเลลูยา อัลเลลูยา” (ซึ่งจะกล่าวเช่นนี้ต่อเนื่องตลอดอัฐมวารปีสกา)

วันรุ่งขึ้น คือวันฉลองอาทิตย์ปีสกา บรรยากาศแห่งการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ยังคงปรากฏให้เห็น ด้วยพิธีกรรมที่สง่างาม แม้จะไม่มีพิธีพิเศษใด ๆ นอกจาก การรับฟัง “บทเสริม” ก่อนพระวรสาร (ส่วนการเสกไข่ปีสกา เป็น “ธรรมเนียม” ที่เพิ่มเติมเข้ามา และใช้ไข่เป็นสัญลักษณ์หมายถึงการได้รับชีวิตใหม่นั้นเอง)

จากเทศกาลมหาพรต สู่อุบัติกรรมปีสกา

เทศกาลมหาพรต

1. เทศกาลมหาพรต คือช่วงเวลา 40 วัน เพื่อการคืนดีกับพระเจ้า คืนดีกับเพื่อนพี่น้อง และคืนดีกับตัวเอง ระยะเวลา “40” วัน เป็นตัวเลขที่สามารถนำไปเชื่อมโยงกับเหตุการณ์สำคัญ หลาย ๆ เหตุการณ์ในพระคัมภีร์ อีกทั้งในหลาย ๆ ภาษา ยังได้ใช้คำ ๆ นี้ เป็นชื่อเรียกชื่อเทศกาลนี้ (ลาติน *quadragesima* ; ฝรั่งเศส *carême*; อิตาลีเลียน *quaresima*; สเปน *cuaresma*; กรีก *tessarakoste*)
2. แต่สำหรับคำในภาษาตระกูล Anglo-Saxon อย่างภาษาอังกฤษ กลับเลือกใช้คำว่า “Lent” ที่มีความหมาย ถึงช่วงเวลา หรือฤดูใบไม้ผลิ (spring) เพื่อต้องการเน้นความหมายของการมีชีวิตใหม่ การเติบโต และการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับจิตตารมณ์และของมหาพรตที่มุ่งเน้นการภาวนา พลีกรรม สำนึกผิด และกลับใจ
3. ช่วงเวลา 40 วัน ของเทศกาลมหาพรต พระศาสนจักรนำเราเข้าสู่บรรยากาศแห่งความเรียบง่าย สุขภาพ ถ่อมตน ด้วย**อารมณ์พิธีกรรมสีม่วง** ละเว้นสิ่งประดับหรูหราภายในวัด งดเสียงดนตรีและบทเพลงที่เป็นรูปแบบของการเฉลิมฉลอง เช่นเดียวกับการหายไปของดอกไม้ที่พระแท่น

ในสักการสถาน และที่ภาวนาอื่น ๆ นอกจากนี้ในช่วงท้ายของเทศกาล ยังมีการงดเว้นเสียงระฆัง เสียงกระดิ่ง และเก็บผ้าปูพระแท่นให้เหลือเพียงพระแท่นที่ว่างเปล่า (คำว่าพฤษศยมาส)

4. ควบคุมควบคุมไปกับการส่งเสริมจิตตารมณ์มหาพรตแก่ประชาสัตบุรุษ ให้มุ่งเจริญชีวิตอย่างเรียบง่าย สมถะ รู้จักอดออม พร้อมจะแบ่งปัน พระศาสนจักรก็ปรารถนาให้ความหมายและจิตตารมณ์ของเทศกาลมหาพรตนี้ แสดงออกอย่างเด่นชัดในการฉลองพิธีกรรม ด้วยเหตุนี้ การจัดพิธีกรรมในเทศกาลนี้ ควรสอดคล้องกับการแสดงออกดังกล่าว เช่น บน (หรือข้าง) พระแท่น ควรใช้เชิงเทียนเรียบง่าย งดเว้นการจัดดอกไม้ประดับพระแท่น ออร์แกนหรือเครื่องดนตรีอื่น ๆ มีบทบาท เพียงช่วยสนับสนุนหรือประดับประดาเสียงร้องเท่านั้น
5. เพลง “อัลเลลูยา” รวมทั้งเพลงที่มีคำว่า อัลเลลูยา จะงดขับร้องตลอดเทศกาล ขณะที่เพลง “พระสิริรุ่งโรจน์” ขับร้องได้เฉพาะวันฉลอง และวันสมโภชเท่านั้น
6. พิธีมิสซาโอกาสพิเศษต่าง ๆ จัดฉลองได้ในเทศกาลมหาพรต เมื่อมีเหตุผลสมควรจริง ๆ หรือเพื่อประโยชน์ด้านการอภิบาล พิธีแต่งงานไม่ถูกห้ามให้ประกอบพิธีในวันธรรมดาของเทศกาลนี้ เพียงแต่ต้องเข้าใจ และรักษาบรรยากาศของเทศกาลนี้ไว้ ด้วยการยอมรับข้อจำกัดของการฉลอง เช่น การจัดดอกไม้ บทเพลง และดนตรี
7. ระหว่างเทศกาลมหาพรต ควรมีการส่งเสริมและเื้ออำนวยการให้สัตบุรุษได้รับศีลอภัยบาปทั้งการรับศีลอภัยบาปส่วนตัว (แบบที่ 1) และการจัดวจนพิธีกรรมศีลอภัยบาป (แบบที่ 2)
8. โดยปกติ มีข้อบังคับให้พระสงฆ์เทศน์ในมิสซาวันอาทิตย์ และวันฉลองสำคัญ (ไม่บังคับในวันธรรมดา) แต่สำหรับเทศกาลมหาพรตนี้ แม้วันธรรมดา พระศาสนจักรก็เสนอแนะอย่างแข็งขันให้พระสงฆ์เทศน์สอนสัตบุรุษด้วย
9. วันพุธรับเถ้าคือวันเริ่มต้นเทศกาลมหาพรต มีการเสกและโรยเถ้า หลังบทเทศน์ในพิธีมิสซา (หรือวจนพิธีกรรม) หากมีหลายมิสซาในวันนั้น จะ

เสกเถ้าในมิสซาแรกเท่านั้น แต่การโรยเถ้าสามารถทำได้ทุก ๆ มิสซา พระสงฆ์และสังฆานุกรเป็นผู้โรยเถ้าให้สัตบุรุษ ในกรณีจำเป็น ผู้ช่วยพิธีกรรม (instituted acolytes) ศาสนบริกรพิเศษอื่น ๆ หรือแม้แต่ฆราวาส ก็สามารถทำหน้าที่นี้ได้ เมื่อได้รับมอบหมายเป็นทางการ

10. ส่งเสริมอย่างแข็งขันให้สัตบุรุษมาเริ่มเทศกาลมหาพรต ด้วยมิสซาและการรับเถ้าในวันพุธรับเถ้า แต่ด้วยเหตุผลเพื่อการอภิบาล มีหลาย ๆ วัดจัดให้มีการโรยเถ้า หลังพิธีมิสซาวันอาทิตย์ โดยใช้เถ้าที่เสกแล้วเมื่อวันพุธรับเถ้า มีข้อเสนอแนะว่า เพื่อให้สัตบุรุษได้รู้ถึงความเข้าใจถึงความหมายของการรับเถ้า ก่อนโรยเถ้า พระสงฆ์อาจนำภาวนาด้วยบทอวยพรผู้รับเถ้า (จากบทเสกเถ้า แบบที่ 1 ในวันพุธรับเถ้า)
11. สังฆานุกร หรือพระสงฆ์ผู้ร่วมถวายมิสซาจะเป็นผู้โรยเถ้าให้ประธาน ในกรณีที่พระสงฆ์ถวายมิสซาเพียงท่านเดียว พระสงฆ์โรยเถ้าให้ตนเอง
12. การโรยเถ้า มีธรรมเนียมปฏิบัติให้ใช้นิ้วหัวแม่มือแตะเถ้า แล้วทำเครื่องหมายกางเขนที่หน้าผาก หรือจะโรยเถ้า ด้วยเครื่องหมายกางเขนบนศีรษะก็ได้
13. เถ้าที่จะเสกและโรยในวันนี้ เผาจากไบลานของปีก่อน และเมื่อจบพิธีโรยเถ้าแล้วให้นำเถ้าที่เหลือผสมน้ำ เทในอ่างล้างเฉพา (sacrarium) ในห้องซาคริสเตีย หรือเทลงพื้นดินโดยตรงก็ได้

วันอาทิตย์ในเทศกาลมหาพรต

14. แม้จะไม่มี การขบร่องบท **“พระสิริรุ่งโรจน์”** ในวันอาทิตย์ของเทศกาลมหาพรต ก็ยังคงถือว่าวันอาทิตย์เป็นวันฉลองปีสภาประจำสัปดาห์ ยังคงมีการแห่ และหากจะใช้กายาน ก็สามารถทำได้
15. บทอ่านและพระวรสารของวันอาทิตย์ตลอดเทศกาลนี้ ถูกจัดไว้เหมาะสม ต่อเนื่องไปถึงตรีวารปีสภา โดยเฉพาะหัวข้อพระวรสารสัปดาห์ที่ 3-5 (ปี A) มุ่งเน้นเนื้อหาสำหรับผู้เตรียมเข้าเป็นคริสตชน
16. มีบทนำขอบพระคุณ (Prefaces) ที่จัดไว้ให้เลือกใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละอาทิตย์

17. วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 4 ของเทศกาลมหาพรต เรียกว่า **Laetare Sunday** (วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 3 ของเทศกาลเตรียมรับเสด็จฯ เรียกว่า **Gaudete Sunday**) มีธรรมเนียมดั้งเดิมที่จะใช้อาภรณ์พิธีกรรมสีชมพู (แต่ปัจจุบันไม่บังคับ) ทั้งดอกไม้ และเสียงดนตรี อาจจะมีบทบาทมากขึ้นในวันอาทิตย์นี้ เพื่อสื่อว่า ช่วงเวลาแห่งความชื่นชมยินดีที่เรารอคอยใกล้จะถึงแล้ว การเตรียมจิตใจผ่านครึ่งทางแล้ว
18. วันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 จะใช้บทนำขอบพระคุณ **“พระคริสตเจ้าทรงรับทราบ แบบที่ 1”** มีธรรมเนียมดั้งเดิมเช่นเดียวกัน ที่วันนี้ จะใช้ผ้าสีม่วงคลุมไม้กางเขน และรูปศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดภายในวัด (ยกเว้นรูปมรรคาศักดิ์สิทธิ์ และภาพกระจกสี) และคลุมต่อเนื่องสองสัปดาห์ เพื่อมุ่งเน้นให้ระลึกถึงพระมหาทรมานของพระเยซูเจ้า เฉพาะกางเขนจะเปิดผ้าคลุมออกในพิธีวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ ส่วนรูปศักดิ์สิทธิ์อื่น ๆ จะเอาผ้าคลุมออกโดยไม่มีพิธีอะไร ก่อนที่จะเริ่มพิธีตื่นเฝ้า ในวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์
19. วันสมโภชนักบุญยอแซฟ (19 มีนาคม) และวันสมโภชการแจ้งสารเรื่องพระวจนาตถ์ทรงรับสภาพมนุษย์ (25 มีนาคม) จะอยู่ในช่วงเทศกาลมหาพรตเสมอ หากวันดังกล่าวตรงกับวันอาทิตย์ ให้เลื่อนไปฉลองในวันถัดไป (หรือวันเสาร์) หากตรงกับช่วงสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ ให้เลื่อนไปฉลองหลังวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 2 เทศกาลปัสกา มิสซาสมโภชทั้งสองวันนี้ ขับร้องบท **“พระสิริรุ่งโรจน์”** แต่ไม่ขับร้องบท **“อัลเลลูยา”** (ใช้เพลงอื่นแทน เช่น สร้อย 83)

มรรคาศักดิ์สิทธิ์ (เดินรูป 14 ภาค)

20. กิจศรัทธาพิเศษ ที่ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องในช่วงเทศกาลมหาพรต คือ การเดินรูป 14 ภาค ซึ่งควรส่งเสริมให้ประกอบพิธีดังกล่าวนี้ ทั้งโดยส่วนรวมเป็นหมู่คณะ หรือโดยส่วนตัว กระนั้นก็ดี ไม่ควรมุ่งเน้นจนกระทั่งให้ความสำคัญมากกว่าพิธีกรรมทางการ คือ **บูชามิสซา และพิธีน้มน้ำกางเขน (วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์)**
21. ไม่ควรอย่างยิ่ง ที่จะนำการเดินรูป 14 ภาค มารวมเข้ากับพิธีมิสซา

22. ด้วยข้อจำกัดของโครงสร้างของวัด ไม่เอื้ออำนวยให้มีการเดิน หรือ เคลื่อนที่ระหว่างการเดินทาง ในบางโอกาสอาจจะให้สัตบุรุษได้เดินรูปนอก วัดก็ได้ กรณีที่วัดบางแห่งออกแบบให้รูปมรรคาศักดิ์สิทธิ์ ทั้ง 14 ภาพ อยู่ ด้วยกันที่ด้านใดด้านหนึ่งของวัด ก็อาจจะมีการเคลื่อนย้าย หรือจัดใหม่ให้ เหมาะสมในช่วงเทศกาลนี้ได้ นอกจากนี้ หากผู้ร่วมพิธีทั้งหมดไม่ สามารถเดินหรือเคลื่อนที่ได้ อาจจะให้ผู้แทนส่วนหนึ่งร่วมขบวนแห่จาก สถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งพร้อมกับขบวนพระสงฆ์ก็ได้
23. เมื่อพระสงฆ์ หรือสังฆานุกรเป็นประธานในพิธีนี้ ให้สวมอัลบา หรือสวม เสื้อหล่อพร้อมสุปรี และสวมสโตลาสีม่วง (และสีแดง สำหรับวันอาทิตย์ ไบลาน และวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์)
24. เพื่อให้คงความหมายของมรรคาศักดิ์สิทธิ์ ที่มุ่งเน้นการระลึกถึงพระ ทรมานของพระเยซูเจ้า จึงไม่ควรเพิ่มการเดินทาง ด้วยการสรูปหรือจบด้วย การกลับคืนพระชนมชีพ (รูปที่ 15)

วันอาทิตย์มหาทรมาน (แห่ไบลาน)

25. สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์เริ่มต้นด้วยวันอาทิตย์มหาทรมาน หรือที่เรียกกันคุ้นเคย ว่า วันอาทิตย์ไบลาน เพราะพิธีในวันนี้จะเริ่มด้วยการเสกและแห่ไบลาน
26. พิธีนี้ระลึกถึงการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่า สีแดงของอาภรณ์ พิธีกรรมที่พระสงฆ์ใส่ในวันนี้ หมายถึงการมอบชีวิต อันเป็นแบบอย่างแก่ มรณสักขี (รวมทั้งความกล้าหาญ ตามธรรมเนียมของชาวโรมัน)
27. การแห่ ถือเป็นรูปแบบพิธีที่สำคัญในสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นการ แห่ไบลาน การแห่น้ำมันศักดิ์สิทธิ์ การแห่ศีลไปยังที่พักศีล (วันพฤหัสบดี ศักดิ์สิทธิ์) การแห่และนมัสการไม้กางเขน (วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์) การแห่ เทียนปัสกา และขบวนแห่ของผู้รับศีลล้างบาป (คืนวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์)
28. ก่อนเริ่มพิธีเสกและแห่ไบลาน ให้แจกไบลานเพื่อให้สัตบุรุษถือไว้ในมือ (ยกเว้นไบลานที่จะเก็บไว้สำหรับสัตบุรุษในมิสซาต่อไป) มีผู้ช่วยพิธีคน หนึ่งถือภาชนะใส่น้ำเสกไว้

29. การอ่านพระมหาทรมานในวันนี้ ไม่มีการนำขบวนแห่ด้วยเทียน ไม่มีการถวายกำยาน เมื่อเริ่มต้นอ่านบทพระมหาทรมาน จะไม่มีการกล่าวทักทาย “พระเจ้าสถิตกับท่าน” และ**ไม่ทำเครื่องหมายกางเขน**
30. เมื่ออ่านจบ สังฆานุกร (หรือพระสงฆ์ ถ้าไม่มีสังฆานุกร) กล่าวคำประกาศ “พระวาจาของพระเจ้า” แต่ไม่ต้องกราบหรือจูบพระวรสาร
31. มีบทเทศน์หลังบทพระมหาทรมาน อย่างไรก็ตาม ควรเป็นบทเทศน์สั้น ๆ เพื่อให้เรื่องราวที่ได้อ่านเป็นเสมือนบทเทศน์ที่ให้ทุกคนได้รำพึงไตร่ตรอง

วันจันทร์ อังคาร และพุธ ในสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์

32. แม้วันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ ในสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์จะไม่มีพิธีพิเศษอะไร แต่ทั้งสามวันนี้ ก็มีความสำคัญ เป็นช่วงเวลาของการรำพึงไตร่ตรองพระมหาทรมานของพระเยซูเจ้าอย่างต่อเนื่อง แต่ละวันมีบทอ่าน บทภาวนา และบทนำขอบพระคุณเฉพาะที่จัดไว้ให้
33. ช่วงเวลาสามวันนี้ ยังเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมยิ่งที่ทั้งพระสงฆ์ และผู้เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมจะได้เตรียมเรื่องพิธีกรรมอย่างดีด้วยกัน โดยเฉพาะบทพิธี บทเพลง และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และเข้าใจอย่างดี

มิสซาเสกน้ำมัน เข้าวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

34. ในตอนเช้าของวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ มีพิธีมิสซาและพิธีเสกน้ำมันอย่างสง่าที่อาสนวิหาร โดยพระสังฆราชผู้ปกครองสังฆมณฑล อย่างไรก็ตาม หากด้วยเหตุผลเพื่อการอภิบาล อาจประกอบพิธีดังกล่าว ณ ที่อื่น ที่สะดวกหรือเหมาะสมกว่า และยังสามารถเลื่อนมาประกอบพิธีเร็วขึ้น เช่น ในวันพุธ เพื่อเอื้ออำนวยให้หมู่คณะสงฆ์ มาร่วมพิธีอย่างพร้อมเพียง และมีเวลาได้กลับไปวัดของตน เพื่อเตรียมพิธีกรรมสำหรับค่ำวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์
35. ก่อนพิธีเสกน้ำมัน มีพิธีรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งการเป็นพระสงฆ์ เพื่อแสดงความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน ในสังฆภาพของหมู่คณะสงฆ์ของสังฆมณฑล (รวมทั้งสงฆ์นักบวชที่ร่วมทำงานกับสังฆมณฑลนั้น ๆ)

36. อย่างไรก็ตามก็ดี พิธีในเช้าวันพฤหัสบดีนี้ ไม่ใช่พิธีเฉพาะสำหรับหมู่คณะสงฆ์กับพระสังฆราชของตนเท่านั้น ยังเป็นพิธีที่เปิดโอกาสให้สัตบุรุษได้มาร่วมพิธีอย่างใกล้ชิดด้วยเช่นกัน
37. พิธีเสกน้ำมัน เกี่ยวข้องกับชีวิตความเชื่อของคริสตชน ที่ได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์ จึงนับเป็นสิ่งที่ดีที่มีประชาชนสัตบุรุษอยู่ร่วมในพิธีนี้
38. หากเห็นว่าจำเป็น และสถานที่เอื้ออำนวย การเทศน์ของพระสังฆราชในวันนี้ อาจจะเทศน์ ณ อาสนะของท่าน ท่านจะเลือกนั่งหรือยืนก็ได้ และยังสามารรถสวมหมวก หรือถือไม้เท้าขณะเทศน์ เพื่อให้ภาพของผู้เลี้ยงแกะ (ผู้ปกครองดูแล) ปรากฏชัดเจนด้วยสัญลักษณ์ดังกล่าว
39. สำหรับพระสงฆ์ เมื่อมาร่วมพิธี อย่าลืมนำน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ที่เสกเมื่อปีก่อนมารวมไว้ ณ ที่ ๆ ได้จัดไว้ เพื่อผู้มีหน้าที่จะนำมาเผารวมกัน (จะไม่ใช่ น้ำมันเก่าค้างปี)
40. เพื่อให้สัตบุรุษ ที่ไม่สามารถมาร่วมพิธีในตอนเช้านี้ได้ ในมิสซาค่ำ (พฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ พระสงฆ์แต่ละวัดอาจจัดให้มีการแห่น้ำมันศักดิ์สิทธิ์ รวมเข้ากับขบวนแห่ของถวาย โดยมีการเอ่ยชื่อน้ำมันด้วย (เหมือนในพิธีเสกน้ำมันตอนเช้า) แล้วนำน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ไปเก็บในที่ที่เหมาะสมต่อไป

มิสซาค่ำวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

ระลึกถึงการเลี้ยงของพระคริสตเจ้า

41. **ตรีวารปัสกา** คือช่วงเวลา 3 วันของการฉลองปัสกาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดของปีพิธีกรรม ตรีวารปัสกาเริ่มต้นด้วยมิสซาค่ำของวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเป็นวันที่ระลึกถึงการตั้งศีลมหาสนิท และศีลบวช จึงควรอธิบายความหมายและความสัมพันธ์ของศีลศักดิ์สิทธิ์ 2 ประการนี้ ในบทเทศน์ด้วย
42. ควรอย่างยิ่งที่จะต้องฉลองพิธีกรรมดังกล่าวในตอนค่ำ (หลังพระอาทิตย์ตกดิน) ถ้าจะเปลี่ยนมาฉลองตอนเช้า หรือเร็วขึ้น จะต้องมิเหตุผลอันหนักแน่น เพื่อประโยชน์ฝ่ายวิญญาณของสัตบุรุษ

43. พิธีกรรมในวันนี้ควรจัดเตรียม และซักซ้อมอย่างดี ร่วมกับผู้ช่วยพิธีพิธีกรรม รวมถึงการจัดตารางเวลาสำหรับการ**เผ่าศีลา**
44. ก่อนเริ่มพิธี พระสงฆ์ย้ายศีลในตู้ศีลไปยังที่เก็บศีลชั่วคราว ในห้องเก็บศาสนภัณฑ์ (ห้องซาคริสเตีย) หรือที่อื่นที่เหมาะสม โดยมีเครื่องหมายบ่งบอกชัดเจนว่าเป็นศีลมหาสนิท (ที่เสกแล้ว) **เพื่อให้ตู้ศีลว่างเปล่าตั้งแต่ต้นมิสซา** (ไม่ใช่หลังมิสซา) และจัดเตรียมแผ่นปังที่จะเสกในมิสซาให้เพียงพอ กับสัตบุรุษที่จะรับศีล และเพื่อสำหรับการรับศีลในวันรุ่งขึ้น (วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์) ด้วย มีข้อเสนออย่างแข็งขันให้สัตบุรุษได้รับศีลที่เสกในมิสซาคำนี้
45. จัดเตรียมศาสนภัณฑ์ และอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับพิธีมิสซา พิธีล้างเท้า และการ**ตั้งศีลา**
46. หมู่คณะเล็ก ๆ ควรไปร่วมฉลองพิธีมิสซานี้ กับประชาชนสัตบุรุษในเขตวัด เพื่อร่วมเป็นหนึ่งเดียวกันฉลองพิธีกรรมอย่างสง่าและสะท้อนภาพของความ เป็นพระศาสนจักรหนึ่งเดียว
47. บรรดาสามเณร และผู้เตรียมชีวิตเป็นนักบวช จะต้องให้ความสนใจ และมีส่วนร่วมในพิธีกรรมอย่างแข็งขัน และถือว่าพิธีกรรมในช่วงสำคัญนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเพื่อการเป็นสงฆ์และนักบวช
48. ตอนท้ายของพิธีมีการอัญเชิญศีลที่เก็บไว้ในผอบศีลไปยังที่พักศีล (ไม่ใช่รัศมี) จะมีความหมายมากกว่า หากที่พักศีลอยู่ห่างจากพระแท่นพอสมควร เพื่อให้มีระยะทางของขบวนแห่ ณ ที่พักศีล เมื่อถึงตอนตั้งศีล ให้มีเทียนอย่างน้อย 2 คู่ หรือมากกว่า จัดแต่งดอกไม้ได้
49. วันนี้ ถือเป็นวันฉลอง ให้ขับร้องบท “พระสิริรุ่งโรจน์” และสัณกระดิ่ง หรือย่ำระฆัง หลังจากนั้นจะงดการสัณกระดิ่งและงดย่ำระฆังไปจนถึงคืนวันเสาร์ ตื่นเฝ้าปัสกา
50. เมื่อมีการล้างเท้า (หลังเทศน์) ต้องมีการเตรียมบุคคลที่จะรับการล้างเท้าล่วงหน้า คำอธิบายพิธี (Rubric) กำหนดไว้ว่า เป็นผู้ชาย ส่วนจำนวนนั้น ไม่ได้กำหนดตายตัว แต่ตามธรรมเนียมที่ปฏิบัติมา คือ 12 คน (น้อยกว่าไม่เป็นไร) อย่างไรก็ตาม ภายหลัง สมเด็จพระสันตะปาปาได้ทรงเปลี่ยน

ความหมายจากล่างเท้าอัศวินมาเป็นล่างเท้าหมู่ประชากรของพระเจ้า จึงสามารถล่างเท้าสตรี เยาวชน และเด็กได้ หากเห็นเหมาะสม

51. หลังบทภาวนาหลังรับศีล **งดการอวยพร และไม่กล่าวบทปิดพิธี** แต่จะต่อด้วยการแห่ศีลไปยังที่พักศีล หากมีระยะทางเอื้ออำนวยให้สัตบุรุษบางส่วนร่วมในขบวนแห่ด้วยจะดียิ่งยิ่ง ขบวนแห่ นำด้วยกางเขน และเทียน ส่วนผู้ถือถือไฟกำยานเดินนำหน้าพระสงฆ์
52. ช่วงเวลาหลังจากบทภาวนาหลังรับศีล มีการถวายกำยาน ทุกคนอยู่ในความเงียบสงบ ไม่มีการขับร้องบทเพลงใด ๆ เมื่อเริ่มขบวนแห่ ถึงจะเริ่มขับร้องบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับศีลมหาสนิท
53. เมื่ออัญเชิญศีลมายังที่พักศีลแล้ว ประธานถวายกำยานอีกครั้งหนึ่ง ทุกคนขับร้องบทเพลงเคารพศีลมหาสนิท (เช่น Tantum ergo) แล้วประธานปิดที่พักศีล ทุกคนอยู่ในความเงียบสงบชั่วครู่หนึ่งก่อน เมื่อเห็นว่าสมควรแล้ว ผู้ช่วยพิธีนำพระสงฆ์แห่ออกเงียบ ๆ
54. ในอดีต มีพิธีเก็บผ้าปูพระแท่น ปัจจุบัน ให้เก็บผ้าปูพระแท่น และของทุกอย่างออกจากพระแท่นให้หมด โดยทำเงียบ ๆ หลังจากจบพิธีอัญเชิญศีลไปยังที่ตั้งศีลแล้ว
55. หากไม่ได้คลุมไม้กางเขน และรูปศักดิ์สิทธิ์ เมื่อวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 5 ของเทศกาลมหาพรต ก็อาจจะคลุมผ้าในคืนวันนั้นก็ได้อ
56. ระหว่างการเฝ้าศีล หากมีการเฝ้าศีลเป็นกลุ่ม ควรมีการเตรียมรูปแบบให้เหมาะสม และสนับสนุนให้สัตบุรุษได้เฝ้าศีลจนถึงเที่ยงคืน แต่หลังจากเที่ยงคืนไปแล้ว การเฝ้าศีลทำได้ แต่ไม่ทำอย่างสง่า

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์

ระลึกถึงพระทรมานของพระคริสตเจ้า

57. ตามประเพณีเก่าแก่ วันศุกร์ ไปจนถึงวันเสาร์ก่อนพิธีตื่นเฝ้า จะไม่มีการประกอบพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ใด ๆ (ยกเว้นศีลอภิบาลแบบส่วนตัว) หากมีการฝังศพ ให้จัดพิธีเรียบง่าย ไม่มีการขับร้อง ไม่ตีระฆัง

58. ตามธรรมเนียมปฏิบัติ พิธีนี้ จะจัดขึ้นเวลาบ่ายสามโมง อย่างไรก็ตามสามารถเลื่อนเวลาตามความเหมาะสม เพื่อเหตุผลการอภิบาล แต่ไม่ควรเกิน 3 ทุ่ม ในบางโอกาส อาจจะประกอบพิธีนี้หลายครั้งในวันเดียวกัน กรณีที่มีสัตบุรุษจำนวนมาก (Ceremonies of the Liturgical Year ข้อ 220)
59. หากจำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรีในพิธีวันนี้ ควรอย่างยิ่งที่จะใช้ดนตรีเพื่อการประกอบเสียงร้องเท่านั้น และเลือกบทเพลงให้สอดคล้องกับพิธีกรรม
60. กำหนดไว้ว่าให้มีเพียงกางเขนเดียวเท่านั้น ในพิธีนมัสการไม้กางเขน (Ceremonies of the Liturgical Year ข้อ 240) ความเป็นหนึ่งเดียวกันในพิธีนมัสการไม้กางเขน ถือเป็นสาระสำคัญของพิธีนี้
61. เมื่อถึงพิธีรับศีล พระสงฆ์อัญเชิญศีลมาวางที่พระแท่น ที่ปูผ้ารองศีลเรียบร้อยแล้ว เมื่อแจกศีลเสร็จ ให้เก็บศีลในตู้ศีล
62. อาจมีการเดินรูป 14 ภาค ในวันนี้ แต่ไม่ควรทำให้พิธีนมัสการไม้กางเขนหมดความสำคัญลง

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์

63. เมื่อยังไม่ถึงกำหนดเวลาของพิธีตื่นเฝ้า ให้ถือเป็นช่วงเวลาของวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่มีการประกอบพิธีใด ๆ ควรอย่างยิ่งที่จะสร้างบรรยากาศที่สงบ เป็นช่วงเวลาของการรอคอยการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า การจำศีลอดอาหารอาจจะต่อเนื่องมาถึงวันนี้ก็ได้
64. รูปไม้กางเขน ที่พระเยซูเจ้าถูกตรึง ยังคงปรากฏอยู่ในวัด หรืออาจจะตั้งรูปปั้นพระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์ เพื่อให้สัตบุรุษได้มาเฝ้ารำพึงภาวนาเงียบๆ ส่วนตัวก็ได้
65. ระหว่างวัน การจัดเตรียมพิธีกรรมสำหรับตอนค่ำ ควรดำเนินไปอย่างเงียบ ๆ เพื่อรักษาบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการรำพึงถึงพระมหาทรมานของพระเยซูเจ้าได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีบรรยากาศของการรอคอยการสมโภชใหญ่ด้วยท่าทีที่สงบ

คืนตื่นเฝ้า-อาทิตยสมโภชปัสกา

66. พิธีกรรมในค่ำวันเสาร์ ถือเป็นพิธีกรรมที่สำคัญสุดในรอบปีพิธีกรรม พระสงฆ์ ผู้ช่วยพิธี และผู้รับผิดชอบเรื่องพิธีกรรมถูกเรียกกรองให้เตรียม พิธีกรรมอย่างดี และทำความเข้าใจลำดับขั้นตอนของพิธีอย่างละเอียด
67. เป็นข้อปฏิบัติที่ต้องถืออย่างเคร่งครัด ที่พิธีตื่นเฝ้าปัสกา นี้ จะต้องทำเวลา กลางคืน จะเริ่มก่อนหัวค่ำ (พระอาทิตยต์กดิน) ไม่ได้ และต้องจบก่อน สว่างวันอาทิตย์
68. หากเป็นไปได้ **พิธีรับศีลศักดิ์สิทธิ์ของคริสตชนใหม่**ควรจะทำใน ระหว่างพิธีมิสซาของค่ำวันนี้ และให้ผู้รับศีล รวมทั้งพ่อแม่อุปถัมภ์ ได้รับ คำแนะนำเพื่อทำความเข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ ของพิธีอย่างดี
69. รายละเอียดของลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ของพิธีในค่ำวันนี้ ให้ดูจากหนังสือ พิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์
70. **เทียนปัสกา (Easter Candle หรือ Paschal Candle)** เป็นสัญลักษณ์ สำคัญและโดดเด่นในพิธีกรรมของวันนี้ จึงต้องเตรียมอย่างดี เป็นเทียน **จริง (ทั้งต้น)** และเป็นเทียนใหม่ มีขนาดใหญ่พอให้เห็นเด่นชัด แต่ควร คำนึงถึงน้ำหนัก ที่ไม่หนักเกิน จนคน ๆ หนึ่งยกไม่ไหว มีการตกแต่งและ ติดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้
71. ฐานหรือเชิงเทียน หรือ ที่สำหรับตั้งเทียนปัสกา ควรจะจัดเตรียมไว้อย่างดี และสวยงาม คู่ควรกับการตั้งเทียนปัสกา ตำแหน่งของการตั้งเทียนปัสกา จะตั้งที่ข้างบรรณฐาน หรืออาจตรงกลาง หรือด้านใดด้านหนึ่งของเขต ประกอบพิธีรอบพระแท่น ที่ยังคงโดดเด่น และให้ที่ชุมนุมมองเห็น (ก่อน จะเริ่มพิธี ผู้จัดเตรียมควรตรวจสอบว่า เทียนปัสกาสามารถตั้งที่ฐาน หรือเชิงเทียนได้อย่างมั่นคงหรือไม่)
72. พิธีในค่ำนี้ เริ่มด้วย**พิธีแสงสว่าง** มีการเสกไฟด้วยบทเสกไฟ **ไม่มีการ พรมน้ำเสกที่ไฟ**
73. ระหว่างการประกาศสมโภชปัสกา ทุกคนถือเทียน (ยกเว้น พระสงฆ์ หรือ สังฆานุกรผู้กล่าวคำประกาศ) และดับเทียนเมื่อกล่าวคำประกาศ สมโภชปัสกาจบ

74. ก่อนเริ่มอ่านบทอ่าน จะมี**คำกล่าวเตือนใจ**จากประธาน หากมีสังฆานุกร ประธานจะเลือกกล่าวเอง หรือให้สังฆานุกรกล่าวแทนก็ได้
75. การ**รับฟังพระวาจาของพระเจ้า** เป็นส่วนสำคัญของพิธีต้นเฝ้าในคืน ปัสกา ซึ่งมีทั้งหมด 9 บท คือ จากพันธสัญญาเดิม 7 บท และจากพันธสัญญาใหม่ 2 บท หากจำเป็นต้องลดจำนวนบทอ่าน ให้อ่านบทอ่านจากพันธสัญญาเดิมอย่างน้อย 3 บท และบทที่ต้องอ่านเสมอ คือ **บทอ่านจากหนังสืออพยพ 14:15-15:1** (บทอ่านที่ 3)
76. เมื่อมีพิธีโปรดศีลล้างบาป เพลงสวดดี และบทภาวนาของประธาน หลังบทอ่านที่ 7 (พันธสัญญาเดิมบทสุดท้าย) มีบทเฉพาะที่มีเนื้อหาสอดคล้องและเหมาะสมสำหรับผู้รับศีลล้างบาป
77. **จุดเทียนบทพระแทน และขับร้องบท “พระสิริรุ่งโรจน์”** หลังบทภาวนาของประธาน ซึ่งต่อจากบทอ่านจากพันธสัญญาเดิมที่จะอ่านเป็นบทสุดท้าย
78. หลังจากขับร้องบท “อัลเลลูยา” (ที่ 63) อย่างสง่าตอรับประธาน 3 ครั้งแล้ว ทุกคนยังคงยืน รับฟังบทสวดดีและตอรับอัลเลลูยา (ที่ 64) ต่อด้วยบทพระวรสาร และนั่งลงเพื่อฟังบทเทศน์
79. ต่อจากบทเทศน์ เป็น**พิธีศีลล้างบาป** ซึ่งมีลำดับขั้นตอนพิธี ทั้งแบบที่มีและไม่มีพิธีโปรดศีลล้างบาป เสกและไม่เสกน้ำล้างบาป ให้ดูรายละเอียดในหนังสือพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์
80. ตั้งแต่คืนต้นเฝ้า และตลอดเทศกาลปัสกา ขณะขับร้องหรือสวดบท**รำวิงวอนนักบุญทั้งหลาย** ทุกคนจะยืนแทนการคุกเข่า (รวมทั้งในวันอาทิตย์ตลอดปี แม้เทศกาลปัสกา ก็จะยืนแทนการคุกเข่าเช่นกัน)
ข้อแนะนำเพิ่มเติม: ขณะขับร้องหรือสวดบทรำวิงวอนฯ ไม่ว่าจะยืนหรือคุกเข่า ทุกคนหันหน้าไปที่พระแทน (ซึ่งหมายถึงองค์พระเยซูคริสตเจ้า)
81. เมื่อมี**พิธีโปรดศีลล้างบาป** ผู้รับศีลล้างบาปแต่ละคนจะประกาศละทิ้งปีศาจ และตอบยืนยันความเชื่อ เมื่อจบพิธีโปรดศีลฯ แล้ว ยังคงมี**พิธีรื้อฟื้นคำสัญญาแห่งศีลล้างบาป**ของสัตบุรุษทุกคน

82. ภาคต่อไปคือภาคบูชาขอบพระคุณ ควรให้ผู้รับศีลล้างบาป (คริสตชนใหม่) เป็นผู้นำของถวาย: ปัง และเหล้าองุ่น มามอบให้ประธาน (แห่งของถวาย)
83. ส่งเสริมอย่างแข็งขันให้มีการรับศีลทั้ง 2 รูปปรากฏ (ทั้งพระกายและพระโลหิต) อย่างน้อยสำหรับผู้ได้รับศีลศักดิ์สิทธิ์เข้าเป็นคริสตชนในวันนี้ รวมทั้งบิดามารดา และพ่อแม่อุปถัมภ์
84. ก่อนยกศีลครั้งที่ 2 (ที่จะกล่าวว่า “นี่คือลูกแกะพระเจ้า..”) ประธานอาจจะกล่าวสั้น ๆ กับบรรดาคริสตชนใหม่ ถึงความหมายของธรรมล้ำลึกอันยิ่งใหญ่ของศีลมหาสนิท
85. ก่อนประกาศจบพิธี มี**บทอวยพรอย่างสง่า** ซึ่งนอกจากจะมีอยู่ในหนังสือสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์แล้ว ยังเลือกบทอวยพรนี้จากหนังสือบทมิสซา (เล่มแดง) ก็ได้ ซึ่งมีเนื้อหาเหมาะสมและครบถ้วน
86. การประกาศปิดพิธีจะลงท้ายด้วย “อัลเลลูยา” 2 ครั้ง (double Alleluia) ทั้งคำกล่าวของประธาน (หรือสังฆานุกร) และคำตอบรับของสัตบุรุษ ซึ่งจะตอบรับเช่นนี้ต่อเนื่องไปอีก 8 วัน (ตลอดอัฐมวาร) และอาจจะกล่าวตอบรับด้วยการต่อท้ายอัลเลลูยา 2 ครั้งนี้อีกครั้งหนึ่ง ในวันสมโภชพระจิตเจ้า ซึ่งถือเป็นวันสิ้นสุดเทศกาลปัสกา
87. วันอาทิตย์ปัสกา พิธีมิสซามีลำดับขั้นตอนตามปกติ ที่เพิ่มพิเศษคือมี **“บทเสริม”** หลังบทอ่านที่ 2
88. ตลอดเทศกาลปัสกา **เทียนปัสกา** เป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่น หมายถึงองค์พระคริสตเจ้า ผู้เป็นแสงสว่างแท้จริง จึงยังคงตั้งเทียนนี้ในตำแหน่งที่โดดเด่น และจุดเทียนปัสกาเมื่อมีการฉลองพิธีกรรม แต่จะไม่ถวายกำยานเทียนปัสกาอีก
89. จะ**เก็บเทียนปัสกา**นี้ หลังทำวัตรเย็นของวันอาทิตย์สมโภชพระจิตเจ้า (หรือหลังมิสซาสุดท้ายของวันสมโภชพระจิตเจ้า) โดยตั้งไว้ในที่ที่เหมาะสม (เช่น ตั้งไว้ข้าง ๆ อ่างล้างบาป กรณีที่มีที่เฉพาะ หรือในห้อง sacristia) นำเทียนปัสกามาใช้ในพิธีกรรมอื่น ๆ ตลอดปี เช่น พิธีโปรดศีลล้างบาป พิธีปลงศพ พิธีสำคัญ ๆ ของสังฆมณฑล หรือของคณะนักบวชต่าง ๆ เช่น การประชุมสมัชชา การปฏิญาณตน ฯลฯ

90. วันธรรมดา ระหว่างวันสมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จขึ้นสวรรค์ ไปจนถึงวันสมโภชพระจิตเจ้า ถือเป็นช่วงเวลาของการเตรียมจิตใจสัตบุรุษเพื่อต้อนรับการเสด็จลงมาของพระจิตเจ้า และการกำเนิดพระศาสนจักร

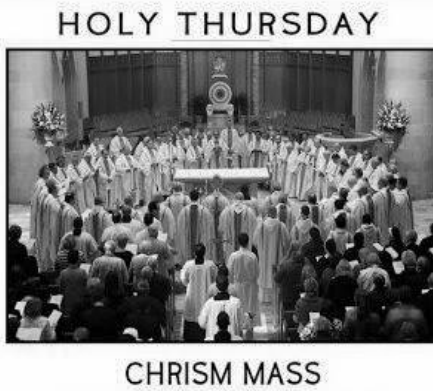

เรียบเรียงข้อมูลจาก

1. หนังสือ Ceremonial of Bishops
ของ สมณกระทรวงพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์
2. หนังสือ Ceremonies of the Liturgical Year
ของ Msgr. Peter J. Elliott
3. หนังสือสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์
ของแผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ฉบับแก้ไข-เพิ่มเติม มีนาคม 2022

7 คำถาม 7 ข้อสังเกต มิสซาเสกน้ำมัน วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

1. ทำไมไม่มีมิสซาเสกน้ำมันในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

ถ้าย้อนเวลาไปหลายศตวรรษก่อนหน้านี้ พิธีกรรมสำคัญในช่วงเช้าของวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ มีใช้พิธีเสกน้ำมัน แต่เป็นพิธีคืนดีของผู้ที่ตกอยู่ในบาปที่จะต้องมาปรากฏตนต่อหน้าพระสังฆราช โดยมีประชา

สัตบุรุษ ร่วมอยู่ในพิธีดังกล่าว ต่อมา พิธีนี้ถูกยกเลิกไป เมื่อมีศีลลภัยบาป แบบที่ไปสารภาพกับพระสงฆ์โดยส่วนตัว ส่วนการเสกน้ำมันนั้นที่จริง พระสังฆราชท่านจะเสกน้ำมันคริสมาเมื่อใด ก็ได้ แต่เพราะต่อมามีการล้างบาปในคืนคืนเฝ้า (วันเสาร์ปัสกา) จึงทำให้เกิดธรรมเนียมเสกน้ำมัน เตรียมไว้ โดยทำอย่างสง่า รวมกับการเสกน้ำมันสำหรับคริสตังสำรอง และน้ำมันสำหรับคนไข้

2. ทำไมจึงมีพระสงฆ์มากมายมาร่วมถวายมิสซากับพระสังฆราช

การมีพระสงฆ์ร่วมถวายมิสซาด้วยกัน ที่เรียกว่า "สหบูชามิสซา" นั้น ในอดีต มีใช้เรื่องที่เกิดบ่อยครั้ง โดยเฉพาะ บาง ยุค บาง สมัย

กำหนดให้พระสงฆ์ถวายมิสซาเพียงคนเดียว คือ ไม่มีพระสงฆ์ร่วมถวายมิสซาด้วย (1 คน 1 มิสซา) เมื่อมีการฟื้นฟูเรื่องสหุขามิสซา มิสซาเสกน้ำมัน วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ถือเป็นวันที่พระศาสนจักรอนุญาตและส่งเสริมให้พระสงฆ์ถวายมิสซาพร้อมกับพระสังฆราชของตน ถือเป็นวันฉลองสังฆภาพ จึงมีการรื้อฟื้นคำสัญญาการเป็นสงฆ์ในมิสซาดังกล่าวนี้

3. น้ำมันที่ใช้เสก ทำไมจึงใช้น้ำมันมะกอก

สำหรับชาวอิว รวมถึงชาติต่าง ๆ แถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน น้ำมันมะกอก ถือเป็นน้ำมันที่ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน น้ำมันมะกอกเมื่อเสกแล้ว ก็จะ

กลายเป็นน้ำมันศักดิ์สิทธิ์ ที่ใช้ เพื่ออภิบาลชีวิตความเชื่อของคริสตชน ตั้งแต่เมื่อเริ่มชีวิตคริสตชน จนเมื่อจะกลับไปหาพระบิดา

4. ทำไมจึงเสกน้ำมัน 3 อย่าง

การอภิบาลชีวิตความเชื่อของคริสตชนด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์นั้น จะใช้น้ำมันเพื่อการเจิม 3 ชนิด (3 จุดมุ่งหมาย) ด้วยกัน คือ

1. น้ำมันสำหรับผู้เตรียมตัวเป็นคริสตชน (OS หรือ OC)
2. น้ำมันสำหรับเจิมคนไข้ (OI) และ
3. น้ำมันคริสมา (SC) ที่จะใช้ในหลาย ๆ

โอกาส คือเมื่อรับศีลล้างบาปศีลกำลัง ศีลบวช รวมทั้งการอภิเษกหรือ มอบถวายอาสนวิหาร ที่จะเสกแท่น โดยขโลมน้ำมันคริสมาบนพระแท่น พิธีเสกน้ำมันนี้ จะเสกที่ละชนิด เพื่อเน้นความหมาย หรือ จุดมุ่งหมายของน้ำมันแต่ละอย่าง โดยบทภาวนาของประธานจะสื่อถึง ความหมายดังกล่าว

5. ทำไมต้องผสมเครื่องหอมลงในน้ำมันที่จะเสกเป็นน้ำมันคริสมา

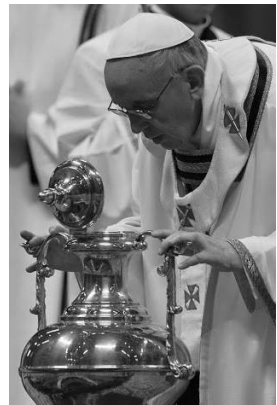

แม้เราจะเข้าใจกันโดยทั่วไป ว่า เราเสกน้ำมัน 3 ชนิด แต่อันที่จริง คำที่เราใช้สำหรับน้ำมันคริสมา นั้นไม่ใช่คำว่า "เสก" (Bless) แต่เป็น "การบันดาลให้ศักดิ์สิทธิ์" (อภิเษก) (Consecrate) ซึ่งจะมี ขั้นตอน และบทภาวนา พิเศษกว่า

การเสกน้ำมันอีก 2 ชนิด ความพิเศษประการหนึ่งคือการผสมเครื่องหอมลงไปด้วย การผสมด้วยเครื่องหอมนี้ แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของน้ำมันคริสมา

6. ทำไมต้องเป่าลมเหนือภาชนะใส่น้ำมันสำหรับเสกเป็นน้ำมันคริสมา

ดังที่ได้กล่าวข้างแล้วว่า การเสกน้ำมันคริสมา มีความพิเศษ นอกเหนือจากการผสมด้วยเครื่องหอมแล้ว พระสังฆราชผู้ประกอบพิธีเสก ยังเป่าลมเหนือภาชนะที่ใส่น้ำมัน อิริยาบถดังกล่าวนี้ ทำให้เราคิดถึงเหตุการณ์ที่พระเยซู

เจ้าทรงเป่าลมเหนือบรรดาอัครสาวก เพื่อประทานพระจิตเจ้าแก่เขา (ยน 20:22)

การเป่าลมเหนือน้ำมันคริสมา (โดยธรรมเนียมจะเป่าเป็นรูปกางเขน) จึงเป็นการอัญเชิญพระจิตเจ้า เมื่อเราได้รับการเจิมด้วยน้ำมันคริสมา เราก็ได้รับพลัง อันเป็นพระพรจากองค์พระจิตเจ้านั่นเอง

7. ทำไมพระสงฆ์ที่ร่วมถวายมิสซา จึงยกมือขวา ยืนไปย้งน้ำมันคริสมา โดยไม่ได้กล่าวอะไร

ภาพที่มีพระสงฆ์ ยืนล้อมรอบ และร่วมในการเสกน้ำมันคริสมา ด้วยการยื่นมือขวาไปย้งภาชนะที่

ใส่น้ำมันคริสมา เป็นอิริยาบถที่เราคุ้นเคยจากในมิสซา ที่เห็นพระสงฆ์ผู้ร่วมมิสซาร่วมปกมือเหนือปังและเหล้าองุ่น แต่ที่แตกต่างคือ สำหรับการเสกน้ำมันคริสมา พระสงฆ์ยกเพียงมือขวา และไม่ได้กล่าวอะไร อิริยาบถดังกล่าวนี้ แสดงถึงการร่วมในสังฆภาพ (ความเป็นสงฆ์) ผู้มีหน้าที่บันดาลความศักดิ์สิทธิ์ แต่สังฆภาพของพระสังฆราชอยู่ในขั้นสมบูรณ์แล้ว ท่านจึงเป็นผู้สวดบทเสก (บทบันดาลความศักดิ์สิทธิ์) ขณะที่พระสงฆ์มีส่วนร่วมด้วยการยื่นมือขวา และไม่กล่าวอะไร

7 คำถาม 7 ข้อสังเกต มิสซาระลึกถึงการเลี้ยงขององค์พระผู้เป็นเจ้า คืนวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

1. ทำไมต้องเป็นมิสซาตอนค่ำ

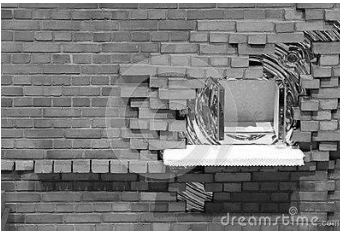
หนังสือจารีตพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ระบุไว้ว่า หากไม่มีเหตุผลที่จำเป็นมาก ๆ มิสซาระลึกถึงการเลี้ยงขององค์พระผู้เป็นเจ้า (Lord's Supper) ซึ่งเป็นการเริ่มต้นตรีวารปีสกา ให้จัด

ฉลองในตอนค่ำ หลังพระอาทิตย์ตกดินตามธรรมเนียมของชาวอิว การนับวันใหม่เพื่อจัดฉลองพิธีกรรมใด ๆ จะเริ่มนับว่าเป็นวันใหม่ก็เมื่อตอนที่พระอาทิตย์ตกดิน และพิธีกรรมที่จัดในตอนค่ำ จะเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับพิธีกรรมที่จะเกิดขึ้น ในวันต่อมานั่นเอง งานเลี้ยงที่พระเยซูเจ้าทรงร่วมโต๊ะกับบรรดาศาสนุศิษย์เป็นงานเลี้ยง "อาหารค่ำ" ซึ่งมีได้เป็นแค่งานเลี้ยงอำลาแต่มีความเกี่ยวข้องกับบูชานไม้กางเขนของพระเยซูที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อมา ถ้อยคำที่พระองค์ตรัสกับบรรดาศาสนุศิษย์ว่า "...นี่เป็นกายของเราที่จะมอบเพื่อท่าน.. นี่เป็นโลหิตของเรา...ที่จะหลั่งออกเพื่ออภัยบาป สำหรับท่านและมนุษย์ทั้งหลาย..." เป็นถ้อยคำที่หมายถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นบนไม้กางเขน

พิธีกรรมคืนวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์กับพิธีกรรมวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ จึงถือเป็นพิธีกรรมต่อเนื่องกัน และนับเป็นวันเดียวกัน (จะเห็นชัด เมื่อเราจัดพิธีวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ตอนบ่ายสามโมง)

คืนวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ถือเป็น การเริ่มต้น "ตรีवारปัสกา" อันหมายถึงการฉลองธรรมล้ำลึกปัสกาต่อเนื่องกันสามวัน การนับให้ครบพอดี 3 วัน ก็คือ คืนวันพฤหัสบดี-วันศุกร์ก่อนพระอาทิตย์ตกดิน นับเป็นวันที่หนึ่ง คืนวันศุกร์-วันเสาร์ก่อนพระอาทิตย์ตกดิน นับเป็นวันที่สอง คืนวันเสาร์-วันอาทิตย์ก่อนพระอาทิตย์ตกดิน นับเป็นวันที่สาม อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุผลเพื่อการอภิบาลสัตบุรุษอาจมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาจัดฉลองพิธีกรรมของวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งยังมีมิสซาสมโภชปัสกาในตอนค่ำ ของวันอาทิตย์

2. เหตุใดผู้ศิลาจึงวางเปล่า ตั้งแต่ก่อนมิสซาจะเริ่ม

หนังสือจาริตพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ให้คำแนะนำว่า ก่อนที่พิธีของค่ำวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์จะเริ่มนั้น ผู้ศิลาจะวางเปล่า คือ พระสงฆ์จะอัญเชิญศิลา เก็บ ณ ที่ที่เหมาะสมในห้องซาคริสเตีย ที่ระบุให้ "ผู้ศิลาว่างเปล่า" มีเหตุผล และมีความหมาย เพราะค่ำวันนี้ เราฉลองการตั้งศิลามหาสนิท จึงเน้นสิ่งที่จะเกิดบนพระแท่น นั่นแผ่นปังเหล้าองุ่นที่จะถูกนำมาวางบนพระแท่น แล้วต่อมาด้วยถ้อยคำเดียวกันกับพระเยซูที่พระสงฆ์จะกล่าว แผ่นปังจะกลายเป็นพระกาย เหล้าองุ่นเป็นพระโลหิต

พิธีกรรมค่ำวันนี้ จึงรวมสายตาประชาสัตบุรุษมายังพระแท่นมายังโต๊ะที่พระองค์ทรงเลี้ยงบรรดา สาวนุศิษย์ (อันหมายถึงเราทุกคน) ยังแนะนำอย่างแข็งขันด้วยว่า ให้สัตบุรุษรับศิลา ที่เสกในวันนี้ เป็นศิลาที่เสกใหม่ สอดคล้องกับการที่เราฉลองการกำเนิดหรือการตั้งศิลามหาสนิท นั่นเองนอกจากผู้ศิลา วางเปล่าแล้ว ไฟข้าง ๆ ผู้ศิลา ก็จะปิดด้วยเช่นกัน

3. มิสซาในวันนี้ เราฉลองพระเยซูเจ้าทรงมอบของประทานสามประการ แก่เรา มีอะไรบ้าง

พิธีกรรมในวันนี้ เราเข้าใจกันแบบรวม ๆ ว่า เราระลึกถึงงานเลี้ยงของพระเยซู แต่เมื่อเราทำความเข้าใจอย่างละเอียดมากขึ้น

เราจะพบว่า พิธีกรรมแรกของตรีวารปัสกา มุ่งให้เราฉลองของประทาน 3 ประการ ที่พระเยซูเจ้าทรงมอบแก่เรา ซึ่งก็คือ 1. พระสงฆ์ 2. ศีลมหาสนิท 3. ความรัก (ที่ยิ่งใหญ่และเหนือกว่าความตาย) นอกจากตั้งศีลมหาสนิทแล้ว พระเยซูเจ้ายังตั้งศีลบวช "จงทำดังนี้ เพื่อระลึกถึงเราเถิด" พระองค์มอบหมายภารกิจอันสำคัญแก่บรรดาอัครสาวก ผู้ร่วมโต๊ะกับพระองค์ พระสงฆ์กับศีลมหาสนิท (หรือกับมิสซา) จึงมีความผูกพันใกล้ชิด เพราะเกิดมาด้วยกัน ส่วน "ความรัก" อันหมายถึงการเสียสละ การรับใช้ ได้รับการสื่อ ผ่านทางพิธีล้างเท้าและจะมีความหมายเด่นชัด เมื่อเราฉลองต่อเนื่องด้วยพิธีกรรมวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์

4. พิธีล้างเท้า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เป็นเวลายาวนาน ที่เราคุ้นเคยกับพิธีล้างเท้า ที่เป็นการล้างเท้าเฉพาะ "บวช" ดังที่กำหนดไว้ในหนังสือจารีตพิธี ซึ่งอธิบายความหมายว่า เราพร้อมกันย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์ที่พระเยซูเจ้าทรงกระทำ คือทรงล้างเท้าบรรดาสานุศิษย์ ซึ่งในแง่ประวัติศาสตร์ ก็คือบรรดาบวช นั่นเอง

ในวันที่ 6 มกราคม 2016 สมณกระทรวงพิธีกรรมฯ ได้ออกเอกสาร ระบุถึงการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเรื่องการล้างเท้า ซึ่งเป็น

เจตนารมณ์ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ที่ระบุใหม่ว่า ให้เลือกบุคคลที่จะรับการล้างเท้า จากบรรดาประชากรของพระเจ้า (อันหมายรวมถึงสตรีด้วย) โดยมีคำแนะนำว่า ให้มีการทำความเข้าใจกับประชาสัตบุรุษถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ ที่มีเพียงมุ่งรำลึกเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ แต่เน้นแก่นคำสอนของพระเยซู คือการรับใช้กันและกัน

ปัจจุบัน เราจึงเห็นว่า บางวัดมีการล้างเท้าให้กับสตรี ให้กับเด็ก และเยาวชน หรือแม้บางวัดจะยังคงล้างเท้าให้กับบุรุษ ก็ได้ผิดแต่อย่างใด เหมือน ๆ กับพิธีกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่มีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับบริบท สอดคล้องกับยุคสมัย โดยยังคงรักษาความหมายที่สำคัญไว้ และการฉลองพิธีกรรม ก็มีแบบให้เลือกได้ตามความเหมาะสม การล้างเท้า ก็เช่นเดียวกัน

5. ทำไมบางวัด น้ำมันศักดิ์สิทธิ์ที่เสกตอนเช้า จึงมาปรากฏในมิสซาค่า และปรากฏตอนไหน

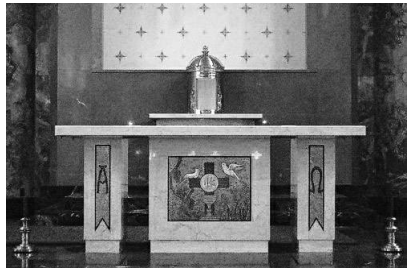
ก่อนเริ่มเข้าสู่ตรีวารปัสกา ช่วงเช้าของวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ (หรือบางสังฆมณฑลอาจเลื่อนเร็วขึ้น) จะมี "มิสซาเสกน้ำมัน" ที่อาสนวิหาร มีคำแนะนำที่ไม่ได้เป็นกฎข้อบังคับ แต่สามารถนำไปประยุกต์ หรือจัดได้ตามที่เห็นเหมาะสม คำแนะนำที่ว่า ก็คือ หลังจากจบมิสซาเสกน้ำมัน และพระสงฆ์นำน้ำมันศักดิ์สิทธิ์กลับมายังที่วัดแล้ว

ในมิสซาค่าสามารถเพิ่มเติมขบวนแห่เครื่องบูชาคือให้มีผู้แทนสัตบุรุษถือน้ำมันศักดิ์ต่อท้าย ขบวนเครื่องบูชา เพื่อมอบให้กับพระสงฆ์ แล้วผู้ช่วยพิธีกรรมนำไปเก็บยังห้องซาคริสเตีย หรือที่ที่จัดเตรียมไว้ก่อนพิธี ควรมีการอธิบายให้สัตบุรุษเข้าใจความหมาย นั่นก็คือ น้ำมันที่เสกและนำมาจากอาสนวิหารนี้ จะใช้เพื่อการอภิบาลศีลศักดิ์สิทธิ์แก่ที่

น้องสัตบุรุษตลอดทั้งปี นอกจากนี้ ยังประยุกต์ได้กับเทียนที่จะเสกในคืนวันเสาร์คืนเฝ้าปัสกา ที่รับมาจากสังฆมณฑล คือนำมาร่วมในขบวนแห่ต่อจากเครื่องบูชา ก็สามารถทำได้ โดยมีการอธิบายสั้น ๆ กับสัตบุรุษก่อนพิธีจะเริ่ม เช่นเดียวกัน

6. เมื่อมิสซาจบ พระแท่นเปลี่ยนไปอย่างไร

ก่อนสังคายนาวาติกันที่ 2 ในตอนท้ายของพิธีมิสซาคืนวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ จะมีพิธีที่ทำเป็นขั้นเป็นตอนอย่างสง่า ท่ามกลางสายตาของประชาชนสัตบุรุษ พิธีที่ว่าก็คือ "พิธีเปลื้องผ้าคลุมพระแท่น"

ปัจจุบัน เราสังเกตได้ว่า ยังคงมีการเก็บผ้าปูพระแท่น รวมทั้งเทียน กางเขน (ถ้ามี) ฯลฯ ออกจากพระแท่น เพื่อให้มองเห็นแต่เพียงพระแท่นที่ว่างเปล่า ไม่มีอะไร แต่การเก็บผ้า และสิ่งอื่น ๆ จะไม่ได้ทำอย่างสง่า หรือมีขั้นตอนพิเศษอะไร เพียงระบุให้เก็บเมื่อจบพิธีอย่างเงียบ ๆ เท่านั้น พระแท่นที่ว่างเปล่านี้ จะปรากฏให้เห็นต่อเนื่องไปจนถึงเมื่อประกอบพิธีในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์

พระแท่น เป็นสัญลักษณ์สำคัญ อันหมายถึง "พระเยซูคริสตเจ้า" ดังนั้น "พระแท่นที่ว่างเปล่า" นำพาเราถึงเข้าใจเหตุการณ์พระทรมานของพระองค์ นั่นก็คือ พระองค์ถูกทรมานอดพระภุษา (มธ 27:28) แล้วเหตุการณ์พระทรมานก็ยังเข้มข้น เช่นเดียวกับบรรยากาศการฉลองพิธีกรรม ยังมีการสื่อความหมายมุ่งให้คุณค่าฝ่ายจิต คืออธิบายว่าพระแท่นที่ว่างเปล่าเปรียบเสมือนโลกในยามที่ขาดองค์พระคริสตเจ้า หรือเพื่อเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น บางคนให้ความหมายว่า พระแท่นที่ไม่มีอะไรก็คือ คุณหาที่ว่างเปล่านั่นเอง

7. การอัญเชิญศีลไปยังที่พักศีลทำให้คิดถึงสถานที่ใด และทำไมไม่ใช้รัศมี แต่ใช้ผอบศีลแทน

หลังจากที่พระเยซูเจ้าทรงรับประทานอาหาร (งานเลี้ยงปัสกา) กับสานุศิษย์แล้ว พระองค์เสด็จไปยังสวนเกทเซmani ในคำคินนั้น พระองค์

ทรงขอให้สานุศิษย์บางคนตื่นเฝ้าอยู่กับพระองค์ ตอนท้ายของพิธีในคำวันพฤหัสบดีดีสิทธิ์ จะมีการอัญเชิญศีลฯ ไปยังที่พักศีลฯ ที่จัดเตรียมไว้ทำให้คิดถึงเหตุการณ์ที่สวนเกทเซmani

การอัญเชิญศีลฯ ครั้งนี้ ไม่ได้อัญเชิญศีลฯ ใส่ไว้ในรัศมี เพราะเมื่อใช้รัศมีจะมีความหมายแตกต่างไปการตั้งศีลในรัศมี มีจุดมุ่งหมายเพื่อการนมัสการและรับพรจากศีลมหาสนิท การเฝ้าศีลฯ ในคำคินนี้ เน้นการอยู่กับพระองค์อยู่กับศีลมหาสนิทที่พระองค์ทรงปรารณามอบเป็น "อาหาร" บำรุงเลี้ยงจิตวิญญาณของเรา และ ciborium หรือที่เราเรียกว่า "ผอบศีล" เป็นคำที่มีความหมายประการหนึ่งว่า "ภาชนะใส่อาหาร" นั่นเอง

7 คำถาม 7 ข้อสังเกต พิธีกรรมวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์

1. ทำไมจึงกำหนดเวลาเป็น "บ่ายสามโมง"

ปัจจุบัน ในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ วัดแต่ละแห่งจะมีพิธีกรรมสำคัญในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สัตบุรุษมาร่วมได้สะดวก จึงมักเป็นเวลาค่า ซึ่งถือเป็นเหตุผลเพื่อการอภิบาลที่

เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ที่กรุงโรม จะมีพิธีระลึกถึงพระมหาทรมานน์ในเวลา "บ่ายสามโมง" และบางวัดก็มีพิธีกรรมนี้ เวลา "บ่ายสามโมง" เช่นกัน มีคำอธิบายว่าที่กำหนดเวลา "บ่ายสามโมง" ก็เพราะเป็นเวลา que พระเยซูสิ้นพระชนม์นักบุญลูกา ผู้นิพนธ์พระวรสาร ได้ระบุเวลาไว้ เช่นนั้น คือเวลาบ่ายสามโมง (ลก 23:44) "...ม่านในพระวิหารฉีกขาด ... พระเยซูเจ้าทรงร้องเสียงดัง.... แล้วก็สิ้นพระชนม์" นี่คือเรื่องราวที่บันทึกไว้ในพระคัมภีร์ แต่บ่อยครั้ง พระคัมภีร์ก็ใช้สัญลักษณ์ เพื่อการอธิบายสิ่งที่ลึกซึ้งกว่า นั่นก็คือ ทำไมต้องเป็น "บ่ายสามโมง"

ในสมัยของพระเยซู ที่พระวิหาร ทุกเย็นจะมีการประกอบศาสนกิจ มีการสวดและถวายเครื่องบูชายามเย็น ซึ่งมีหลายอย่างรวมทั้งแกะ ไม่ไกลจากพระวิหาร มีสถานที่ที่ใช้สำหรับเตรียมเครื่องบูชา คือเตรียม "ฆ่าแกะ" และเวลาที่เขาจะฆ่าแกะ ก็คือเวลา "บ่ายสามโมง" นักบุญลูกาใช้เวลา "บ่ายสามโมง" เป็นสัญลักษณ์เพื่อเน้นว่า พระเยซูเจ้า คือ "ลูกแกะ" ที่ถูกฆ่า ทรงหลั่งโลหิตเพื่อไถ่บาปเรา

2. วันนี้ ทำไมพระสงฆ์ผู้ประกอบพิธีจึงสวมกาสุลาสีแดง

วันนี้ เราระลึกถึงพระมหา
ทรมานของพระเยซูเจ้า รวมถึง
การสิ้นพระชนม์ของพระองค์ บาง
คนจึงเรียกกันติดปากว่า วันนี้ คือ
"วันพระตาย" คริสตชนบางคน

จึงมักสวมชุดสีดำมาร่วมพิธีกรรมในวันนี้ แต่เหตุใด ประธานและ
พระสงฆ์ที่ร่วมประกอบพิธีกรรมจึงสวมอาภรณ์ศักดิ์สิทธิ์ "สีแดง"

หากเราย้อนกลับไปก่อนสังคายนาว่าติกันที่ 2 ไม่ใช่แค่สัตบุรุษที่
สวมชุดสีดำในวันนี้ เพราะพระสงฆ์ผู้ประกอบพิธีก็สวมอาภรณ์พิธีกรรม
สีดำเช่นกัน ต่อมาภายหลังคือหลังสังคายนาว่าติกันที่ 2 มีการกำหนดสี
อาภรณ์พิธีกรรมวันนี้ เป็นสีแดง สีแดงในวันนี้ ทำให้ภาพหรือข้อความ
อันเป็นสัญลักษณ์ "ลูกแกะที่ถูกฆ่า" สื่อถึงการมอบชีวิตของพระเยซู ผู้
ทรงเป็น "ลูกแกะพระเจ้า ผู้ทรงลงล้างบาปของโลก" ปรากฏเด่นชัด
ผ่านสัญลักษณ์ของสีแดง สีแห่งการหลั่งเลือดเพื่อสละชีวิต นอกจากนี้
ในทางพิธีกรรม ซึ่งสีของอาภรณ์ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมของชาว
โรมัน สีแดงสำหรับชาวโรมัน เป็นสีที่เกี่ยวข้องกับ "กษัตริย์" และยังเป็น
สีแห่งความกล้าหาญ

วันอาทิตย์ไบบลาน พระเยซูเจ้าเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่า
แบบที่ทรงเป็นกษัตริย์ วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ พระเยซูเจ้าทรงถูกตรึง
กางเขน ด้วยข้อกล่าวหาว่าทรงอ้างตนเป็นกษัตริย์ (ซึ่งพระองค์ก็ทรง
เป็นกษัตริย์จริง) ที่กางเขน จึงมีข้อความติดไว้ว่า "เยซู ชาวนาซาเรธ
กษัตริย์ของชาวยิว"

3. ทำไมประธานจึงนอนหมอบราบที่หน้าพระแท่น

พิธีกรรมวันนี้ ตอนเริ่มพิธี จะไม่มีเสียงเพลง แต่จะเริ่มด้วยความเงียบ แล้วประธานจะมานอนหมอบราบที่หน้าพระแท่น (หรืออาจจะคุกเข่าแทนก็ได้) การนอนหมอบราบที่หน้าพระแท่นนี้ หมายถึง "การมอบชีวิตทั้งสิ้นแด่พระเจ้า" และในวันนี้ พระเยซูเจ้าก็ได้ทรงมอบชีวิตแด่พระบิดาเพื่อไถ่บาปเรา เราจะเห็นการหมอบราบนี้เช่นกันในพิธีบวช ทั้งบวชสังฆานุกร พระสงฆ์ และพระสังฆราช

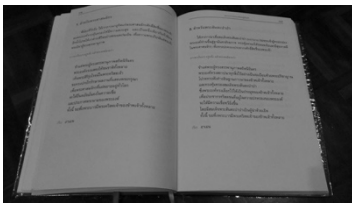
4. ทำไมจึงอ่านบทพระธรรมตามคำบอกเล่าของนักบุญยอห์น

เมื่อวันอาทิตย์โบลาน วันเริ่มต้นสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ เราได้รับฟังบทพระธรรมกันแล้ว วันนี้เราจะมารับฟังกันอีกครั้ง แต่จะเป็นบทพระ

ธรรมตามคำบอกเล่าของนักบุญยอห์น ทั้งวันอาทิตย์โบลาน และวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ ต่างเป็นวันที่ระลึกถึงพระธรรมของพระเยซูเจ้า สำหรับการกำหนดให้วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ อ่านบทพระธรรมที่เฉพาะเจาะจงเป็นของนักบุญยอห์นนั้น ก็เพราะเรื่องราวในพระวรสารของผู้บันทึก 3 ท่านคือ มัทธีว มาร์โก และลูกา จะคล้าย ๆ กัน ส่วนของนักบุญยอห์นจะแตกต่างกัน ที่ว่าแตกต่างกันนั้น หากเราฟังอย่างตั้งใจ เราจะพบว่านักบุญยอห์นมุ่งชี้ให้เรามองเห็นท่าที่อันโลเล หวั่นไหว เพราะตกอยู่ในการผจญทั้งของยูดาส ปิลาต เปโตร ฯลฯ ในขณะที่พระเยซูไม่ทรงหวั่นไหว นักบุญยอห์นต้องการเน้น "ความเป็นพระเจ้า" (Divinity) ของ

พระเยซู เมื่อฟังพระพรมานาฯ ตามคำบอกเล่าของนักบุญยอห์น เรา จึงทั้งรู้สึกและเข้าใจได้ว่า เรื่องราวบนไม้กางเขนจึงไม่ใช่ความพ่ายแพ้ หากแต่เป็นชัยชนะ ไม่ใช่เพียงความโศกเศร้าอาดูร แต่เป็นความปลื้มปิติในความรัก ในความยิ่งใหญ่ของพระเยซู ผู้เป็นพระเจ้าแท้และมนุษย์แท้. (พระพรมานาฯ ตามคำบอกเล่าของนักบุญมัทธิว, มาร์โก และลูกา จะอ่านในวันอาทิตย์โบราณ เรียงกันไปแต่ละปี)

5. บทภาวนาเพื่อมวลชนมีความพิเศษอย่างไร

บทภาวนาเพื่อมวลชนในวันนี้มีความพิเศษจริง ๆ มีหลายข้อ มีทั้งบทสวด และการบอกจุดประสงค์ของแต่ละข้อ

สลับกับการนิ่งเงียบ หรือการคุกเข่า ต้องถือว่านี้คือรูปแบบการภาวนาเพื่อมวลชนของคริสตชนแบบดั้งเดิมที่ยังเก็บรูปแบบการภาวนาแบบนี้ไว้ในวันอันแสนพิเศษ คือในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ เนื้อหาแต่ละข้อกำหนดไว้ให้เราได้สวด ได้คิดถึงพระศาสนจักรอย่างเฉพาะเจาะจง และยิ่งเพื่อสังคมส่วนรวม อย่างไรก็ตาม สามารถตัด และเพิ่มได้ตามที่เห็นเหมาะสม มีการหยดรำพึง เป็นจังหวะ เป็นข้อ ๆ ให้ที่ชุมนุมได้มีส่วนร่วมในการภาวนานี้ ทั้งด้วยความเงียบ และการคุกเข่า

6. ทำไมจึงมีกางเขนเพียงหนึ่งเดียว

หัวใจสำคัญของพิธีในวันนี้ คือการนมัสการกางเขน และเป็นกางเขนที่มีพระเยซูถูกตรึงอยู่ ดังที่หนังสือคู่มือการฉลองพิธีกรรมได้แนะนำไว้ ว่าควรเป็นกางเขนที่มี

ขนาดใหญ่พอให้ประชาสัตบุรุษมองเห็น และควรมีรูปพระเยซูถูกตรึงอยู่ (Crucifix Cross) เพื่อเวลาที่เข้ามานมัสการ ประชาสัตบุรุษจะได้สัมผัส พระหัตถ์และพระบาทของพระเยซูเจ้า พิธีกรรมแนะนำอย่างแข็งขัน ว่าให้มีกางเขนเดี่ยว เพื่อความเป็นหนึ่ง : กางเขนหนึ่งเดียวที่รวมใจ สัตบุรุษเป็นหนึ่งเดียวกัน

7. วันนี้ไม่มีมิสซาแต่ทำไมยังมีการรับศีลมหาสนิท

ต้องย้อนกลับไปเมื่อวานตอนค่ำ ที่มีมิสซาระลึกถึงการเลี้ยงของพระเยซูเจ้า ซึ่งก็คือการฉลองการตั้งศีลมหาสนิท เหตุการณ์ที่โต๊ะอาหาร ที่พระองค์ตรัสว่า "นี่คือ

กายของเรา นี่คือถ้วยโลหิตของเรา.. ที่จะมอบเพื่อท่าน.." นั้น เชื่อมโยงอย่างแนบแน่น และสมบูรณ์ ด้วยเหตุการณ์บนไม้กางเขน พิธีกรรมสองวันนี้ จึงต่อเนื่องกันมิสซาคืนวันพฤหัสบดีสิทธิ์

พระสงฆ์จึงเสกแผ่นปังเพื่อไว้สำหรับให้พี่น้องสัตบุรุษได้รับในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ และการรับศีลหลังการฟังพระทรมาน หลังการนมัสการไม้กางเขนทำให้เรามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดกับธรรมล้ำลึกนี้ คือ พระองค์ได้มอบชีวิตแก่เรา และเราได้รับพระองค์มาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิต

7 คำถาม 7 ข้อสังเกต คืนตื่นเฝ้าปัสกา (Easter Vigil)

1. ทำไมถึงเรียกคืนนี้ว่า “คืนตื่นเฝ้า”

เราเรียกคืนนี้ว่า "คืนตื่นเฝ้า" ตั้งแต่ดั้งเดิมมาแล้ว เมื่อถึงวันฉลองสำคัญใด ๆ จะมีการเตรียมการฉลองอยู่หลายวัน และในคืนก่อนวันฉลองจะถือเป็น "คืนตื่นเฝ้า" เป็นคำคืนพิเศษ

ที่มีพิธีกรรมพิเศษ

ในอดีตนั้น คืนตื่นเฝ้า ที่ว่านี้ มีการจัดกันบ่อย ๆ อย่างอิสระในเกือบทุกการฉลอง เช่นการจัดฉลองนักบุญที่เป็นที่รู้จักกันมาก ฯลฯ จนทำให้มีคืนตื่นเฝ้ามากมายหลายโอกาส ต่อมา มีการกำหนดใหม่ให้มีพิธีกรรมคืนตื่นเฝ้าอยู่ 2 การฉลองสำคัญ คือ คืนตื่นเฝ้าพระคริสตสมภพ และคืนตื่นเฝ้าปัสกา คืนตื่นเฝ้าปัสกาถือเป็น "มารดาของคืนตื่นเฝ้าทั้งหลาย" เพราะจุดมุ่งหมายของการฉลองก็คือ "การตื่นเฝ้ารอคอยการเสด็จกลับคืนพระชนม์ชีพของพระเยซูเจ้า" ซึ่งเป็นแก่นหรือหัวใจของความเชื่อคริสตชน อีกทั้งพิธีกรรมแต่ละขั้นตอนของคืนตื่นเฝ้าปัสกา ก็เป็นการฉลองที่เริ่มต้นแล้ว ด้วยความยินดีปรีดา สรุปลก็คือ เป็นคืนตื่นเฝ้าที่มีความสำคัญและยิ่งใหญ่ ทั้งจุดมุ่งหมาย และรูปแบบพิธีกรรมที่เราฉลอง

2. เม็ดกำยานที่ปักบนเทียนปัสกามีความหมายอย่างไร

เมื่อเสกไฟแล้ว ประธานจะนำเม็ดกำยานมาปักที่เทียนปัสกา กายานนั้น มี 5 เม็ด และปักที่เทียน 5 ตำแหน่ง การปักเม็ดกำยานนี้มีความหมายพิเศษ ดังปรากฏอยู่ในถ้อยคำที่ประธานจะเอ่ยเวลาที่ปักเม็ดกำยานแต่ละเม็ด ซึ่งจะนำพาให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเทียนปัสกากับองค์พระเยซูเจ้า ผู้มีรอยบาดแผล 5 แผล คือที่พระหัตถ์ทั้ง 2 ที่พระบาท ทั้ง 2 และที่สีข้างของพระองค์เทียนปัสกา ที่ต่อมาจะจุดจากไฟที่เสกแล้ว และจะสว่างไสวกว่าเทียนใด ๆ จึงหมายถึงพระเยซูเจ้าผู้ที่ได้สิ้นพระชนม์ แต่ต่อมาพระองค์จะทรงกลับคืนพระชนมชีพ

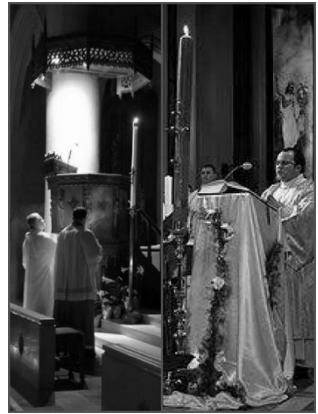
3. การแห่เทียนปัสกามีความหมายอย่างไร

หลังจุดเทียนปัสกาโดยตรงจากไฟที่เสก ประธานจะแห่เทียนปัสกาเข้าไปยังวัด โดยจะยกเทียนขึ้นสูงเด่น 3 ครั้ง และกล่าวถ้อยคำประกาศว่า "พระคริสตเจ้า องค์ความสว่างของพวกเรา" 3 ครั้ง พร้อมกันไปเสมอเริ่มที่หน้าประตูวัด, กลางวัด และที่หน้าพระแท่น ในพิธีกรรม การทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเหมือนกัน 3 ครั้ง ถือเป็นเน้นความหมาย ให้ความสำคัญสูงสุด

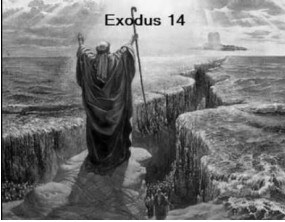
โดยเฉพาะเพื่อการสรรเสริญพระเจ้า พระผู้สูงสุด เหมือนกับที่เราจะได้ยินในคำวันนี้เช่นกัน ตอนที่พระสงฆ์จะขับร้องนำบท "อัลเลลูยา" อย่างสง่า 3 ครั้ง และเราก็ตอบรับ 3 ครั้ง (ในทุก ๆ มิซซา เวลาเราสรรเสริญพระเจ้าว่า พระองค์ศักดิ์สิทธิ์ เราจะกล่าว 3 ครั้ง ว่า ศักดิ์สิทธิ์ ศักดิ์สิทธิ์ ศักดิ์สิทธิ์) การนมัสการไม้กางเขน ช่วงที่พระสงฆ์ชูกางเขน ก็ชู 3 ครั้ง (สมัยก่อน เวลาเราจะเข้าไปนมัสการไม้กางเขน เราจะค่อย ๆ เดินและคุกเข่า 3 ครั้ง เช่นกัน หรือแม้แต่เรื่องผ้าปูแท่น แต่เดิมก็จะปูผ้า 3 ผืน

4. การประกาศสมโภชปัสกามีความสำคัญอย่างไร

การประกาศสมโภชปัสกาในคำคืนนี้ จะประกาศอย่างสง่า และก่อนประกาศ ประธานจะถวายกายานแก่เทียนปัสกา บางคนอาจจะคิดว่า การถวายกายานให้เทียนปัสกาเป็นการเสกเทียน แท้จริงแล้ว คำคืนนี้ เราเสกไฟ และต่อไฟที่เสกมายังเทียน แสงสว่างจากเทียนจึงมีความหมายสำคัญ ส่วนการถวายกายานแก่เทียนปัสกามีความหมายว่า เป็นการแสดงความเคารพ เหมือนตอนที่พระสงฆ์

ถวายกายานก่อนอ่านพระวรสาร การประกาศสมโภชปัสกา เป็นการประกาศข่าวดีที่ยิ่งใหญ่ และเนื้อหาก็มีความหมาย และสื่อถึงแก่นความเชื่อของเรา ก่อนอ่านประกาศสมโภชปัสกา พระสงฆ์จึงถวายกายานแก่หนังสือ ต่อด้วยถวายกายานแก่เทียนปัสกา การถวายกายานแก่เทียนปัสกา นี้ จะถวายเพียงครั้งนี้ครั้งเดียว ในคำคืนที่มีการประกาศสมโภชปัสกา หลังจากนั้น ตลอดเทศกาลปัสกา เทียนปัสกาจะตั้งอยู่ที่ข้างพระแท่น หรือข้างบรรณฐาน (ที่อ่านพระวาจา) หรือที่ใดที่หนึ่งในเขตรอบ ๆ พระแท่น และจะจุดเทียนปัสกาเมื่อเราฉลองพิธีกรรม

5. มีบทอ่านหลายบท และบทใดที่ขาดไม่ได้

คำคืบนี้ มีบทอ่านหลายบท ทั้งจากพันธสัญญาเดิม 7 บท และพันธสัญญาใหญ่ อีก 2 บท (บทจดหมาย 1 บท และพระวรสาร 1 บท) แต่หากเห็นเหมาะสมอาจเลือกอ่านบางบทก็ได้ แต่

บทที่ต้องอ่านเสมอ คือบทอ่านจากหนังสืออพยพ

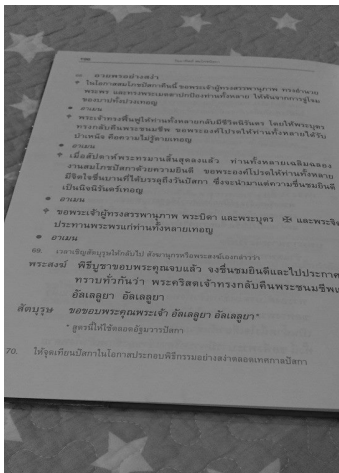
เรื่องราวที่ทะเลแดง ที่พระเจ้าทรงนำพาชาวอิสราเอลหลุดพ้นจากการเป็นทาสของชาวอียิปต์ บทอ่านจากหนังสืออพยพตอนนี้ เชื่อมโยงให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัสกาของชาวยิว กับปัสกาของเราคริสตชน อันหมายถึงการที่พระเยซูเจ้า ทรงมอบชีวิตเพื่อไถ่เรา ให้พ้นจากบาป และความตาย มีความหวังในการกลับคืนชีพ

6. การจุ่มเทียนปัสกาลลงในน้ำที่เสก มีความหมายอย่างไร

ระหว่างพิธีเสกน้ำล้างบาป มีรูปแบบพิธีกรรมดั้งเดิม ที่พระสงฆ์จะจุ่มเทียนปัสกาลไปในน้ำที่เสกระหว่างที่จุ่มเทียนในน้ำนี้ ประธานจะกล่าวว่า "เพื่อให้ทุกคนที่ถูกศีลล้างบาปฝังพร้อมกับพระคริสตเจ้าไว้ในความตาย ได้กลับมีชีวิตใหม่พร้อมกับพระองค์ท่านด้วย..." การจุ่มเทียนในน้ำเสกจึงหมายถึงการทำให้บังเกิดชีวิตใหม่ และเมื่อรับศีลล้างบาป เรา ก็ได้ "เกิดใหม่" ในพระคริสตเจ้า

7. ทำไมจึงกล่าวต่อท้ายบทปิดพิธีด้วยคำว่า อัลเลลูยา 2 ครั้ง

เมื่อสวดบทภาวนาหลังรับศีลแล้ว
ประธานจะอวยพรอย่างสง่า และกล่าวปิด
พิธีด้วยถ้อยคำพิเศษ และสัตบุรุษก็ตอบ
แบบพิเศษด้วยเช่นกัน ถ้อยคำพิเศษนั้น ก็
คือ "พิธีบูชาขอบพระคุณจบแล้ว จงขึ้น
ชมยินดี และไปประกาศให้ทราบทั่วกัน
ว่า พระคริสตเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพ
แล้ว อัลเลลูยา อัลเลลูยา" แล้วเราก็จะ
ตอบว่า "ขอขอบพระคุณพระเจ้า อัลเลลูยา
อัลเลลูยา" เราไม่ได้ร้องอัลเลลูยามานาน

40 วัน คือตลอดเทศกาลมหาพรตนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ เมื่อถึงคราวที่
ร้องได้ เอ่ยได้ เราจึงนำมากล่าวเพิ่มในตอนปิดพิธีนี้ ซึ่งจะเอ่ยอัลเลลูยา
2 ครั้งเช่นนี้ ยาวนานต่อเนื่องตลอดอัฐมวาร (8 วัน)

ดนตรีในพิธีกรรมเทศกาลมหาพรต – ปัสกา

คุณพ่อบุญชูธรรม์ สุขสว่าง

แนวทางการจัดเตรียมดนตรีสำหรับเทศกาลมหาพรต

1. เทศกาลมหาพรตเริ่มต้นในวันพุธรับเถ้าและจบลงที่วันพฤหัสบดีสี่ทิวี่ มี วัตถุประสงค์ 2 ประการ คือเพื่อเตรียมคริสตังสำรองสำหรับรับศีลล้างบาป ในวันปัสกา และเตรียมคริสตชนให้ฉลองธรรมล้ำลึกปัสกาโดยเน้นย้ำเรื่อง การใช้โทษบาป (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียม สมโภชปัสกา)
2. เทศกาลมหาพรตเชิญชวนให้ทุกคนเข้าสู่บรรยากาศของความเรียบง่าย ความสุภาพและการสำนึกผิด การภาวนา การปฏิบัติกิจเมตตา ฯลฯ ซึ่ง แสดงออกมาผ่านทางพิธีกรรมอย่างการใช้อาภรณ์สีม่วงอันเป็น เครื่องหมายแห่งการเป็นทุกข์ถึงบาป, การตกแต่งพระแท่นอย่างเรียบง่าย รวมถึงจำกัดการบรรเลงดนตรีให้เป็นเฉพาะ “การบรรเลงประกอบ” และ ดนตรีร้องเพลงที่ธรรมชาติของเพลงนั้นสื่อความชื่นชมยินดีอย่างบท “พระสิริรุ่งโรจน์” และบท “อัลเลลูยา”

บทเพลงเทศกาลมหาพรต

3. บทเพลงที่ใช้ขับร้องในพิธีกรรม โดยเฉพาะพิธีบูชาขอบพระคุณ หรือในกิจ ศรัทธาอื่นๆ ควรกลมกลืนกับเจตนารมณ์ของเทศกาลและตัวบทของ พิธีกรรม (คำแนะนำฯ ข้อ 19)
 - เทศกาลมหาพรตเน้นย้ำเรื่อง “การใช้โทษบาป” ดังนั้นบทเพลงที่ใช้ ควรสอดคล้องกับจิตตารมณ์เทศกาลมหาพรต เช่น การเป็นทุกข์ถึง บาป การกลับใจ ความหวัง
 - เพลงเกี่ยวกับพระทรมานและกางเขนของพระคริสตเจ้า เช่น เมื่อลูก สบตา โกละโกธา กางเขนชัย ฯลฯ ควรขับร้องในพิธีกรรมหลังจาก

สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไปเพราะจะสอดคล้องกับพระวาจาและบทนำ
ขอบพระคุณมากกว่า แต่สามารถขับร้องในกิจกรรมอื่นๆ เช่น การ
เดินรูป 14 ภาค ได้เสมอ

4. งดขับร้องบทพระสิริรุ่งโรจน์ และอัลเลลูยา (รวมถึงเพลงที่มีข้อความ
“อัลเลลูยา”)
 - งดขับร้องบท “พระสิริรุ่งโรจน์” ยกเว้นในวันสมโภชและวันฉลอง
 - งดขับร้อง “อัลเลลูยา” ก่อนพระวรสาร แต่ให้ขับบทร้องป่าวประกาศ
(Acclamation) “ขอสรรเสริญเยินยอพระองค์” เพื่อถวายเกียรติก่อน
พระวรสารแทน
5. สามารถใช้เครื่องดนตรีได้เพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น งดการบรรเลง
ดนตรีเดี่ยว (MS 66) แต่สามารถบรรเลงได้ตามปกติในวันอาทิตย์ที่สี่ (วัน
อาทิตย์ Laetare) วันสมโภช และวันฉลอง (IGMR 313)
แม้หลังบทพระสิริรุ่งโรจน์ของวันพฤหัสบดีก็ยังสามารถใช้เครื่อง
ดนตรีได้ แต่เพียงเพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น (Missale Romanum วัน
พฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ข้อ 7)
*หลังบทพระสิริรุ่งโรจน์ของวันพฤหัสบดีถึงคืนคืนเฝ้าปัสกาอาจใช้
ออร์แกนหรือเครื่องดนตรีอื่นเพื่อนำเสียง (intone) ก่อนขับร้อง หากจำเป็นต้อง
บรรเลงดนตรีเพื่อช่วยในการขับร้องจริงๆ อาจบรรเลงโดยใช้เฉพาะมือ (Manual)
และลดเสียงออร์แกนลงเหลือเพียงท่อนหลักเท่านั้น

วันพุธรับเถ้า

6. วันเริ่มต้นเทศกาลมหาพรต เพลงเริ่มพิธีจากหนังสือปรีชาญาณกล่าวถึง
พระเมตตาและการอภัยบาปแก่มนุษย์ (ปชญ 11:23-24, 25) อาจเลือกใช้
เพลง ข้าฯ พึงพระองค์ (สธ/หนังสือเพลงสาธุการ 330), เมตตา (สธ 144),
ยกบาปข้าฯ เทอญ (สธ 385), สำนึกผิด (สธ 337) หรือเพลงอื่นที่
เหมาะสมซึ่งสภาพระสังฆราชรับรอง
7. ขณะโรยเถ้าอาจขับร้องเพลงลำนำที่กำหนดไว้ในหนังสือมิสซาจารีตโรมัน

- ขับบทสร้อยที่ 47 “พระองค์ทรงเมตตาเทอญ” พร้อมกับผู้ขับ (หรืออ่าน) เพลงสวดดีที่ 51 เช่นเดียวกับที่ปฏิบัติหลังบทอ่านที่หนึ่ง
- อาจขับร้องเพลงอื่นๆ เช่น พระองค์ทรงเมตตา (สธ 199), โปรดกรุณา (สธ 333), เมตตา (สธ 144), ยกบาปข้าฯ เทอญ (สธ 385), ขอทรงพระกรุณาเทอญ หรือเพลงอื่นที่เหมาะสมซึ่งสภาพระสังฆราชรับรอง

วันอาทิตย์ในเทศกาลมหาพรต

8. พระศาสนจักรเตรียมพระวรสารในสัปดาห์ที่ 1 และ 2 ของเทศกาลมหาพรตไว้เป็นเรื่องพระเยซูเจ้าทรงถูกประจญ และการแสดงพระวรกายอย่างรุ่งโรจน์ตามลำดับ
9. ส่วนพระวรสารสัปดาห์ต่อมา แตกต่างกันไปในแต่ละปี ดังนี้
 - ปี A พระวรสาร น.มัทธิว เพื่อการเตรียมตัวผู้ใหญ่รับศีลล้างบาป
 - สัปดาห์ที่ 3 เรื่องหญิงชาวสะมาเรีย
 - สัปดาห์ที่ 4 เรื่องการรักษาชายตาบอด
 - สัปดาห์ที่ 5 เรื่องการเรียกลาซารัสจากความตาย
 - ปี B พระวรสาร น.ยอห์น เกี่ยวกับพระทรมานและการกลับคืนพระชนมชีพ
 - สัปดาห์ที่ 3 เรื่องการชำระพระวิหาร
 - สัปดาห์ที่ 4 เรื่องคำเทศน์แก่นิโคเดมัส
 - สัปดาห์ที่ 5 คำทำนายว่าจะรับทรมาน
 - ปี C พระวรสาร น.ลูกา เน้นเรื่องการกลับใจและพระเมตตา
 - สัปดาห์ที่ 3 อุปมาเรื่องต้นมะเดื่อเทศ
 - สัปดาห์ที่ 4 อุปมาเรื่องบิดาผู้ใจดี
 - สัปดาห์ที่ 5 เรื่องไม่มีผู้ใดลงโทษหญิงล่วงประเวณี
10. ตลอดเทศกาลควรเลือกเพลงสวดคล้องกับจิตตารมณ์เทศกาลมหาพรต เช่น เพลงที่เกี่ยวกับการกลับใจ การใช้โทษบาป กิจเมตตา รวมถึงเพลงเกี่ยวกับพระเมตตาของพระเจ้าก็สามารถใช้ได้เช่นเดียวกัน

11. ส่วนเพลงเกี่ยวกับพระทรมานั้น แนะนำให้ใช้ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไป จนถึงตรีวารปีสกาเนื่องจากจะสอดคล้องกับบทนำขอบพระคุณที่ให้เริ่มใช้ บทนำขอบพระคุณเกี่ยวกับพระทรมาน

วันสมโภชและวันฉลองที่อยู่ในเทศกาลมหาพรต

12. ให้ขับบทพระสิริรุ่งโรจน์ตามกฎพิธีและสามารถบรรเลงดนตรีได้ตามปกติ แต่งการขับร้อง “อัลเลลูยา” ก่อนพระวรสารเสมอ

แนวทางการจัดเตรียมดนตรีสำหรับสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ ตรีวารปีสกาและเทศกาลปีสกา

1. สัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์พระศาสนจักรเฉลิมฉลองธรรมล้ำลึกการไถ่กู้ที่พระคริสตเจ้าทรงปฏิบัติในช่วงสุดท้ายที่ทรงพระชนม์อยู่ในโลกนี้ เริ่มตั้งแต่การเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มอย่างสง่า (คำแนะนำเรื่องเทศกาลมหาพรตและการเตรียมสมโภชปีสกา)
2. ตรีวารปีสกาเป็นการฉลองธรรมล้ำลึกปีสกาประจำปีที่มีความสำคัญยิ่ง เริ่มตั้งแต่มิสซาเวลาค่ำระลึกถึงการเลี้ยงอาหารค่ำขององค์พระผู้เป็นเจ้า และดำเนินต่อไปในวันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ด้วยการเฉลิมฉลองพระทรมาน และมีจุดยอดอยู่ที่ “พิธีต้นเฝ้าปีสกา” โดยจบที่ “วัตรเย็น” ของวันอาทิตย์ปีสกา
3. นอกจากการเตรียมจิตใจ และจัดเตรียมพิธีกรรมอย่างดีแล้ว ดนตรียังมีบทบาทสำคัญทำให้การฉลองพิธีกรรมในช่วงดังกล่าวนี้ได้แสดงออกถึงความหมายและช่วยให้ทุกคนที่ร่วมฉลองพิธีกรรมได้เข้าสู่บรรยากาศของการฉลองมากขึ้น
4. ดนตรีช่วงสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์และตรีวารปีสกาจึงต้องได้รับการจัดเตรียมอย่างดีโดยดำเนินตามตามตัวหนังสือสีแดงอธิบายพิธี (Rubrics) เป็นหลัก จัดแบ่งหน้าที่ต่างๆ ให้กับศาสนบริกรดนตรีพิธีกรรมตามบทบาทของตน

วันอาทิตย์โบลาน

5. ในการเสกโบลานและแห่เข้าอย่างสง่า ขับร้องบทสัทธิที่ 53 (โฮซานนาแด่โอรสของดาวิด) เพื่อต้อนรับพระสงฆ์และศาสนบริกรก่อนเริ่มพิธีเสกโบลาน (ข้อ 4)
6. ขณะที่ขบวนพระสงฆ์ ศาสนบริกร และสัตบุรุษแห่เข้าวัดให้ขับร้องเพลง เช่น บทสัทธิที่ 54 (พวกเด็กชาวฮีบรู) หรือ บทสัทธิที่ 53 (โฮซานนาแด่โอรสของดาวิด) หรือบทสัทธิที่ 55 (โฮซานนาพระเจ้าสูงสุด) สลับกับเพลงสดุดี หรือขับร้องเพลงที่เกี่ยวกับการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มของพระเยซูเจ้า หรือเพลงสรรเสริญพระคริสตกษัตริย์ เช่น จอมกษัตริย์ (สร 6) โอ้พระเยซูพระผู้เป็นใหญ่ (สร 237) ลูกไหว้นมัสการ (สร 232) ฯลฯ แม้ไม่มีการแห่เข้าอย่างสง่าก็ยังสามารถขับร้องบทสัทธิที่ 53-55 เพื่อระลึกถึงการเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็มของพระเยซูเจ้าได้ในทุกมิสซา (ข้อ 9-10, 14, 17-18)
7. หัวข้อบทเพลงในวันนี้ควรเกี่ยวข้องกับ การเสด็จเข้ากรุงเยรูซาเล็ม พระทรมานและกางเขนของพระคริสตเจ้า พระคริสตเจ้าในฐานะกษัตริย์

วันพฤหัสบดีศีลพิธี พิธีเสกน้ำมันศักดิ์สิทธิ์

8. มิสซานี้กระทำที่อาสนวิหารของสังฆมณฑล ถือเป็นวันฉลองที่สำคัญของคณะสงฆ์และพระสังฆราช ควรจัดเตรียมดนตรีและคณะนักขับร้องอย่างดี
9. มีขับร้องบทพระสิริรุ่งโรจน์ในมิสซาวันนี้
10. ขับร้องบทร้องป่าวประกาศ “ขอสรรเสริญเยนยอพระองค์”
11. ขณะแห่น้ำมันที่จะใช้เสกเป็นน้ำมันศักดิ์สิทธิ์เข้ามา ให้ขับร้องเพลง O Redemptor แต่เนื่องจากยังไม่มีเพลงภาษาไทยที่สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลงนี้ ดังนั้นอาจใช้การบรรเลงดนตรีหรือร้องเพลงสรรเสริญทั่วไป หรือเพลงเตรียมเครื่องบูชาที่เหมาะสม

วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ระลึกถึงอาหารค่ำขององค์พระผู้เป็นเจ้า

12. ขับบทพระสิริรุ่งโรจน์ ขณะขับบทนี้ให้ตระหนักรู้ เมื่อจบบทพระสิริรุ่งโรจน์แล้วสามารถบรรเลงดนตรีได้เพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น (ข้อ 7)
*หลังบทพระสิริรุ่งโรจน์ของวันพฤหัสบดีจนถึงคืนต้นเฝ้าปีสก้าให้ใช้ออร์แกนหรือเครื่องดนตรีอื่นเพื่อนำเสียง (intone) ก่อนขับร้องเท่านั้น หากจำเป็นต้องบรรเลงดนตรีเพื่อช่วยในการขับร้องจริงๆ อาจบรรเลงโดยใช้เฉพาะมือ (Manual) และลดเสียงออร์แกนลงเหลือเพียงท่อนหลักเท่านั้น
13. หากมีพิธีล้างเท้าให้ขับร้องบทเพลงลำนำตามที่อยู่ในหนังสือพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ หรือขับร้องเพลงเกี่ยวกับบัญญัติแห่งความรักของพระคริสตเจ้า (ข้อ 12) เช่น จงรักกันและกัน (สธ 132) ในคืนสุดท้าย (สธ 185) บัญญัติรัก (สธ 189)
14. เพลงเตรียมเครื่องบูชาวันนี้ใช้เพลง Ubi Caritas est vera หรือเพลงภาษาไทย “ที่ใดมีความรักแท้จริง” หรือเพลงที่เหมาะสมซึ่งสภาพระสังฆราชรับรอง (ข้อ 14)
15. ระหว่างรับศีลมหาสนิทอาจขับร้องเพลงเกี่ยวกับการตั้งศีลมหาสนิทของพระเยซูเจ้า เช่น ในแผ่นปัง (สธ 136) ปังสวรรค์ (สธ 138B) มานนาใหม่ (สธ 144) หรือเพลงอื่นที่เหมาะสมซึ่งสภาพระสังฆราชรับรอง (ข้อ 32)
16. หลังรับศีลมหาสนิทมีการตั้งศีลมหาสนิท ระหว่างแห่ไปยังที่พักศิลา ให้ขับร้องเพลง “Pange Lingua” (เว้นสองข้อสุดท้าย) หรือเพลงสรรเสริญศีลมหาสนิทอื่น (ข้อ 38)
เมื่อถึงที่พักศิลา แล้ว พระสงฆ์ถวายกายาน ระหว่างนั้นให้ขับร้อง Tantum Ergo หรือเพลงสรรเสริญศีลมหาสนิทอื่นที่เหมาะสม (ข้อ 39)

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า

17. ไม่มีเพลงเริ่มพิธีและปิดพิธี หากจำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรีให้ใช้เพื่อนำเสียงและประกอบเสียงร้องเท่านั้น (วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ ข้อ 7)
18. ขณะแสดงกางเขน นักดนตรีอาจนำเสียงให้ศาสนบริกรเพื่อก่อบท “นี่คือไม้กางเขน” (Ecce lingum Crucis) 3 ครั้ง ยกเสียงขึ้นในแต่ละครั้งที่ก่อ

หากจำเป็นพระสงฆ์อาจให้ศาสนบริกรอื่น หรือนักขับร้องนำก่อนแทนก็ได้ (ข้อ 15, GR 174)

19. ระหว่างนมัสการไม้กางเขน สามารถเลือกขับร้องเพลงลำนำ หรือบทตัดพ้อในหนังสือพิธีสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ หรือขับร้องเพลงสรรเสริญ “Cruz Fidelis” หรือขับร้องเพลงเกี่ยวกับไม้กางเขน หรือจะขับร้องบทเสริม “มารดาแสนโศกา” เพื่อรำพึงถึงพระทรمانร่วมกับพระนางมารีย์ก็ได้ (ข้อ 20)
20. ระหว่างรับศีลมหาสนิทอาจขับร้องเพลงที่เหมาะสม (ข้อ 28)

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ ตื่นเฝ้าปัสกา

21. บทประกาศสมโภชปัสกากระทำโดยสังฆานุกร หรือพระสงฆ์เอง หรือจะเป็นผู้ขับร้องนำก็ได้ หากจำเป็นต้องบรรเลงดนตรีเพื่อประกอบการขับบทประกาศสมโภชปัสกา ควรระวังมิให้การบรรเลงดนตรีทำลายบรรยากาศของการตื่นเฝ้า
22. ภาควจนพิธีกรรมหากมีการขับร้องบทเพลงสดุดีและจำเป็นต้องบรรเลงประกอบการขับร้อง ควรระวังมิให้การบรรเลงดนตรีทำลายบรรยากาศของการตื่นเฝ้า
23. หลังจากบทอ่านจากพันธสัญญาเดิมทั้งหมดแล้ว ขับบทพระสิริรุ่งโรจน์พร้อมตีระฆังตามธรรมเนียมท้องถิ่น (ข้อ 31)
24. เมื่อจบบทอ่านจากจดหมายถึงชาวโรมแล้ว ทุกคนยืนขึ้น พระสงฆ์ก่อบทอัลเลลูยาอย่างสง่า 3 ครั้ง ยกเสียงขึ้นในแต่ละครั้งที่ก่อหลังจากทุกคนร้องรับแล้ว
จากนั้นขับบทเพลงสดุดีที่ 118 สลับกับอัลเลลูยาจากบทสร้อยที่ 84 (ข้อ 33) เมื่อจบแล้ว ไม่ต้องขับบทอัลเลลูยาอื่นก่อนพระวรสารอีก
25. หากมีผู้รับศีลล้างบาปใหม่ อาจขับบทรำวิงวอนนักบุญทั้งหลายโดยให้ผู้ขับร้องนำเป็นผู้ก่อ ทุกคนยืนขณะขับบทรำวิงวอนนี้ (ข้อ 41)
26. หนังสือสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ข้อ 47 ระบุให้ขับบทร้องป่าวประกาศ “ถ้าธารทั้งหลาย จงถวายเป็นพรแด่พระเจ้า” เนื่องจากยังไม่มีทำนองบทร้องป่าว

ประกาศนี้ในภาษาไทยอาจใช้การกล่าวเสียงดังแทน หรือขับร้องบทสร้อย
ที่ 37 “มีล้าธารน้ำ” แทนก็ได้

27. ระหว่างพรมน้ำเสก ขับร้องเพลง “Vidi Aquam” (เพลงภาษาไทย: “ข้าฯ
เห็นล้าธารน้ำ”) หรือบทสร้อยที่ 37 สลับกับบทเพลงจากหนังสือประกาศ
อิสยาห์เช่นเดียวกับที่ขับร้องหลังบทอ่านที่ห้า อาจขับร้องเพลง “พรมน้ำ
เสก” หรือเพลงอื่นที่เกี่ยวข้องกับศีลล้างบาปได้ (ข้อ 52)
28. ระหว่างรับศีลมหาสนิทขับร้องเพลง “Pasqua Nostrum” สลับกับบท
เพลงสดุดีที่ 118 หรือเพลงอื่นเกี่ยวกับปัสกา หรือเพลงรับศีลอื่นที่สภา
พระสังฆราชรับรอง (ข้อ 63) เช่น อัลเลลูยา โอ้เหล่าบุตรา (O Filii) (สร
364) พระคริสต์ชีวิตใหม่ (สร 363) บุตรพระเจ้า (สร 137) สดุดี 118 (สร
59)
29. เพลงปิดพิธีคืนนี้ วันอาทิตย์ปัสกา และตลอดเทศกาลปัสกาอาจใช้เพลง
“Regina Caeli” ก็ได้หากเห็นสมควร

วันอาทิตย์ปัสกา (และวันอาทิตย์ในเทศกาลปัสกา)

30. หากมีการพรมน้ำเสกแทนการสารภาพผิด ให้ใช้เพลง Vidi Aquam (เพลง
ภาษาไทย: “ข้าฯ เห็นล้าธารน้ำ”) หรือเพลงอื่นที่เกี่ยวข้องกับศีลล้างบาป แทน
บทข้าแต่พระเจ้า
31. ขับร้องอัลเลลูยาจากบทสร้อยที่ 84 ตอบรับเพลงสดุดีตามที่ระบุไว้ใน
หนังสือบทอ่าน
32. หลังจากบทอ่านที่สอง มีบทเสริม “Victimae Paschali Laudes”
(สรรเสริญเครื่องบูชาแห่งปัสกา) ซึ่งอาจขับร้องโดยผู้ขับเพลงสดุดี หรือจะ
ขับร้องสลับกันระหว่างผู้ขับเพลงสดุดีกับนักขับร้อง (และสัตบุรุษ) ก็ได้ บท
เสริมนี้อาจขับร้องก่อนบทอัลเลลูยาได้ตลอดอัฐมวารปัสกา (ไม่บังคับ)
นอกจากนี้ยังสามารถใช้บทเสริมที่ว่าเป็นเพลงสรรเสริญในพิธีกรรมทำ
วัตร หรือเพลงประกอบขบวนแห่ต่างๆ เช่น เริ่มพิธี รับศีลฯ ปิดพิธี ได้
ตลอดเทศกาลปัสกา

33. เมื่อขับร้องบทเสริมจบแล้ว ทุกคนยืนขับร้องอัลเลลูยาถวายเกียรติแด่ พระวรสาร

เทศกาลปัสกา

34. เลือกเพลงที่มีข้อความ “อัลเลลูยา” หรือมีทำนองสดใส สง่างาม ชวนให้ชื่นชมยินดี หรือเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการกลับคืนพระชนมชีพ ชีวิตใหม่ แสงสว่าง
35. หากมีการพรมน้ำเสกให้ขับร้องเพลง “Vidi Aquam” (เพลงภาษาไทย: “ข้าฯ เห็นลำธารน้ำ”) หรือเพลงที่เกี่ยวกับศีลล้างบาปแทนบทร่ำวิงวอน
36. พิธีปลงศพในเทศกาลปัสกาควรเลือกเพลงที่แสดงถึงความหวังในการกลับคืนชีพ
37. เพลงเทศกาลปัสกาภาษาไทยมีจำนวนค่อนข้างน้อย ควรสนับสนุนให้มีการประพันธ์เพิ่มขึ้นและช่วยให้สัตบุรุษคุ้นเคยกับเพลงใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับพิธีกรรม

วันสมโภชพระจิตเจ้า

38. เป็นวันปิดเทศกาลปัสกา มีบทเสริม “Veni Sancte Spiritus” สามารถขับร้องได้ในลักษณะเดียวกันกับบทเสริมของวันปัสกา

ภาคผนวก

ตัวอย่างการจัดเพลงสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ และโน้ตเพลง

สามารถดาวน์โหลดโน้ตเพลงและฟังตัวอย่างเพลงทั้งหมดได้
ทางลิงก์ในไลน์ @SacredMusicBKK

แนวทางการจัดเตรียมเพลง
วันอาทิตย์พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า (วันอาทิตย์โบราณ)

ช่วง/ภาค	บทเพลง	สาธการ (หน้า)
	กรณีมีการเสกและแห่โบราณอย่างสง่า	
	(เพลงที่ 53) โสحنนาแดเอรสของดาวิด	339
แห่เข้า	(เพลงที่ 54) พวกเด็กชาวฮีบรู	339
	หรือ ลูกไหวนมัสการ	232
	หรือ จอมกษัตริย์	6
	กรณีไม่มีการเสกและแห่โบราณอย่างสง่า	
เริ่มพิธี	(เพลงที่ 53) โสحنนาแดเอรสของดาวิด	339
	หรือ ลูกไหวนมัสการ	232
	หรือ จอมกษัตริย์	6
บทข้าแต่พระเจ้า	ข้าแต่พระเจ้า 1 หรือบทข้าแต่พระเจ้าอื่นๆ	29A
ภาควจนพิธีกรรม		
	บทอ่านที่หนึ่ง อสย 50:4-7	
สดุดีตอบรับ	(เพลงที่ 50) ข้าแต่พระเจ้า เหตุไฉนจึงทอดทิ้ง สลับกับบทสดุดีที่ 22	49/341
	บทอ่านที่สอง ฟป 2:6-11	
ก่อนพระวรสาร	(เพลงที่ 83) ขอสรรเสริญเยินยอพระองค์	67
	พระทรมานของพระเยซูเจ้า	
ภาคบูชาขอบพระคุณ		
เตรียมเครื่องบูชา	ด้วยใจรัก	81
บทศักดิ์สิทธิ์	ศักดิ์สิทธิ์ เสนาธิราช หรือบทศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ	107C
บทลูกแกะพระเจ้า	ลูกแกะพระเจ้า 1 หรือบทลูกแกะพระเจ้าอื่นๆ	126B
รับศีลมหาสนิท	จากกัลวารีโอ	332
ปิดพิธี	ทางแห่งกางเขน	333

แนวทางการจัดเตรียมเพลง
วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ (เย็น) ระลึกถึงการเลี้ยงขององค์พระผู้เป็นเจ้า

ช่วง/ภาค	บทเพลง	สาธิต (หน้า)
เริ่มพิธี	จงภูมิใจ	332A
บทข้าแต่พระเจ้า	ข้าแต่พระเจ้า 4 หรือบทข้าแต่พระเจ้าอื่นๆ	29C
บทพระสิริรุ่งโรจน์	สิริโรจน์ 1 หรือบทพระสิริรุ่งโรจน์อื่นๆ *หลังบทพระสิริรุ่งโรจน์ บรรเลงดนตรีเพียงเพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น	41B
ภาควจนพิธีกรรม		
	บทอ่านที่หนึ่ง อพย 12:1-8, 11-14	
เพลงสวดต่อบรรี	(เพลงที่ 58) ข้าเจ้าจะชูถ้วย สลักับบทสวดที่ 116	50
	บทอ่านที่สอง 1คร 11:23-26	
ก่อนพระวรสาร	(เพลงที่ 83) ขอสรรเสริญเป็นยอพระองค์	67
	พระวรสาร ยน 13:1-15	
ล้างเท้า	จงรักกันและกัน หรือ บุญญัตริ์	132 189
ภาคบูชาขอบพระคุณ		
เตรียมเครื่องบูชา	ที่ได้มีความรักแท้จริง	
บทศักดิ์สิทธิ์	ศักดิ์สิทธิ์ ทรงฤทธิ์งามล้ำ หรือบทศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ	103A
บทขับร้องอื่นๆ*	*แนะนำให้งดขับร้อง เพราะอยู่ในบรรยากาศศรัทธา	
บทลูกแกะพระเจ้า	ชุมพาพระเจ้า หรือบทลูกแกะพระเจ้าอื่นๆ	124A
รับศีลมหาสนิท	ในคืนสุดท้าย	185
	หรือ ปังสวรรค์	138B
	หรือ มานนาใหม่	144
การตั้งศีลมหาสนิท		
ตั้งศีลมหาสนิท	ไอ้ศีลมหาสนิท	240
	หรือ ถวายพรพระผู้เจริญ	225
	หรือ ปังแห่งทวยเทพเทวา	229A
	Tantum Ergo	414A

**แนวทางการจัดเตรียมเพลง
วันศุกร์แห่งพระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า**

*ตลอดพิธีกรรมวันนี้ อาจบรรเลงดนตรีได้เพียงเพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น

ช่วง/ภาค	บทเพลง	สาธุการ (หน้า)
เริ่มพิธี	งดขับร้อง	
ภาคฉวนพิธีกรรม		
	บทอ่านที่หนึ่ง อสย 52:13-53:12	
เพลงสดุดีตอบรับ	(เพลงที่ 34) จงวางใจในองค์พระเจ้า สลักับบทสดุดีที่ 31	48B / 345
	บทอ่านที่สอง ฮบ 4:14-16, 5:7-9	
ก่อนพระวรสาร	(เพลงที่ 83) ขอสรรเสริญเยินยอพระองค์	67
	พระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า ยน 18:1-19:42	
ภาคนมัสการกางเขน		
นมัสการกางเขน	(เพลงที่ 59) นีคือไม้กางเขน	50B / 346
	รอยระลึก	337A
	หรือ ทางแห่งกางเขน	333A
	หรือ เพลงที่ 60, 61	51A
	หรือ มารดาแสนโศกา	335
ภาครับศีลมหาสนิท		
รับศีลมหาสนิท	เพราะรักเรา	141A
	หรือ ทางชีวิต	135A
	หรือ พระองค์ผู้ทรงเปี่ยมด้วยความรัก	142A
ปิดพิธี	งดขับร้อง	

**แนวทางการจัดเตรียมเพลง
วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ ต้นเฝ้าป่า**

*ก่อนบทพระสิริรุ่งโรจน์ อาจบรรเลงดนตรีได้เพียงเพื่อประกอบเสียงร้องเท่านั้น

ช่วง/ภาค	บทเพลง	สาธุการ (หน้า)
ภาคแสงสว่าง		
	Lumen Christi	-

ภาควงนพิธีกรรม		
บทอ่านที่ 1	พระจิตของพระเจ้า หรือ (เพลงที่ 67) ความรักมั่นคงของพระองค์ หรือ แผ่นดินของเรา (เฉพาะท่อนรับ)	351 52 63
บทอ่านที่ 2	(เพลงที่ 35) ข้าพเจ้าพร้อมแล้วพระเจ้าข้า	48B / 352
บทอ่านที่ 3	(เพลงที่ 62) ข้าฯ ขอซ้องสดุดี	51B / 353A
บทอ่านที่ 4	(เพลงที่ 39) องค์พระเจ้าทรงเป็นพละกาลัง	49A / 353B
บทอ่านที่ 5	(เพลงที่ 37) มีลำธารน้ำ	48B / 354
บทอ่านที่ 6	(เพลงที่ 15) องค์พระเจ้าเป็นความสว่าง	46A / 355
บทอ่านที่ 7	(เพลงที่ 38) จิตใจข้าพเจ้ากระหายหาพระเจ้า หรือ (เพลงที่ 37) มีลำธารน้ำ	48B / 356 48B
บทพระสิริรุ่งโรจน์	พระสิริรุ่งโรจน์ หรือ Gloria (Missa de Angelis) หรือบทพระสิริรุ่งโรจน์อื่นๆ	38A 393A
บทอัลเลลูยา	(เพลงที่ 63) อัลเลลูยาอย่างสง่า (เพลงที่ 64) อัลเลลูยา สลับกับบทสดุดีที่ 118	51B / 357 51B
พิธีศีลล้างบาป	(เพลงที่ 37) มีลำธารน้ำ สลับกับบทเพลง อสย 12 (เพลงจากบทอ่านที่ 5)	48B / 354
พรมน้ำเสก	พรมน้ำเสก หรือ Vidi Aquam	518C 404
ภาคบูชาขอบพระคุณ		
เตรียมเครื่องบูชา	ร่วมในบูชาของพระเยซู	95C
บทศักดิ์สิทธิ์	ศักดิ์สิทธิ์ พระเจ้าทรงฤทธานุภาพ หรือบทศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ	104C
บทขับร้องอื่นๆ (ไม่บังคับ)	พระธรรมล้ำลึกแห่งความเชื่อ บทยอพระเกียรติ – อาแมน ข้าแต่พระบิดา	
บทลูกแกะพระเจ้า	ลูกแกะพระเจ้า 2 หรือบทลูกแกะพระเจ้าอื่นๆ	126C
รับศีลมหาสนิท	บุตรพระเจ้า หรือ พระคริสต์ชีวิตใหม่	137 363B
ปิดพิธี	ไซโยแต่พระองค์ หรือ Regina Caeli	362A 420A

**แนวทางการจัดเตรียมเพลง
วันอาทิตย์ปัสกา**

ช่วง/ภาค	บทเพลง	สาธการ (หน้า)
เริ่มพิธี	จอมกษัตริย์ หรือ Christus Vincit	6A 406
บทข้าแต่พระเจ้า	Kyrie (Missa de Angelis) หรือบทข้าแต่พระเจ้าอื่นๆ	393A
บทพระสิริรุ่งโรจน์	Gloria (Missa de Angelis) หรือบทพระสิริรุ่งโรจน์อื่นๆ	393A
ภาควงพิธีกรรม		
	บทอ่านที่หนึ่ง กจ 10:34ก, 37-43	
เพลงสดุดีตอบรับ	(เพลงที่ 64) อัลเลลูยา สลับกับบทสดุดีที่ 118	52 / 344B
	บทอ่านที่สอง คส 3:1-4	
บทเสริม	Victimae Paschali Laudes (สรรเสริญเครื่องบูชาปัสกา)	-
ก่อนพระวรสาร	อัลเลลูยา เชิญฟังพระวาจา	165
	พระวรสาร ยน 20:1-9	
ภาคบูชาขอบพระคุณ		
เตรียมเครื่องบูชา	ร่วมในบูชาของพระเยซู	95C
บทศักดิ์สิทธิ์	Sanctus หรือบทศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ	394
บทขับร้องอื่นๆ (ไม่บังคับ)	พระธรรมล้ำลึกแห่งความเชื่อ/บทยอพระเกียรติ - อาแมน/ข้าแต่พระบิดา	
บทลูกแกะพระเจ้า	Agnus Dei หรือบทลูกแกะพระเจ้าอื่นๆ	395
รับศีลมหาสนิท	อัลเลลูยา (O Filii) หรือ พระคริสต์ชีวิตใหม่	364 363B
ปิดพิธี	ไซโยแต่พระองค์ หรือ Regina Caeli	362A 420A

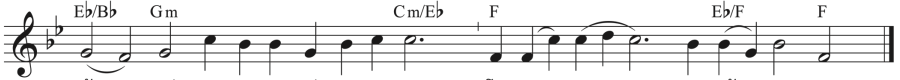
บทสร้อย - เพลงนำ สำหรับสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์

วันอาทิตย์โบราณ

เพลงนำ

เทียบ มธ 21:9

VII $\text{♩} = 1$ (53) โย-ซาน-นา แต่ โอ-รส ของ ดา-วิด ขอ ถ-วาย พร แต่ ผู้ มา ใน นาม ของ พระ-เจ้า

 $\text{♩} = 1$ ข้า แต่ พระ รา-ชา แห่ง อิส-รา-เอล โย-ซาน - นา พระ เจ้า สูง สุด

I $\text{♩} = 1$ (54) พวก เด็ก ชาว ฮีบ - รู ถือ กิ่ง มะ-กอก ไป รับ เส-ด็จ พระ คริส-ต - เจ้า

 $\text{♩} = 1$ พลา-ง ส่ง เสียง ให้ ร้อง และ กล่าว ว่า โย-ซาน - นา พระ - เจ้า สูง สุด

VI $\text{♩} = 1$ (55) (นักขับ) โย - ซาน - นา พระ-เจ้า สูง - สุด ขอ ถ - วย พร

 $\text{♩} = 1$ แต่ ผู้ มา ใน นาม ของ พระ-เจ้า (รับ) โย-ซาน - นา พระ-เจ้า สูง - สุด

เพลงสวดติดต่อบรับ

(สวด 22)

III $\text{♩} = 1$ (50) ข้า-แต่ พระ-เจ้า ข้า-แต่ พระ-เจ้า เหตุ ไฉน จึง ทอด ทิ้ง ข้า-พ-เจ้า เล่า

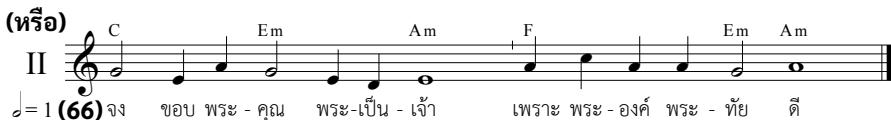
ก่อนพระวรสาร

VI $\text{♩} = 1$ (83) ขอ สรร - เสริญ เย็น ยอ พระ - องค์ รา - ชา - ธิ - ราช ผู้ ทรง เกียรติ นิ - รัน - ดร

วันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์

ระลึกถึงการเลี้ยงขององค์พระผู้เป็นเจ้า

เพลงสวดคัดตอบรับ

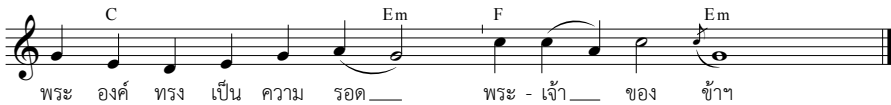
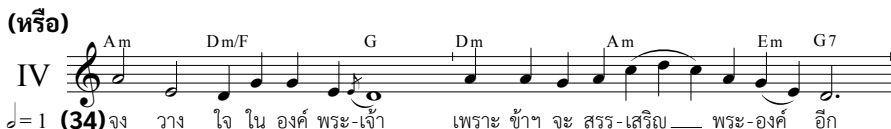

เตรียมเครื่องบูชา

วันศุกร์แห่งพระทรมานขององค์พระผู้เป็นเจ้า

เพลงสวดคัดตอบรับ

เพลงเชิญชวนเมื่อแสดงกางเขน

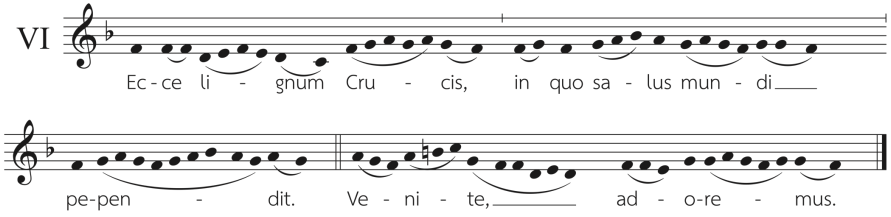
**ขับร้อง 3 ครั้ง และยกเสียงขึ้นทุกครั้งเมื่อท่อนใหม่

หรือภาษาละติน Ecce Lignum Crucis

**ขับร้อง 3 ครั้ง และยกเสียงขึ้นทุกครั้งเมื่อก่อครั้งใหม่

VI

Ec-ce li - gnum Cru - cis, in quo sa - lus mun - di
 pe-pen - dit. Ve - ni - te, ad - o-re - mus.

เพลงสรรเสริญ (Crux Fidélis)

I

(61) ม - หา กาง-เขน เป็น ที่ ไร่ ใจ ข้า ขอ กราบ ไหว้ เชิด ชู บู-ชา
 เลิศล้ำ กว่า ไม้ ใน โลก วนา ผลิต ผล ล้น ค่า ไถ่ ทาส เป็น ไท

พิธีต้นเฝ้าป่าสก

บทอ่านที่ 1

VII

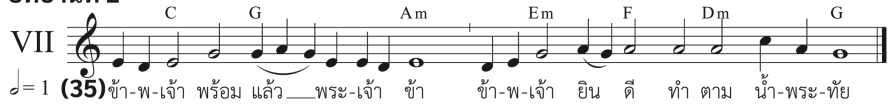
♩ = 1 (66) ความ รัก มัน คง ของ พระ องค์ ดำ รง นิจ นิ-รันดร์

บทอ่านที่ 2

VII

♩ = 1 (35) ข้า-พ-เจ้า พร้อม แล้ว พระ-เจ้า ข้า ข้า-พ-เจ้า ยิน ดี ทำ ตาม น้ำ-พระ-ทัย

บทอ่านที่ 3

**ผู้อ่านไม่กล่าว "พระวาจาของพระเจ้า" ให้ขับทันทีเมื่อถึงคำว่า "ร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้าว่าดังนี้..."

VI

♩ = 1 (62) ข้าฯ ขอ ช้อง ส - ดุ - ตี องค์ พระ เจ้า ทรง ช่วย เรา ด้วย ฤท-ธา ม - หา - ศาล
 ท-หาร ม้า อา-ซา-ไนย ต้อง วาย ปราณ คัด-รู่ พาล ปรา - ชัย ใน สา - คร

บทอ่านที่ 4

II

♩ = 1 (39) องค์ พระ-เจ้า ทรง เป็น พ - ละ กำ-ลััง และ บท เพลง ของ ข้า - พ - เจ้า
พระ - องค์ ทรง เป็น ผู้ ช่วย - ข้า - พ - เจ้า ให้ รอด -

บทอ่านที่ 5

II

♩ = 1 (37) มี ล้ำ-ธาร น้ำ ที่ ทำ ให้ น-คร ของ พระ เจ้า ขึ้น ชม ยิน ดี

บทอ่านที่ 6

III

♩ = 1 (15) องค์ พระ เจ้า เป็น ความ ส - ว่าง และ เป็น ความ รอด ของ ข้า-พ-เจ้า

บทอ่านที่ 7

****หากมีพิธีรับศีลล้างบาป ให้ใช้เพลงสดุดีตอบรับของบทอ่านที่ 5**

I

♩ = 1 (38) จิต ใจ ข้า - พ - เจ้า กระ - หาย หา พระ เจ้า ผู้ ทรง ซี-วิด
เมื่อ ไດ เล่า จะ ได้ ประ - สบ พระ พักตร์ พระ - องค์

อัลเลลูยาอย่างสง่า

****ขับร้อง 3 ครั้ง และยกเสียงขึ้นทุกครั้งเมื่อก่อครั้งใหม่**

VIII

อัล-เล - ลู - ยา

อัลเลลูยา

VI

อัล - เล - ลู - ยา อัล - เล - ลู - ยา อัล - เล - ลู - ยา

ทำนองขับของพระสงฆ์ ระหว่างตรีวารปีสภา

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ นมัสการไม้กางเขน

เอกุสติน โมลิ่ง S.J.

$\text{♩} = 1$ (ก่อ) นี้ คือ ไม้ กาง-เขน ที่ พระ ผู้ ไถ่ โลก ได้ ถูก ตรึง แขนว อยู่
 (รับ) เชิญ มา กราบ น - มัส - (ข) - การ ร่วม กัน เกิด

วันศุกร์ศักดิ์สิทธิ์ นมัสการไม้กางเขน (ภาษาละติน)

Graduale Romanum 1974

Ec - ce li - gnum Cru - cis, in - quo sa - lus mun - di
 pe - pen - dit. Ve - ni - te, ad - o - re - mus.

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ อัลเลลูยาอย่างสง่า

Graduale Romanum 1974

อัล - เล - ลู - ยา

ที่ไม่มีความรักแท้จริง

(Ubi caritas est vera)

คำร้องจากหนังสือพิสิ์ปดาห์ศักดิ์สิทธิ์
เรียบเรียงคำร้องโดย ภักดิ์

ลาซาเรล
มีนาคม 2018

Moderato

S./ Ass.
 ที่ ได มี ความ - รัก แท้ จริง พระ เจ้า ประ-ทับ อยู่
 (U-bi cà - ri - tas est ve - ra De - us i - bi est.)

A
 ที่ ได มี ความ - รัก แท้ จริง พระ-เจ้า ประ-ทับ อยู่

T B
 ที่ ได มี ความ - รัก แท้ จริง พระ-เจ้า ประ-ทับ อยู่

1. ความ รัก ของ องค์ พระ-คริสต์ รวม เรา ส-นิท แน่น พันธ ใจ จง เรือง-โรจน์ โลก-แดน ใน พระ-องค์ สุด แสน ยิน ดี ยา-
 เกรง รัก เจ้า ซี-วิต ดวง จิต จริง ใจ ท-วี ดวง จิต จริง ใจ ท-วี

2. ยาม เรา ร่วม ชุม-นุม กัน จง หมั่น อย่า ให้ ใจ ร้าว-ด้วย ความ-บาด-หมาง ทุก คราว-ความ ชั่ว-ร้าย เข้า ครอบ-ครอง ขอ
 องค์ พระ-คริสต์ สลิด มั่น-รั้ง-สรรค์ หนึ่ง เดียว ปรอง ดอง รั้ง-สรรค์ หนึ่ง เดียว ปรอง ดอง

3. โอ้ องค์ พระ คริส-ต-เจ้า ปก เกล่า เหล่า ข้า ทั้ง หลาย รั้ง - สิ่ง-ไร-จง-นำ-จ่าย-พระ-พักตร์ ข้า หมาย ชื่น ชม พร้อม
 ผู้ ศักดิ์-สิทธิ์ ทั้ง หลาย มาก มาย สด ชื่น รื่น รมย์ มาก มาย สด ชื่น รื่น รมย์

ข้าฯ เห็นลำธารน้ำ

(Vidi Aquam)

วันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์และเทศกาลปัสกา
เทียบ อสค 47:1,9; สดค 118

ลาซารัส
เมษายน 2016

con spirito G sus4 G Em Am

ข้าฯ เห็น ลำ - ธาร น้ำ ไหล ออก จาก ทาง ด้าน ขวา ของ พระ - วิ - หาร
 ข้าฯ เห็น ลำ - ธาร น้ำ ไหล ออก จาก ทาง ด้าน ขวา ด้าน ขวา ของ พระ วิ -
 ข้าฯ เห็น ลำ - ธาร น้ำ ไหล ออก จาก ทาง ด้าน ขวา ของ พระ วิ - หาร

ข้า เห็น ลำ - ธาร น้ำ ไหล ออก จาก พระ วิ - หาร

D Em Am D Em C/G G

เมื่อ น้ำ นี้ ไหล ผ่าน ก็ บัน-ดาล ให้ ทุก ซี-วิ มี ซี-วา อัล-เล-ลู - ยา
 หาร ไหล ผ่าน ก็ บัน-ดาล ให้ ทุก ซี-วิ มี ซี-วา อัล-เล-ลู - ยา
 เมื่อ น้ำ นี้ ไหล ผ่าน ก็ บัน-ดาล ให้ ทุก ซี-วิ มี ซี-วา อัล-เล-ลู - ยา
 เมื่อ น้ำ นี้ ไหล ผ่าน ก็ บัน-ดาล ให้ ทุก ซี-วิ มี ซี-วา อัล-เล-ลู - ยา

สคตติ 118

Am D G D

1. จง ขอบ - คุณ พระ เจ้า เพราะ พระ - องค์ พระ - ท้าย ดี
 2. ชาว ประ - ชา ทั้ง ปวง จง ร้อง สรร - เสริญ พร้อม กัน
 3. ยาม ที่ ข้าฯ ทุกข์ ใจ ข้าฯ ไม่ กลัว เกท - ภัย พาล
 4. ข้าฯ จะ ขอบ พระ - คุณ ใน พระ วิ - หาร ทรง ชัย

G C D

ความ รัก ของ ภู - มี มัน คง ดำ - รง นิ - รันดร
 ว่า รัก ของ ทรง ธรรม คง มัน ไม่ มี ผัน แปร
 เพราะ รัก ของ ภู - บาล เนิน นาน เนา นิจ นิ - รันดร
 ความ รัก ที่ ยิ่ง ใหญ่ ข้าฯ จัก กล่าว ไป ทิว แดน

สรรเสริญเครื่องบูชาแห่งปัสกา

เทศกาลปัสกา

เรียบเรียงคำร้องจาก Victimae paschali laudes

ลาซาร์ส

มีนาคม 2018

Largo D Bm A D

1. สรรเสริญ เครื่อง บู-ชา แห่ง ปัส-กา ผู้ ยอม พลี ชี-วา เพื่อ โลก นี้ ๓
2. โอ้ มา - รีย์ มัค-ดา - เล - นา โปรด บอก เรา เกิด ว่า เป็น เช่น ไร "ฉัน"

G F#m F#7 Bm Em A

1. ทรง เป็น ลูก-แกะ ไร่ รา - คี นำ คน บาป คิน ดี พระ พิ - ดา
2. เห็น คู - หา ของ พระ ทรง ชัย เห็น ลี - ริ ยิง ไหญ่ ของ พระ - องค์

||: D Bm A D

1. ความ เป็น และ ความ ตาย ต่าง ชัย พระ-คริสต์ พระ ผู้ ไถ่ ได้ อ่า สัญ แต่
2. ได้ เห็น ทูต - ส - วรรค์ เป็น พ-ยาน เห็น ภู - ษา ภู-บาล วาง พับ ไว้ องค์
3. ชาว - เรา เชื่อ คง มั่น ไม่น ผัน แปร กลับ คิน ชีฟ จั้งแท้ ด้วย ھر-ษา โอ้

G F#m F#7 Bm Em A D

1. ยัง ทรง พระ-ชนม์ ชีฟ ชี วัน ครอง ราชย์ ทรง รา-ชัน เส-มอ ไป (D.C.)
2. ความ หวัง ของ เรา คิน ชีฟ ไหม่ ทรง รอ เรา ไชร์ ที่ กา - ลี - ลี" (D.S.)
3. องค์ ภู - ว - ไนย จอม รา ชา โปรต ก - รุ - ณา ชาว เรา ด้วย เทอญ (Fine)

**สำหรับใช้เป็นบทเสริมในอีรัมวารปัสกา หรือเพลงสรรเสริญ

เชิญสรรเสริญเครื่องบูชาปัสกา

VICTIMÆ PASCHALI LAUDES

Victimæ Paschali Laudes
Graduale Romanum, 1974; p.198

คำร้อง: ยอห์น ปอล พุทธิวัฒน์ ประเสริฐพันธุ์, OCDS
เรียบเรียงคำร้อง: ลาซาร์ส

1. Vi - cti - mæ pa - schá - li lau - des ím - mo - lent Chri - sti - á - ni.
1. เชิญ สรร - เสริญ เครื่อง บู - ชา ปัส - กา บรร - ดา คริส - ต - ชน หลึง - ขาย

2. A - gnus re - dé - mit o - ves: Chri - stus ín - no - cens Pa - tri
2. ลูก - แกะ ผู้ ไถ่ แกะ ทั้ง หลาย พระ - คริสต์ ผู้ ไร้ ซึ่ง รา - คี
3. Mors et vi - ta du - él - lo con - fli - xé - re mi - rán - do:
3. ความ - ตาย และ ชี - วิต เดิม พัน ประ - จัญ สู้ ก้น เกิน บรร - ยาย

re - con - ci - li - á - vit pec - ca - tó - res. 4. Dic no - bis Ma - ri - a, —
นำ คน - บาป ให้ คืน ดี กับ พระ บิ - ดา 4. บอก เรา เกิด มา - รี - อา
dux vi - tæ mór - tu - us, re - gnat vi - vus. 5. An - gé - li - cos te - stes,
เจ้า ชี - วิต ผู้ วาง วาย มี - ชัย ทรง ชนม์ 5. ทูต - ส - วรค์ เป็น พ - ยาน

quid vi - dí - sti in vi - a? Se - pul - chrum Chri - sti vi - ven - tis,
เธอ เห็น อะ - ไร ใน มรร - คา ข้าฯ เห็น คู - หา ของ พระ - คริส - ต - องค์
su - dá - ri - um, et ve - stes. Sur - ré - xit Chri - stus spes me - a:
ผ้า พัน พระ ศพ ผ้า ภู - ขา พระ - คริสต์ ผู้ คืน ชนม์ ความ หวัง ของ ข้าฯ

et glo - ri - am vi - di re - sur - gen - tis: 6. Sci - mus Chri - stum sur - re - xís - se
อีก ลี - ริ ของพระ ผู้ ทรง คืน พระ - ชนม์ 6. เรา รู้ ว่า พระ - คริสต์ คืน ชี - วา
præ - cé - det su - os in Ga - li - læ - am.
ทรง ล่วง หน้า ไป ยัง ที่ กา - ลี - ลี

a mór - tu - is ve - re: Tu no - bis, vi - ctor Rex, mi - se - ré - re.
จาก ม - ร - ณา แท้ จจริง รา - ชา แห่ง สรร - พ - สิ่ง โปรด เมต - ตา - เทอญ

ราชินีสวรรค์

(Regina Cæli)

ทำนองหลักจากเพลงเกรโกเรียน
คำร้องจากบทภาวนาของคริสตชนฉบับปี 2010

ลาซาร์ส
พฤษภาคม 2016

Freely, chant-like

 รา - ชี - นี ส-วรรค์ จง ยิน ดี เลิด อัล - เล - ลู - ยา
 Re - gi - na cæ - li læ - tá - re, al - le - lú - ia:

 เพราะ พระ - บุตร ที่ พระ - แม่ ให้ กำ-เนิด นั้น อัล-เล-ลู ยา
 Qui - a quem me - ru - í - sti por-tá - re, al - le - lú - ia:

 ทรง กลับ คืน พระ - ขนม - ซัพ ดั่ง ตรัส ไว้ อัล - เล - ลู - ยา
 Re - sur - ré - xit, sic - ut di - xit, al - le - lú - ia:

 โปรต วอน ขอ พระ - เจ้า เพื่อ ลุก เลิด อัล - เล - ลู - ยา
 O - ra pro no - bis De - um, al - le - lú - ia.

@SacredMusicBKK